

Ročník 2005

Zbierka zákonov

SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Čiastka 132

Uverejnená 14. júla 2005

Cena 45,60 Sk

OBSAH:

305. Zákon o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov
306. Vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky, ktorou sa ustanovuje zoznam sesterských diagnóz
307. Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky o podpísaní Dohody medzi Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a Spolkovým ministerstvom dopravy, stavebníctva a bývania Spolkovej republiky Nemecko na vykonávanie Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Spolkovej republiky Nemecko o uľahčení životne dôležitých civilných cezhraničných preprav
-

305**Z Á K O N**

z 25. mája 2005

**o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kurately
a o zmene a doplnení niektorých zákonov**

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ**PRVÁ HLAVA
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

§ 1

Predmet úpravy

(1) Tento zákon upravuje sociálnoprávnu ochranu detí a sociálnu kuratelu na zabezpečenie predchádzania vzniku krízových situácií v rodine, ochrany práv a právom chránených záujmov detí, predchádzania prehlbovaniu a opakovaniu porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb a na zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov.

(2) Sociálnoprávna ochrana detí je súbor opatrení na zabezpečenie

- ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem podľa medzinárodného dohovoru,¹⁾
- výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí,
- náhradného prostredia dieťaťa, ktoré nemôže byť vychovávané vo vlastnej rodine.

(3) Sociálna kuratela je súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo plnoletá fyzická osoba.

§ 2

Osobný rozsah sociálnoprávnej ochrany detí
a sociálnej kurately

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú

- pre dieťa, ktoré
  - má na území Slovenskej republiky trvalý pobyt,

prechodný pobyt, povolenie na prechodný pobyt, povolenie na trvalý pobyt alebo má povolený tolerovaný pobyt²⁾ (ďalej len „obvyklý pobyt“),

- je občan Slovenskej republiky a nachádza sa na území iného štátu,
- nie je občan Slovenskej republiky a nachádza sa na území Slovenskej republiky bez sprievodu rodiča alebo inej plnoletej fyzickej osoby, ktorej by mohlo byť dieťa zverené do osobnej starostlivosti (ďalej len „maloletý bez sprievodu“),
- je mladistvý podľa osobitného predpisu,³⁾
- pre plnoletú fyzickú osobu do 25 rokov veku, ktorá má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt (ďalej len „mladý dospelý“),
- pre inú plnoletú fyzickú osobu, ktorá má na území Slovenskej republiky obvyklý pobyt.

Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej
ochrany detí a sociálnej kurately

§ 3

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú pre dieťa, plnoletú fyzickú osobu, rodinu, skupinu a komunitu najmä prostredníctvom sociálnej práce, metódami, technikami a postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji sociálnopatologických javov v spoločnosti.

(2) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na seba nadväzujú a vzájomne sa podmieňujú. Pri voľbe a uplatňovaní opatrení majú prednosť opatrenia na zabezpečenie výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí alebo v náhradnom rodinnom prostredí.

§ 4

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú, ak tento zákon neustanovuje inak,

- v prirodzenom rodinnom prostredí,
- v náhradnom rodinnom prostredí,
- v otvorenom prostredí,
- v prostredí utvorenom a usporiadanom na výkon opatrení podľa tohto zákona.

(2) Prirodzené rodinné prostredie na účely tohto zá-

¹⁾ Dohovor o právach dieťaťa (oznámenie č. 104/1991 Zb.).

²⁾ Zákon č. 48/2002 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

³⁾ Trestný zákon.

kona je domáce prostredie dieťaťa, rodiny alebo plnoletej fyzickej osoby. Ak je to vhodné a účelné, opatrenia podľa tohto zákona sa vykonávajú aj v širšom sociálnom prostredí dieťaťa, rodiny alebo plnoletej fyzickej osoby a v domácnostiach fyzických osôb, ktoré sú s nimi v príbuzenskom vzťahu alebo ktoré majú s nimi blízky vzťah.

(3) Náhradné rodinné prostredie na účely tohto zákona je domáce prostredie plnoletej fyzickej osoby, ktorej súd zveril dieťa do starostlivosti podľa osobitného predpisu⁴⁾ alebo ktorej bolo dieťa dočasne zverené rozhodnutím orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately do starostlivosti podľa osobitného predpisu.⁴⁾ Náhradné rodinné prostredie je aj domáce prostredie fyzickej osoby podľa § 39 ods. 2 a domáce prostredie fyzických osôb podľa § 56 ods. 8.

(4) Otvorené prostredie na účely tohto zákona je každé verejné priestranstvo, verejný objekt alebo komunikácia, ktoré sú pre jednotlivcov a skupiny prirodzeným sociálnym prostredím, v ktorom sa zvyčajne zdržiavajú, a mobilné alebo stále priestorové zázemia jednotlivcov a skupín.

(5) Prostredie utvorené a usporiadané na výkon opatrení podľa tohto zákona je zariadenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „zariadenie“).

DRUHÁ HLAVA

ZÁSADA ROVNAKÉHO ZAOBCHÁDZANIA PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY A OCHRANA PRÁV DIEŤAŤA

§ 5

(1) Práva ustanovené týmto zákonom sa zaručujú rovnako každému v súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania ustanovenou osobitným predpisom.⁵⁾ V súlade so zásadou rovnakého zaobchádzania sa zakazuje diskriminácia z dôvodov pohlavia, náboženského vyznania alebo viery, manželského stavu a rodinného stavu, farby pleti, jazyka, politického zmýšľania alebo iného zmýšľania, odborovej činnosti, národného pôvodu alebo sociálneho pôvodu, zdravotného postihnutia, veku, majetku, rodu alebo iného postavenia.

(2) Každý, kto sa domnieva, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli dotknuté pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona v dôsledku nedodržania zásady rovnakého zaobchádzania, môže sa domáhať právnej ochrany na súde podľa osobitného predpisu.⁵⁾

§ 6

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a úrady práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „orgán sociálno-

právnej ochrany detí a sociálnej kurately“), Centrum pre medzinárodnoprávnú ochranu detí a mládeže, obec, vyšší územný celok, právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorej bola udelená akreditácia podľa tohto zákona (ďalej len „akreditovaný subjekt“), a subjekty, ktoré vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona, sú povinné dbať na to, aby nedochádzalo k ohrozovaniu alebo porušovaniu práv dieťaťa. Všetky orgány, právnické osoby a fyzické osoby uvedené v prvej vete vykonávaním opatrení podľa tohto zákona zabezpečujú dieťaťu ochranu a starostlivosť, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ochranu jeho právom chránených záujmov, pri rešpektovaní jeho práv priznaných medzinárodným dohovorom¹⁾ s ohľadom na práva a povinnosti jeho rodičov, osvojiteľov, poručníka, opatrovníka a osoby, ktorej súd zveril dieťa do osobnej starostlivosti podľa osobitného predpisu⁴⁾ alebo pestúnskej starostlivosti alebo do starostlivosti budúcich osvojiteľov podľa osobitného predpisu⁶⁾ (ďalej len „osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa“).

§ 7

Každý je povinný upozorniť orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na porušovanie práv dieťaťa.

§ 8

(1) Dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov⁷⁾ chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa, zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie alebo poskytovateľa zdravotnej starostlivosti. Všetky orgány, právnické osoby a fyzické osoby uvedené v prvej vete sú povinné poskytnúť dieťaťu okamžitú pomoc pri ochrane jeho života a zdravia, vykonať opatrenia na zabezpečenie jeho práv a právom chránených záujmov, a to aj sprostredkovaním tejto pomoci. To platí aj vtedy, ak dieťa nemôže vzhľadom na svoj vek a rozumovú vyspelosť požiadať o pomoc samo, ale prostredníctvom tretej osoby.

(2) Dieťa má právo požiadať o pomoc pri ochrane svojich práv aj bez vedomia rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa. Tým nie sú dotknuté práva a povinnosti rodičov vyplývajúce z rodičovských práv a povinností a práva osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, upravené osobitným predpisom.⁴⁾

§ 9

Rodič a osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, majú právo pri výkone svojich práv a povinností požiadať o pomoc orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej

⁴⁾ Zákon č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁵⁾ Zákon č. 365/2004 Z. z. o rovnakom zaobchádzaní v niektorých oblastiach a o ochrane pred diskrimináciou a o zmene a doplnení niektorých zákonov (antidiskriminačný zákon).

⁶⁾ § 103 zákona č. 36/2005 Z. z.

⁷⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov.

kurately, iný štátny orgán, ktorý je príslušný podľa osobitných predpisov⁷⁾ chrániť práva a právom chránené záujmy dieťaťa, zariadenie, obec, vyšší územný celok, akreditovaný subjekt, školu, školské zariadenie a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti; tieto orgány a akreditovaný subjekt sú povinné rodičovi a osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, túto pomoc poskytnúť v rozsahu svojej pôsobnosti.

DRUHÁ ČASŤ

PRVÁ HLAVA

OPATRENIA SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY NA PREDCHÁDZANIE VZNIKU KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ V RODINE A NA OBMEDZENIE A ODSTRAŇOVANIE NEGATÍVNYCH VPLYVOV

§ 10

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine sú najmä

- a) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch, tréningoch a aktivitách zameraných na podporu plnenia rodičovských práv a povinností, plnenia funkcií rodiny, na utváranie a upevňovanie vzťahov medzi manželmi, medzi rodičmi a deťmi, rozvoj schopností riešiť problémové situácie a adaptovať sa na nové situácie,
- b) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch a aktivitách zameraných na predchádzanie sociálnopatologickým javom,
- c) sprostredkovanie kultúrnych, záujmových a iných aktivít zameraných na podporu vhodného využívania voľného času detí.

(2) Opatrenia podľa odseku 1 písm. a) a b) sa vykonávajú v prostredí podľa § 4.

(3) Na organizovanie opatrení podľa odseku 1 právnickou osobou alebo fyzickou osobou sa ustanovenia § 77 až 86 nevzťahujú. Organizovaním opatrení podľa odseku 1 nie je dotknutá pôsobnosť iných subjektov podľa osobitných predpisov.⁸⁾

§ 11

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, sú najmä

- a) ponúknutie pomoci dieťaťu, rodičom alebo inej plnoletej fyzickej osobe alebo ponúknutie sprostredkovania pomoci pri riešení výchovných problémov alebo rodinných problémov a pri uplatňovaní nárokov dieťaťa podľa osobitných predpisov,⁹⁾
- b) sledovanie negatívnych vplyvov pôsobiacich na die-

ťa a rodinu, zisťovanie príčin ich vzniku a vykonávanie opatrenia na obmedzenie pôsobenia nepriaznivých vplyvov,

- c) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch zameraných na pomoc pri riešení problémov detí v rodine, v škole a na pomoc rodinám pri riešení výchovných problémov, sociálnych problémov a iných problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch,
- d) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch zameraných na pomoc deťom a plnoletým fyzickým osobám ohrozeným správaním člena rodiny, členov rodiny alebo správaním iných osôb,
- e) organizovanie alebo sprostredkovanie účasti na programoch zameraných na plnoleté fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú členov rodiny,
- f) organizovanie alebo sprostredkovanie programov na obmedzenie a odstránenie negatívnych vplyvov prostredia a na predchádzanie sociálnemu vylúčeniu detí a plnoletých fyzických osôb v prostredí podľa § 4 ods. 1 písm. c).

(2) Ak sa rodičia dieťaťa rozvádajú, je potrebné a) dieťaťu a jeho rodičom poskytnúť alebo sprostredkovať sociálne poradenstvo,

- b) rodičom dieťaťa odporučiť psychologickú pomoc v záujme obnovy manželského spoluzitia a v záujme predchádzania nepriaznivým vplyvom rozvodu na dieťa,
- c) dieťaťu poskytnúť alebo zabezpečiť potrebnú psychologickú pomoc aj po rozvoде.

(3) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na obmedzenie a na odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, sa vykonávajú v prostredí podľa § 4.

Výchovné opatrenia

§ 12

(1) Ak je to potrebné v záujme dieťaťa, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhodne o uložení výchovného opatrenia ustanoveného osobitným predpisom⁴⁾ alebo o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) upozorní vhodným spôsobom dieťa, jeho rodičov alebo osobu, ktorá sa osobne stará o dieťa, ak svojím správaním môžu ohroziť alebo narušiť priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa,
- b) uloží dieťaťu povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulantnej starostlivosti,
- c) uloží dieťaťu povinnosť zúčastniť sa na výchovnom programe alebo na sociálnom programe.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately nemôže rozhodnutím o uložení výchovného opatrenia odňať dieťa z osobnej starostlivosti rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa.

(3) V rozhodnutí o výchovnom opatrení orgán sociál-

⁸⁾ Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov.

⁹⁾ Napríklad zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, zákon č. 36/2005 Z. z.

noprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určí právnickú osobu alebo fyzickú osobu, alebo akreditovaný subjekt, ktorý má spolupôsobiť alebo spolupracovať pri výkone výchovného opatrenia, a obdobie, po uplynutí ktorého zhodnotí účinky výchovného opatrenia.

(4) Dieťaťu, jeho rodičom alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, musí byť poskytnutá pomoc na odstránenie príčin, pre ktoré bolo uložené výchovné opatrenie. Pri poskytovaní pomoci na odstránenie príčin, pre ktoré bolo uložené výchovné opatrenie, musia byť využité všetky metódy, techniky a postupy sociálnej práce v závislosti od povahy týchto príčin.

§ 13

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže určiť akreditovaný subjekt alebo právnickú osobu alebo fyzickú osobu, ktorá má spolupôsobiť alebo spolupracovať pri výkone výchovného opatrenia podľa § 12 ods. 1 písm. b) a c) po predchádzajúcom súhlase tohto akreditovaného subjektu alebo tejto právnickej osoby alebo fyzickej osoby.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uloží výchovné opatrenie podľa § 12 ods. 1 písm. b) len na základe odporúčania lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore.

§ 14

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vypracováva sám alebo v spolupráci s akreditovaným subjektom podľa dôvodov, pre ktoré bolo výchovné opatrenie uložené, plán výkonu výchovného opatrenia uloženého orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo súdom. Plán výkonu výchovného opatrenia je súčasťou plánu sociálnej práce s dieťaťom, jeho rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

(2) Plnenie účelu výchovného opatrenia sa pravidelne, najmenej raz za dva mesiace, vyhodnocuje za účasti dieťaťa, jeho rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa. Každá zmena spôsobu a rozsahu výkonu výchovného opatrenia musí byť zaznamenaná v pláne výkonu výchovného opatrenia.

(3) Pri zabezpečovaní účelu výchovného opatrenia orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spolupracuje s inými orgánmi štátnej správy, obcou, školou, zariadením, ak je v ňom dieťa umiestnené, poskytovateľom zdravotnej starostlivosti, iným špecializovaným zariadením a s akreditovaným subjektom.

§ 15

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zhodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení.

(2) Výchovné opatrenie orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zruší, ak splnilo svoj účel. Po zrušení výchovného opatrenia, o ktorom rozhodol orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo súd, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sleduje, či trvajú účinky výchovného opatrenia. Ak spolupracoval pri výkone výchovného opatrenia akreditovaný subjekt, môže spolupôsobiť tiež pri následnom sledovaní, či trvajú účinky výchovného opatrenia, a to po dohode s rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa.

(3) Ak výchovné opatrenie, ktoré uložil orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, nespĺnilo svoj účel, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- a) môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia,
- b) navrhne súdu uložiť výchovné opatrenie podľa osobitného predpisu¹⁰⁾ alebo
- c) navrhne súdu prijatie iného vhodného opatrenia podľa osobitného predpisu.¹¹⁾

Sociálna kuratela detí

§ 16

Sociálnu kuratelu detí zabezpečuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávaním opatrení podľa tohto zákona najmä pre

- a) maloletého, ktorý sa dopustil páchania činu inak trestného podľa osobitného predpisu,³⁾
- b) mladistvého páchatela trestnej činnosti alebo mladistvého podozrivého z páchania trestnej činnosti podľa osobitného predpisu,³⁾
- c) dieťa, ktoré sa dopustilo priestupku,
- d) dieťa, ktoré je členom skupiny, ktorá ho svojím negatívnym vplyvom ohrozuje,
- e) dieťa zneužívajúce drogy alebo dieťa závislé od drog,
- f) dieťa hrajúce hazardné hry¹²⁾ alebo dieťa závislé od hazardných hier, internetu, počítačových hier a iných hier,
- g) dieťa, u ktorého sa pre poruchy správania prejavujú problémy najmä v škole, v skupinách, vo vzťahoch s inými deťmi, rodičmi alebo inými plnoletými fyzickými osobami,
- h) dieťa, u ktorého sa prejavujú poruchy správania zanedbávaním školskej dochádzky, útekmi z domu alebo zo zariadenia, v ktorom je umiestnené,
- i) dieťa, u ktorého sa neprejavili problémy v správaní ani poruchy správania, avšak jeho jednorazové správanie alebo krátkodobé správanie vyžaduje pre svoju závažnosť alebo neprimeranosť pomoc.

§ 17

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri pomoci dieťaťu s poruchami správania

¹⁰⁾ § 37 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.

¹¹⁾ Napríklad § 44 zákona č. 36/2005 Z. z.

¹²⁾ Zákon č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

v závislosti od povahy a závažnosti poruchy správania dieťaťa a situácie, v ktorej sa dieťa nachádza,

- a) plní úlohy v trestnom konaní podľa osobitných predpisov,¹³⁾
- b) zisťuje a oznamuje orgánom činným v trestnom konaní a súdu dôležité skutočnosti o vývine mladistvého, životných udalostiach, ktoré ovplyvnili jeho správanie, o vzťahoch v rodine, v škole, o jeho rodinných pomeroch, o rodinnom prostredí a sociálnom prostredí,
- c) udržiava písomný kontakt a osobný kontakt s mladistvým počas výkonu trestu odňatia slobody, výkonu ochrannnej výchovy a spolupôsobí pri jeho prevýchove a riešení jeho osobných problémov, rodinných problémov a sociálnych problémov,
- d) podieľa sa na príprave mladistvého na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, z výkonu väzby a z výkonu ochrannnej výchovy,
- e) pôsobí na rodinné prostredie mladistvého a pripravuje rodinu na návrat mladistvého do rodiny,
- f) pomáha mladistvému po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, z výkonu väzby a z výkonu ochrannnej výchovy, najmä pri uľahčení návratu do rodiny, hľadaní možností pokračovať v ďalšej príprave na povolanie, pri hľadaní zamestnania, riešení osobných problémov a vzťahových problémov,
- g) poskytuje pomoc a ochranu mladistvému a plní úlohy v priestupkovom konaní,
- h) spolupracuje so zariadením, v ktorom dieťa vykonáva ústavnú starostlivosť, ochrannú výchovu alebo výchovné opatrenie podľa osobitného predpisu,⁴⁾ a udržiava osobný kontakt a písomný kontakt s dieťaťom umiestneným v tomto zariadení,
- i) motivuje k liečbe drogových závislostí a iných závislostí, udržiava kontakt s dieťaťom počas liečby a resocializácie a pomáha dieťaťu po návrate zo zariadenia na liečbu závislosti alebo z resocializačného strediska,
- j) vykonáva ďalšie opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje súčinnosť orgánom činným v trestnom konaní pri plnení úloh, ktoré súvisia s trestným konaním,¹³⁾ a súčinnosť pri výkone probácie a mediácie podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾

(3) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa vykonávajú najmä

- a) v osobnom styku s dieťaťom, jeho rodičmi, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a s inými fyzickými osobami, ktoré môžu mať vplyv na ochranu dieťaťa a pomoc dieťaťu,
  - b) v prirodzenom rodinnom prostredí dieťaťa alebo otvorenom prostredí, v ktorom sa dieťa zvyčajne zdržiava.
- (4) Súčasťou sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodi-

nou je aj zapájanie dieťaťa do výchovno-rekreačných programov organizovaných orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pobytovou formou. Účelom výchovno-rekreačných programov je najmä odborné pôsobenie na odstránenie alebo zmiernenie poruchy správania, rozvoj sociálnych zručností, získanie potrebných spoločenských návykov, hygienických návykov a zabezpečenie vhodného využitia voľného času dieťaťa.

(5) Ak je pri zabezpečení sociálnej kurately detí potrebné spolupôsobenie iných subjektov, plní orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately úlohu koordinátora. Tým nie je dotknutá pôsobnosť iných subjektov podľa osobitných predpisov.¹⁵⁾

(6) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupuje pri výkone opatrení sociálnej kurately pre deti podľa plánu sociálnej práce s dieťaťom.

Sociálna kuratela plnoletých fyzických osôb

§ 18

(1) Sociálnu kuratelu zabezpečuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately aj pre plnoletú fyzickú osobu, a to najmä

- a) po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby,
- b) ak je účastníkom probácie alebo mediácie podľa osobitných predpisov,¹⁶⁾
- c) ak zneužíva drogy alebo je závislá od drog,
- d) po zániku ústavnej starostlivosti alebo ochrannnej výchovy po dovŕšení plnoletosti,
- e) ak bola prepustená zo zdravotníckeho zariadenia na liečbu drogových závislostí alebo iných závislostí,
- f) ak bola prepustená zo zariadenia na resocializáciu drogovovo závislých,
- g) ak požiada o pomoc pri riešení nepriaznivej životnej situácie.

(2) Osobitná pozornosť sa pri výkone opatrení sociálnej kurately pre plnoletú fyzickú osobu venuje mladým dospelym.

§ 19

(1) Pri výkone opatrení sociálnej kurately pre plnoletú fyzickú osobu orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v závislosti od povahy a závažnosti životnej situácie alebo problému plnoletej fyzickej osoby najmä

- a) udržiava písomný kontakt a osobný kontakt s plnoletou fyzickou osobou počas výkonu trestu odňatia slobody, výkonu väzby a spolupôsobí pri jej prevýchove a riešení jej osobných problémov, rodinných problémov a sociálnych problémov, najmä pri udržiavaní a posilňovaní rodinných väzieb,

¹³⁾ Trestný zákon.

Trestný poriadok.

¹⁴⁾ Zákon č. 550/2003 Z. z. o probačných a mediačných úradníkoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁵⁾ Napríklad zákon č. 550/2003 Z. z., zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. v znení neskorších predpisov.

¹⁶⁾ Trestný zákon.

Trestný poriadok.

Zákon č. 550/2003 Z. z.

- b) podieľa sa na príprave plnoletej fyzickej osoby na prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby,
- c) pomáha plnoletej fyzickej osobe po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby, najmä pri uľahčení návratu do rodiny, pracovnom uplatnení, hľadaní bývania, hľadaní možností pokračovať v ďalšej príprave na povolanie a pri riešení osobných problémov a vzťahových problémov,
- d) motivuje plnoletú fyzickú osobu k liečbe drogových závislostí a iných závislostí, udržiava kontakt s plnoletou fyzickou osobou počas liečby a následnej resocializácie v záujme podpory liečby a resocializácie,
- e) pomáha plnoletej fyzickej osobe po návrate zo zariadenia na liečbu závislosti alebo z resocializačného strediska najmä pri uľahčení návratu do rodiny, riešení osobných problémov a vzťahových problémov, pracovnom uplatnení a hľadaní bývania,
- f) motivuje plnoletú fyzickú osobu k aktívnemu prístupu pri hľadaní zamestnania a k získavaniu alebo udržaniu pracovných zručností a spôsobilostí,
- g) odporúča a sprostredkúva plnoletej fyzickej osobe pomoc špecializovaných inštitúcií,
- h) ponúka plnoletej fyzickej osobe účasť na resocializačných programoch a iných programoch organizovaných inými orgánmi štátnej správy, obcami, vyššími územnými celkami a akreditovanými subjektmi,
- i) motivuje plnoletú fyzickú osobu k účasti v svojpomocných skupinách zameraných na riešenie osobných problémov a vzťahových problémov,
- j) vykonáva ďalšie opatrenia podľa tohto zákona.

(2) Pri poskytovaní pomoci plnoletej fyzickej osobe postupuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najmä v súčinnosti s obcou a akreditovaným subjektom.

(3) Opatrenia sociálnej kurately pre plnoletú fyzickú osobu sa vykonávajú najmä v prirodzenom rodinnom prostredí plnoletej fyzickej osoby alebo v otvorenom prostredí, v ktorom sa obvykle zdržiava.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupuje pri výkone opatrení sociálnej kurately pre plnoletú fyzickú osobu podľa plánu sociálnej práce s plnoletou fyzickou osobou.

DRUHÁ HLAVA

OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE OCHRANY ŽIVOTA, ZDRAVIA A PRIAZNIVÉHO PSYCHICKÉHO VÝVINU, FYZICKÉHO VÝVINU A SOCIÁLNEHO VÝVINU DIEŤAŤA

Výkon opatrovníctva a poručníctva

§ 20

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej

kurately, ktorý vykonáva funkciu kolízneho opatrovníka dieťaťa podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾ poskytuje dieťaťu, jeho rodičom alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, sociálne poradenstvo a pomoc na odstránenie alebo zmiernenie dôsledkov rozporu záujmov medzi rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a dieťaťom alebo medzi deťmi navzájom, najmä využitím vhodných opatrení podľa tohto zákona.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pri výkone funkcie kolízneho opatrovníka dieťaťa zisťuje rodinné pomery, bytové pomery a sociálne pomery dieťaťa na účely rozhodnutia súdu.

(3) Na základe zistení podľa odseku 2 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podáva súdu návrh na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, najmä navrhuje, komu má súd zveriť dieťa do starostlivosti a ako má každý z rodičov prispievať na jeho výživu.

§ 21

Ak sa zisťuje názor dieťaťa podľa osobitného predpisu,¹⁸⁾ musí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytnúť dieťaťu potrebnú pomoc na uľahčenie priebehu zisťovania jeho názoru na vec, a to v prostredí vhodnom alebo utvorenom na tento účel.

§ 22

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva funkciu opatrovníka podľa osobitného predpisu¹⁹⁾ na základe rozhodnutia súdu.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva funkciu opatrovníka na udelenie súhlasu s osvojením dieťaťa podľa osobitného predpisu²⁰⁾ na základe rozhodnutia súdu.

(3) Ak bol orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately ustanovený súdom za opatrovníka na udelenie súhlasu s osvojením dieťaťa, presvedčí sa pred udelením súhlasu s osvojením dieťaťa, či sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu,²¹⁾ a to postupom podľa § 23 ods. 2.

§ 23

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podáva súdu návrh o splnení podmienok osvojiteľnosti dieťaťa podľa osobitného predpisu.²²⁾

(2) Pred podaním návrhu podľa odseku 1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zisťuje najmä

- a) rodinné pomery, bytové pomery a sociálne pomery rodičov dieťaťa a záujem rodičov o dieťa,
- b) prekážky, ktoré bránia rodičom v prejavení skutoč-

¹⁷⁾ § 31 zákona č. 36/2005 Z. z.

¹⁸⁾ § 100 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku.

¹⁹⁾ § 39 ods. 3, § 57 ods. 4 a § 60 zákona č. 36/2005 Z. z.

²⁰⁾ § 102 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.

²¹⁾ § 102 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z.

²²⁾ § 102 ods. 4 zákona č. 36/2005 Z. z.

ného záujmu o dieťa a v úprave rodinných pomerov a sociálnych pomerov,

- c) stanovisko obce k spôsobu života rodičov dieťaťa, k možnosti, snahe a ochote rodičov prejavíť o dieťa skutočný záujem a upraviť si rodinné pomery a sociálne pomery,
- d) stanovisko zariadenia, ak je v ňom dieťa umiestnené, k záujmu rodičov stretávať sa s dieťaťom, spôsobu a rozsahu stretávania sa rodičov s dieťaťom a k vplyvu týchto stretnutí na dieťa.

(3) V návrhu o osvojiteľnosti dieťaťa podľa odseku 1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uvedie výsledky svojho zisťovania vykonaného podľa odseku 2.

(4) Ak je dieťa umiestnené v zariadení, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zisťuje skutočnosti uvedené v odseku 2 podľa potreby, najmenej raz za šesť mesiacov.

(5) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinný bezodkladne, najneskôr však v pracovný deň, ktorý nasleduje po dni, keď sa dozvedel, že je splnená podmienka osvojiteľnosti dieťaťa, podať súdu návrh o splnení podmienok osvojiteľnosti dieťaťa, ak rodičia dieťaťa počas najmenej dvoch mesiacov po narodení dieťaťa neprejavili o dieťa žiadny záujem a v prejavení skutočného záujmu im nebránila závažná prekážka.

§ 24

Obec, na ktorej území má dieťa obvyklý pobyt a ktorá vykonáva na základe rozhodnutia súdu funkciu majetkového opatrovníka podľa osobitného predpisu,²³⁾ spolupracuje so zariadením, v ktorom je dieťa umiestnené, a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak je to vhodné a účelné na ochranu majetku dieťaťa.

§ 25

(1) Obec, na ktorej území má dieťa obvyklý pobyt a ktorá vykonáva na základe rozhodnutia súdu funkciu poručníka dieťaťa podľa osobitného predpisu,²⁴⁾ je povinná pred podaním správy o dieťati podľa osobitného predpisu²⁵⁾ zistiť

- a) informáciu o zdravotnom stave dieťaťa u poskytovateľa zdravotnej starostlivosti, ktorý vedie jeho zdravotnú dokumentáciu,²⁶⁾ vrátane poskytnutej zdravotnej starostlivosti za obdobie od podania poslednej správy o dieťati,
- b) informácie o školskej dochádzke dieťaťa alebo jeho príprave na povolanie vrátane informácie o dosiahnutých školských výsledkoch,
- c) stanovisko orgánu sociálnoprávnej ochrany detí

a sociálnej kurately k účinkom opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak boli vykonávané,

- d) stanovisko zariadenia, ak je v ňom dieťa umiestnené,
- e) informácie podľa dožiadania súdu.

(2) Ak je dieťa umiestnené v zariadení, obec spolupracuje pri výkone funkcie poručníka dieťaťa s týmto zariadením.

(3) Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe rozhodnutia súdu vykonáva funkciu poručníka maloletého bez sprievodu a maloletý bez sprievodu je umiestnený v zariadení zriadenom podľa tohto zákona alebo v zariadení zriadenom podľa osobitných predpisov,²⁷⁾ spolupracuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s týmto zariadením.

Zabezpečenie sústavnej ochrany života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa

§ 26

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately tak, aby ochrana života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa bola sústavne zabezpečovaná.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately utvára podmienky na výkon opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak riešenie starostlivosti o dieťa neznesie odklad.

§ 27

(1) Ak sa ocitne dieťa bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin vážne ohrozený alebo narušený, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého obvode sa dieťa nachádza, je povinný bezodkladne podať súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa osobitného predpisu,²⁸⁾ zabezpečiť uspokojenie základných životných potrieb dieťaťa a jeho prijatie do detského domova podľa § 51 ods. 2; orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je povinný zabezpečiť prijatie dieťaťa do detského domova podľa § 51 ods. 2 aj vtedy, ak nepodal súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa osobitného predpisu²⁸⁾ a súd ho o to požiada.

(2) V návrhu na vydanie predbežného opatrenia podľa odseku 1 orgán sociálnoprávnej ochrany detí a so-

²³⁾ § 33 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.

²⁴⁾ § 57 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.

²⁵⁾ § 58 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z.

²⁶⁾ Zákon č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

²⁷⁾ Zákon č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

²⁸⁾ § 75a Občianskeho súdneho poriadku.

ciálnej kurately uvedie fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorej navrhuje dieťa dočasne zveriť do starostlivosti, pričom prihliada na zachovanie rodinných vzťahov a príbuzenských vzťahov dieťaťa.

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje súdu súčinnosť pri odovzdaní dieťaťa do starostlivosti súdom určenej fyzickej osobe alebo právnickej osobe; odovzdanie dieťaťa sa musí uskutočniť spôsobom primeraným veku dieťaťa a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s cieľom úpravy rodinných pomerov dieťaťa, ktoré bolo predbežným opatrením súdu dočasne zverené do starostlivosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby, v spolupráci najmä s obcou a akreditovaným subjektom vykoná opatrenia na zabezpečenie úpravy rodinných pomerov dieťaťa.

(5) Ak opatrenia podľa odseku 4 nevedli k úprave rodinných pomerov dieťaťa, postupuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 33 až 44.

§ 28

Návrat a premiestnenie dieťaťa nachádzajúceho sa na území iného štátu bez sprievodu

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva na základe oznámenia Diplomatickej misie Slovenskej republiky v zahraničí (ďalej len „zastupiteľský úrad“) alebo Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky opatrenia na zabezpečenie

- a) návratu dieťaťa, ktoré má obvyklý pobyt na území Slovenskej republiky a nachádza sa na území iného štátu bez sprievodu rodiča, príbuzného alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, a na ktoré sa nevzťahuje medzinárodný dohovor,²⁹⁾ na územie Slovenskej republiky,
- b) premiestnenia dieťaťa, ktoré sa narodilo na území iného štátu občanovi Slovenskej republiky a je opustené, na územie Slovenskej republiky.

(2) Rodičovi dieťaťa, príbuznému dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, sa poskytuje pomoc, aby mohli dieťa prevziať na území iného štátu do osobnej starostlivosti.

(3) Ak nemôže rodič, príbuzný dieťaťa alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, prevziať dieťa na území iného štátu do osobnej starostlivosti, opatrenia na návrat dieťaťa alebo premiestnenie dieťaťa na územie Slovenskej republiky vykonáva orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(4) Pri návrate alebo premiestnení dieťaťa na územie Slovenskej republiky musí dieťa prevziať rodič dieťaťa, osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia.

(5) Ak je zrejmé, že dieťa pri jeho návrate alebo premiestnení na územie Slovenskej republiky neprevezme rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postupuje podľa osobitného predpisu.³⁰⁾

(6) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámi zastupiteľskému úradu opatrenia, ktoré prijal v záujme zabezpečenia návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie Slovenskej republiky, a fyzickú osobu alebo právnickú osobu, ktorá prevezme dieťa v cudzine. Súčasne oznámi, ktorá fyzická osoba alebo právnická osoba prevezme dieťa po jeho návrate na území Slovenskej republiky.

(7) Náklady, ktoré vznikli so zabezpečovaním návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie Slovenskej republiky, hradí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak neboli hrazené rodičom, príbuzným, osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo zariadením.

(8) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorému vznikli náklady so zabezpečovaním návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie Slovenskej republiky, vymáha ich od rodiča dieťaťa, osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo od zariadenia, v ktorom bolo dieťa umiestené na základe rozhodnutia súdu pred jeho odchodom zo Slovenskej republiky.

§ 29

Maloletý bez sprievodu

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorého územnom obvode sa našiel maloletý bez sprievodu,

- a) postupuje podľa osobitného predpisu,³⁰⁾ ak maloletý bez sprievodu nemôže byť zverený do osobnej starostlivosti príbuzného alebo inej fyzickej osoby, ku ktorej má blízky vzťah, alebo podáva súdu návrh na vydanie predbežného opatrenia podľa osobitného predpisu²⁸⁾ a vykonáva neodkladné úkony v záujme dieťaťa, kým nie je maloletému bez sprievodu ustanovený poručník podľa osobitného predpisu²⁴⁾ alebo sa ustanovený poručník neujme svojej funkcie,
- b) oznamuje zastupiteľskému úradu krajiny, v ktorej má maloletý bez sprievodu obvyklý pobyt, opatrenia prijaté v záujme návratu alebo premiestnenia maloletého bez sprievodu a žiada o jeho návrat alebo premiestnenie do krajiny, v ktorej má maloletý bez sprievodu obvyklý pobyt, ak je zrejmé, že má obvyklý pobyt v bezpečnej krajine,³¹⁾ a nevzťahuje sa naňho medzinárodný dohovor,²⁹⁾
- c) navrhuje zastupiteľskému úradu krajiny, v ktorej nemá maloletý bez sprievodu obvyklý pobyt a v ktorej sa nachádza jeho rodič alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, ich zlúčenie a oznamuje opatrenie prijaté v záujme tohto zlúčenia,
- d) podáva vyhlásenie podľa osobitného predpisu,²⁷⁾ ak

²⁹⁾ Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (oznámenie č. 119/2001 Z. z.).

³⁰⁾ § 75 a 75a Občianskeho súdneho poriadku.

³¹⁾ Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 716/2002 Z. z., ktorým sa vydáva zoznam bezpečných tretích krajín a bezpečných krajín pôvodu v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 288/2004 Z. z.

nemožno postupovať podľa písmen b) a c) alebo na žiadosť maloletého bez sprievodu, a zabezpečuje jeho umiestnenie do príslušného azylového zariadenia.²⁷⁾

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia pre maloletého bez sprievodu počas jeho pobytu na území Slovenskej republiky na zabezpečenie starostlivosti primerane kultúre, jazyku, náboženstvu a tradíciám krajiny jeho pôvodu.

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa podieľa na vyhľadávaní rodičov alebo iných členov rodiny maloletého bez sprievodu na účel zlúčenia maloletého bez sprievodu s jeho rodinou.

Zabezpečenie účelu rozhodnutia súdu v zariadení, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, predbežné opatrenie alebo výchovné opatrenie

§ 30

(1) Ak súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo o uložení ochrannej výchovy alebo výchovného opatrenia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečuje v spolupráci s rodičmi dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, a zariadením, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, predbežné opatrenie alebo výchovné opatrenie, určeným v rozhodnutí súdu (ďalej len „zariadenie na výkon rozhodnutia súdu“), umiestnenie dieťaťa do tohto zariadenia.

(2) Pred umiestnením dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, najneskôr v deň príchodu dieťaťa do tohto zariadenia, zabezpečí orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zariadeniu na výkon rozhodnutia súdu

- a) rozhodnutie súdu o ústavnej starostlivosti, ochrannej výchove, predbežnom opatrení alebo o výchovnom opatrení,
- b) rodný list dieťaťa,
- c) sociálnu správu o osobných pomeroch dieťaťa a rodinných pomeroch dieťaťa,
- d) posudok o zdravotnom postihnutí dieťaťa podľa osobitného predpisu,³²⁾ ak bol vydaný.

(3) Pred umiestnením dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu poskytuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately pomoc na uláhanie a zvládnutie jeho odchodu z rodiny. Dieťaťu sa poskytujú spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti najmä informácie o zariadení na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého má byť umiestnené, o možnosti vziať si so sebou osobné veci, o jeho právach a povinnostiach v zariadení na výkon rozhodnutia súdu a o možnostiach udržiavania pravidelného osobného styku a písomného styku s rodičom, zákonným zástupcom, inou blízkou osobou a s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej

kurately zabezpečuje dieťaťu, ktoré je umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu, preukaz poistenca, ak ho dieťa nemá.

(5) Ak nie je možné zabezpečiť umiestnenie dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu v spolupráci s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, do siedmich dní odo dňa vykonateľnosti rozhodnutia, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podá súdu návrh na výkon rozhodnutia.

(6) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže podať súdu návrh na umiestnenie súrodencov do rôznych zariadení na výkon rozhodnutia súdu, ak to vyžaduje zdravotný stav dieťaťa na základe posudku lekára so špecializáciou v príslušnom špecializačnom odbore, psychológa alebo posudku o zdravotnom postihnutí vydaného podľa osobitného predpisu.³²⁾ Ak sú súrodenci umiestnení v rôznych zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu alebo ak sa súrodeneц alebo súrodenci dieťaťa umiestneného v zariadení na výkon rozhodnutia súdu nachádzajú v prirodzenom rodinnom prostredí alebo náhradnom rodinnom prostredí, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva opatrenia na udržiavanie a rozvíjanie súrodeneckých väzieb.

§ 31

Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý umiestňuje do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu maloletého bez sprievodu, zabezpečuje tomtu zariadeniu najneskôr v deň umiestnenia maloletého bez sprievodu do tohto zariadenia

- a) rozhodnutie súdu o nariadení predbežného opatrenia,
- b) cestovné doklady, ak sa nachádzajú u maloletého bez sprievodu,
- c) doklad o lekárskej prehliadke v rozsahu určenom lekárom vrátane diagnostického a laboratórneho vyšetrenia, očkovania a preventívneho opatrenia, určenými orgánom na ochranu zdravia.³³⁾

§ 32

(1) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vedie evidenciu detí umiestnených v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu, a to meno, priezvisko, dátum narodenia, bydlisko, číslo rozhodnutia súdu, dátum umiestnenia dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, a ak má súrodencov, miesto ich pobytu a dôvody vyňatia dieťaťa z rodiny.

(2) Ak je to v záujme dieťaťa, môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podať súdu návrh na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. V návrhu podľa prvej vety uvedie zariadenie na výkon rozhodnutia súdu, do ktorého navrhuje dieťa umiestniť, so zohľadnením súrodeneckých väzieb a rodinných väzieb dieťaťa, aby zmena nebránila úprave

³²⁾ Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov.

³³⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.

rodinných pomerov dieťaťa a zachovaniu rodinných väzieb a súrodeneckých väzieb.

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v spolupráci so zariadením na výkon rozhodnutia súdu, s obcou a akreditovaným subjektom, ktorý vykonáva opatrenia zamerané na úpravu rodinných pomerov v prirodzenom rodinnom prostredí, vypracúva plán sociálnej práce s rodinou dieťaťa, ktorého súčasťou je sledovanie psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa. Na tento účel najmenej raz za šesť mesiacov navštevuje dieťa v zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

(4) Obec najmenej raz za šesť mesiacov predkladá orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately správu o sociálnej situácii rodičov dieťaťa. Súčasťou správy podľa prvej vety je zhodnotenie podmienok návratu dieťaťa do rodinného prostredia a oznámenie možnosti zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča alebo do pestúnskej starostlivosti.

(5) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najmenej raz za šesť mesiacov predkladá súdu správu o účinkoch opatrení, ktoré boli prijaté na odstránenie dôvodov, pre ktoré bola nariadená ústavná starostlivosť, a informuje súd o možnostiach zrušenia ústavnej starostlivosti alebo zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča, pestúnskej starostlivosti alebo o možnosti osvojenia.

(6) Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistí, že je, alebo môže byť v zariadení na výkon rozhodnutia súdu ohrozený život dieťaťa, jeho zdravie alebo jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin, postupuje podľa odseku 2 alebo podľa § 27.

TRETIA ČASŤ **ZABEZPEČENIE NÁHRADNÉHO** **RODINNÉHO PROSTREDIA**

§ 33

Sprostredkovanie pestúnskej starostlivosti alebo osvojenia

(1) Ak rodičia nezabezpečujú, alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa a nie je možné dieťa zveriť do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča podľa osobitného predpisu,³⁴⁾ orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sprostredkuje dieťaťu pestúnsku starostlivosť alebo osvojenie³⁵⁾ (ďalej len „náhradná rodinná starostlivosť“).

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určený na účely organizovania náhradnej rodinnej starostlivosti podľa osobitného predpisu³⁶⁾ (ďalej len „určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a so-

ciálnej kurately“) alebo zariadenie, ak je v ňom dieťa umiestnené, musí poskytnúť dieťaťu, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, sociálne poradenstvo, informácie o účinkoch náhradnej rodinnej starostlivosti a psychologickú starostlivosť (ďalej len „príprava dieťaťa“) spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa. Prípravu dieťaťa realizuje určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo akreditovaný subjekt upovedomený podľa odseku 5 o potrebe pripraviť dieťa, alebo zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené, bezodkladne po naplnení podmienok ustanovených v odseku 1.

(3) Ak je určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately známa fyzická osoba, ktorá má k dieťaťu blízky vzťah, môže takú osobu, ak je to vhodné a účelné, prizvať k príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť.

(4) O príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť vypracúva určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie správu o príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť. Správa o príprave dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť obsahuje najmä informácie o poskytnutí sociálneho poradenstva dieťaťu, o účinkoch náhradnej rodinnej starostlivosti, o zohľadnení jeho názorov a želaní a odporúčanie formy náhradnej rodinnej starostlivosti. Ak ide o prípravu dieťaťa na osvojenie a vyžaduje sa súhlas dieťaťa s osvojením, musí byť súčasťou správy o príprave dieťaťa na osvojenie aj písomne vyhotovený súhlas dieťaťa s osvojením.⁴⁾

(5) Ak vykonával pre dieťa, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, niektoré z opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona akreditovaný subjekt, ktorého zástupca, prípadne zamestnanec je pre dieťa osoba známa, ponúkne určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately možnosť pripraviť dieťa tomuto akreditovanému subjektu. Ak akreditovaný subjekt v lehote dvoch týždňov neprejaví vôľu, že chce dieťa pripravovať, prípravu dieťaťa vykoná určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, v ktorom sa dieťa nachádza.

(6) Ak je dieťa umiestnené v zariadení, dohodne určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately postup prípravy dieťaťa so zariadením a s akreditovaným subjektom. Ak nemožno dohodnúť postup prípravy dieťaťa podľa prvej vety, prípravu dieťaťa vykonáva zariadenie.

(7) Akreditovaný subjekt okrem zariadenia, v ktorom je dieťa umiestnené, musí mať na vykonávanie prípravy dieťaťa akreditáciu. Na prípravu dieťaťa akreditovaným subjektom sa odseky 2 až 4 vzťahujú rovnako.

³⁴⁾ § 44 ods. 3 písm. a), § 45 až 47 zákona č. 36/2005 Z. z.

³⁵⁾ § 44 ods. 3 písm. b), § 48 až 53, § 97 až 110 zákona č. 36/2005 Z. z.

Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).

³⁶⁾ § 5 ods. 8 zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(8) Sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti na účely tohto zákona je

- a) vedenie prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť,
- b) evidencia žiadostí fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, o zapísanie do zoznamu žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť (ďalej len „zoznam žiadateľov“),
- c) príprava, posúdenie a odporúčanie fyzickej osoby podľa písmena b) na zapísanie do zoznamu žiadateľov,
- d) rozhodovanie o zapísaní fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, do zoznamu žiadateľov,
- e) vedenie zoznamu žiadateľov,
- f) sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a žiadateľom o pestúnsku starostlivosť alebo o osvojenie (ďalej len „žiadateľ“).

(9) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, kde bolo dieťa umiestnené, alebo akreditovaný subjekt poskytuje dieťaťu, ktorému bola sprostredkovaná náhradná rodinná starostlivosť podľa tohto zákona, a fyzickej osobe, ktorej bolo dieťa zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti, podľa potreby a s ich súhlasom pomoc a sociálne poradenstvo na ulahčenie plnenia účelu náhradnej rodinnej starostlivosti.

§ 34

Vedenie prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť

(1) Prehľad detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, vedie určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Do tohto prehľadu bezodkladne zapíše určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dieťa na základe spisovej dokumentácie zabezpečenej orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v spolupráci so zariadením, ak je v ňom dieťa umiestnené, a s akreditovaným subjektom, ak vykonával prípravu dieťaťa. Spisová dokumentácia obsahuje

- a) rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti alebo predbežného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu,³⁰⁾
- b) rozhodnutie súdu, že dieťa je osvojiteľné, ak bolo vydané,
- c) sociálnu správu o dieťati,
- d) správu o zdravotnom stave dieťaťa,
- e) rodný list dieťaťa,
- f) obrazový a zvukový záznam o podstatných udalostiach v živote dieťaťa,
- g) fotografiu dieťaťa nie staršiu ako dva mesiace,
- h) posudok o zdravotnom postihnutí dieťaťa podľa osobitného predpisu,³²⁾ ak bol vydaný.

(2) Sociálna správa o dieťati obsahuje

- a) základné údaje o dieťati,
- b) základné údaje o rodičoch dieťaťa okrem prípadov podľa osobitného predpisu,⁴⁾ jeho starých rodičov,

súrodencoch a iných fyzických osobách, ku ktorým má dieťa blízky vzťah,

- c) informácie o psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a o ich aktuálnej úrovni, o zvykoch dieťaťa a dôležitých udalostiach jeho života,
- d) dôvody, pre ktoré bolo dieťa odňaté zo starostlivosti rodičov,
- e) informácie o možnostiach úpravy rodinných pomerov dieťaťa,
- f) odporúčanie formy náhradnej rodinnej starostlivosti.

(3) Základné údaje o dieťati na účely sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti sú meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, bydlisko, rodné číslo, štátna príslušnosť a národnosť dieťaťa.

(4) Základné údaje o rodičoch dieťaťa, starých rodičoch dieťaťa, súrodencoch dieťaťa a iných fyzických osobách, ku ktorým má dieťa blízky vzťah, na účely sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti sú meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, bydlisko, štátna príslušnosť a národnosť týchto fyzických osôb. Získaním základných údajov o fyzických osobách podľa prvej vety nie je dotknutý osobitný predpis.⁴⁾

§ 35

Evidencia žiadostí fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom

(1) Evidenciu žiadostí fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, o zapísanie do zoznamu žiadateľov vedie určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(2) Žiadosť o zapísanie do zoznamu žiadateľov obsahuje osobné údaje fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, a to jej meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, bydlisko, rodné číslo, štátna príslušnosť a národnosť.

(3) K žiadosti musia byť priložené

- a) dotazník,
- b) odpis z registra trestov fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, nie starší ako tri mesiace,
- c) správa o zdravotnom stave fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom,
- d) doklad o majetkových pomeroch na preukázanie primeraného majetkového základu na plnenie ekonomicko-zabezpečovacej funkcie rodiny.

(4) O fyzickej osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, sa vedie spisová dokumentácia, ktorá obsahuje

- a) žiadosť podľa odsekov 2 a 3,
- b) správu o bytových pomeroch, rodinných pomeroch a sociálnych pomeroch fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom,
- c) vyjadrenie obce o spôsobe života fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, a jej rodiny,
- d) písomný súhlas fyzickej osoby, že určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže

zisťovať, či nedošlo k zmene rozhodujúcich skutočností uvedených v žiadosti a spisovej dokumentácii.

(5) Ak fyzická osoba žiada o sprostredkovanie medzištátneho osvojenia,³⁷⁾ spisová dokumentácia obsahuje okrem skutočností podľa odseku 4 aj fotografie, obrazový a zvukový záznam tejto fyzickej osoby a jej rodinného prostredia.

(6) Fyzickej osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, každý orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obec, vyšší územný celok alebo akreditovaný subjekt, ktorý vykonáva prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, poskytuje informácie potrebné na podanie žiadosti o zapísanie do zoznamu žiadateľov.

(7) Ak má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom fyzická osoba, ktorá je pestúnom alebo osvojiteľom, odseky 1 až 6 sa vzťahujú rovnako.

Príprava fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť

§ 36

(1) Subjekt vykonávajúci prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť na účely tohto zákona je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a akreditovaný subjekt, ktorý vykonáva prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť.

(2) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a akreditovaný subjekt vykonávajúci prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, detský domov, obec alebo vyšší územný celok informujú fyzickú osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, o možnosti vybrať si subjekt vykonávajúci prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť.

§ 37

(1) Ak si fyzická osoba, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, vybrala na prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť akreditovaný subjekt, poskytne určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately akreditovanému subjektu na účely tejto prípravy časti spisovej dokumentácie podľa § 35 ods. 3 písm. a).

(2) Príprava fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť sa vykonáva na základe písomnej dohody uzatvorenej medzi subjektom vykonávajúcím prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť a fyzickou osobou, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom. Manželia, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi, uzatvárajú dohodu so subjektom vykonávajúcím prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť spoločne.

(3) Súčasťou dohody podľa odseku 2 je

- a) ustanovenie o ochrane osobných údajov podľa osobitného predpisu,³⁸⁾
- b) účel, na ktorý môžu byť osobné údaje použité,
- c) súhlas fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, s poskytnutím osobných údajov na účel sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti subjektom, ktoré sa podieľajú na sprostredkovaní náhradnej rodinnej starostlivosti podľa tohto zákona.

§ 38

(1) Na účely prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť subjekt vykonávajúci túto prípravu zriaďuje tím na prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom (ďalej len „tím“). Najmenej jeden člen tímu musí mať vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa v študijnom odbore psychológia.

(2) Zástupca orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ak nie je členom tímu podľa odseku 1, zúčastňuje sa na príprave podľa odseku 4 písm. a) prvého bodu a v záverečnej časti prípravy.

(3) Príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, sa vykonáva v rozsahu najmenej 26 hodín

- a) individuálnou formou alebo
- b) skupinovú formou.

(4) Príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, spočíva

- a) v poskytnutí základných informácií najmä o
  - 1. náhradnej rodinnej starostlivosti,
  - 2. vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
  - 3. právach dieťaťa v náhradnej rodinnej starostlivosti,
  - 4. právach a povinnostiach rodičov dieťaťa,
- b) v posudzovaní spôsobilosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti.

(5) Subjekt, ktorý vykonáva prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, vypracúva po skončení prípravy fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, záverečnú správu o jej príprave, s ktorou ju oboznámi. Súčasťou záverečnej správy o príprave na náhradnú rodinnú starostlivosť musí byť najmä charakteristika osobnosti fyzickej osoby, vyjadrenie k predpokladom fyzickej osoby vychovávať dieťa, k motívácii záujmu fyzickej osoby stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, k stabilite manželského vzťahu a rodinného prostredia. Záverečná správa je súčasťou spisovej dokumentácie podľa § 35 ods. 4.

(6) V prípade fyzickej osoby, ktorá je pestún alebo osvojiteľ, považuje sa podmienka prípravy za splnenú.

³⁷⁾ Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).

³⁸⁾ Zákon č. 428/2002 Z. z. o ochrane osobných údajov v znení neskorších predpisov.

Rozhodovanie o zapísaní fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, do zoznamu žiadateľov a vedenie zoznamu žiadateľov

§ 39

(1) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhoduje o zapísaní fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, do zoznamu žiadateľov do 15 dní odo dňa doručenia záverečnej správy o príprave fyzickej osoby na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti.

(2) Do zoznamu žiadateľov môže byť zapísaná fyzická osoba spôsobilá na právne úkony v plnom rozsahu, posúdená ako spôsobilá na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti.

(3) Posúdenie spôsobilosti na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti na účely zapísania do zoznamu žiadateľov je posúdenie

- a) dokumentácie podľa § 35 ods. 3 a 4,
- b) ďalších rozhodujúcich skutočností zistených určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(4) Fyzická osoba, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, nie je spôsobilá na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti,

- a) ak bola odsúdená pre úmyselný trestný čin na nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere vyššej ako jeden rok, alebo
- b) priznala vinu za niektorý z trestných činov hrubo narušujúcich občianske spoluzitie, proti rodine a mládeži, proti ľudskej dôstojnosti, proti ľudskosti, za trestné činy ohrozovania pohlavnou chorobou alebo vírusom ľudskej imunodeficiencie.

(5) Rozhodnutie o zapísaní do zoznamu žiadateľov musí obsahovať deň zapísania fyzickej osoby do zoznamu žiadateľov a povinnosť žiadateľa oznámiť všetky rozhodujúce skutočnosti na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom a na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, a to do 15 dní od ich vzniku.

(6) Odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o zapísaní fyzickej osoby do zoznamu žiadateľov môže byť žiadateľ zaradený do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(7) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa vzťahujú aj na fyzickú osobu, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom a je už pestúnom alebo osvojiteľom. Príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť fyzických osôb podľa prvej vety je aktualizovaná príprava podľa § 40.

§ 40

(1) Príprava na náhradnú rodinnú starostlivosť sa aktualizuje, ak dôjde po skončení tejto prípravy k zmene pomerov na strane žiadateľa, ak od jej skončenia uplynú dva roky alebo ak žiadateľ je pestún alebo osvo-

jitel. Rozsah aktualizácie prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť odporučí tím.

(2) O aktualizácii prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť vypracúva subjekt, ktorý vykonáva túto prípravu, správu. Súčasťou správy o aktualizácii prípravy je vyjadrenie o spôsobilosti žiadateľa na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti, ak sa aktualizácie prípravy zúčastnila fyzická osoba, ktorá je pestúnom alebo osvojiteľom.

§ 41

(1) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyradí žiadateľa zo zoznamu žiadateľov

- a) na základe právoplatného rozhodnutia súdu o osvojení alebo zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti,
- b) na jeho žiadosť.

(2) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately rozhodne o vyradení žiadateľa zo zoznamu žiadateľov, ak

- a) zistí závažné skutočnosti na strane žiadateľa, ktoré sú v rozpore s účelom náhradnej rodinnej starostlivosti,
- b) žiadateľ neoznámil rozhodujúce skutočnosti na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom a na sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti podľa § 39 ods. 5,
- c) žiadateľ porušil ustanovenie § 42 ods. 3,
- d) žiadateľ je podľa správy o aktualizácii prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť posúdený ako nespôsobilý na vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti.

§ 42

(1) Zaradenie žiadateľa do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, zohľadňuje poradie žiadateľov zapísaných do zoznamu žiadateľov. Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže poradie žiadateľov zmeniť, ak je to v záujme dieťaťa. Zmenu poradia musí určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately odôvodniť. Odôvodnenie sa musí pripojiť do spisovej dokumentácie o žiadateľovi.

(2) Pred sprostredkovaním nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom musia byť žiadateľovi poskytnuté všetky informácie o dieťati dôležité na jeho rozhodnutie prijať dieťa do náhradnej rodinnej starostlivosti, sociálna správa o dieťati, fotografie dieťaťa, obrazový a zvukový záznam dieťaťa. Sociálna správa obsahuje základné údaje podľa § 34 ods. 3.

(3) Žiadateľ môže poskytnúť informácie o dieťati vrátane základných údajov podľa § 34 ods. 3 len detskému lekárovi a subjektu, ktorý vykonával jeho prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, ak je to potrebné na jeho rozhodnutie prijať dieťa do náhradnej rodinnej starostlivosti.

(4) K sprostredkovaniu nadviazania osobného vzťahu medzi žiadateľom a dieťaťom môže dôjsť len so súhlasom žiadateľa.

(5) Žiadateľ môže požiadať subjekt, ktorý vykonával jeho prípravu na náhradnú rodinnú starostlivosť, o uľahčenie nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom; zástupca tohto subjektu môže byť prítomný pri nadväzovaní osobného vzťahu dieťaťa so žiadateľom.

(6) Nadviazanie osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom sa musí uskutočniť v rozsahu a spôsobom zodpovedajúcim veku, rozumovej vyspelosti, potrebám a možnostiam dieťaťa a v prostredí dieťaťa blízkom alebo vhodnom na sprostredkovanie osobného vzťahu medzi ním a žiadateľom.

(7) O priebehu nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom vypracúva určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo zariadenie, ak je v ňom dieťa umiestnené, správu, s ktorou oboznámi žiadateľa a dieťa spôsobom primeraným jeho veku a rozumovej vyspelosti. Správa o priebehu nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom obsahuje

- a) psychologické zhodnotenie nadväzovania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom vrátane uvedenia názoru na vývoj tohto vzťahu,
- b) súhlas žiadateľa s poskytnutím správy súdu a subjektom spolupodieľajúcim sa na sprostredkovaní náhradnej rodinnej starostlivosti podľa tohto zákona.

(8) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistí po zapísaní dieťaťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, že nevedie v zozname žiadateľov žiadateľa, ktorého možno zaradiť do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu s týmto dieťaťom, zapojí do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom aj akreditované subjekty, ktoré pôsobia v jeho územnom obvode, a to najneskôr do dvoch týždňov odo dňa zapísania dieťaťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť. Akreditovaný subjekt podľa prvej vety musí mať akreditáciu na vykonávanie prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť a na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom s miestom ich vykonávania v územnom obvode určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(9) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, poskytne akreditovanému subjektu podľa odseku 8 na účely sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom sociálnu správu o dieťati, fotografiu dieťaťa, obrazový a zvukový záznam o dieťati.

(10) Ak akreditovaný subjekt vyhľadá žiadateľa zapísaného do zoznamu žiadateľov a tento vysloví súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom, oznámi túto skutočnosť určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(11) Akreditovaný subjekt môže poskytnúť informácie o dieťati len žiadateľovi zapísanému v zozname žiadateľov vedenom určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(12) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, dohodne so žiadateľom, ktorý vysloví súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom, a s akreditovaným subjektom ďalší postup pri sprostredkovaní nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom a vykoná všetky potrebné úkony k ostatným akreditovaným subjektom, ktoré boli zapojené do sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom.

(13) Na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom akreditovaným subjektom sa vzťahujú odseky 2 až 7 rovnako.

§ 43

Sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti dieťaťu iným ako určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť

(1) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, nesprostredkuje dieťaťu nadviazanie osobného vzťahu medzi ním a žiadateľom do dvoch mesiacov odo dňa zapísania dieťaťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, požiada ostatné určené orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom. Lehotu uvedenú v prvej vete možno skrátiť, ak je to v záujme dieťaťa.

(2) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, predloží ostatným určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spisovú dokumentáciu dieťaťa na účely sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti, ktorá obsahuje

- a) sociálnu správu o dieťati,
- b) správu o zdravotnom stave dieťaťa,
- c) fotografiu dieťaťa.

(3) Ak ktorýkoľvek určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zistí, že vedie v zozname žiadateľov žiadateľa, ktorý môže byť zaradený do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi ním a dieťaťom, oznámi túto skutočnosť bezodkladne, najneskôr v pracovný deň nasledujúci po jej zistení, určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a požiada o súhlas na sprostredkovanie

nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom.

(4) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, oznámi bezodkladne, najneskôr v pracovný deň po doručení žiadosti o súhlas podľa odseku 3, určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý požiadal o súhlas podľa odseku 3, že súhlasí s nadviazaním osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom. Ak nesúhlasí s nadviazaním osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom, uvedie dôvody nesúhlasu.

(5) Na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom sa vzťahuje § 42 rovnako.

(6) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately požiadaný podľa odseku 1 zistí, že nevedie v zozname žiadateľov žiadateľa, ktorého možno zaradiť do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu s dieťaťom, zapojí do procesu sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom aj akreditované subjekty, ktoré majú akreditáciu na vykonávanie prípravy na náhradnú rodinnú starostlivosť a na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom s miestom ich vykonávania v územnom obvode tohto určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a to najneskôr do dvoch týždňov odo dňa doručenia žiadosti o sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(7) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytne akreditovanému subjektu podľa odseku 6 na účely sprostredkovania nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom sociálnu správu o dieťati, fotografiu dieťaťa, obrazový a zvukový záznam o dieťati. Akreditovaný subjekt môže poskytnúť informácie o dieťati len žiadateľovi zapísanému v zozname žiadateľov vedenom na určenom orgáne sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý ho zapojil do procesu sprostredkovania podľa odseku 6.

(8) Ak akreditovaný subjekt vyhladá žiadateľa zapísaného do zoznamu žiadateľov a tento vysloví súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom, oznámi túto skutočnosť určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý ho zapojil do procesu sprostredkovania podľa odseku 6. Po oznámení tejto skutočnosti akreditovaným subjektom sa postupuje podľa odsekov 3 až 5.

(9) Ak určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, súhlasí s nadviazaním osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom, určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý požiadal o súhlas, dohodne so žiadateľom, ktorý vyslovil súhlas

s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom a akreditovaným subjektom, ďalší postup pri sprostredkovaní nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom a žiadateľom a vykoná všetky potrebné úkony k ostatným akreditovaným subjektom.

§ 44

Sprostredkovanie medzištátneho osvojenia

(1) Ak nemožno dieťaťu, ktoré je na základe rozhodnutia súdu osvojiteľné, sprostredkovať nadviazanie osobného vzťahu medzi ním a žiadateľom na území Slovenskej republiky, určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, vyhotoví spisovú dokumentáciu dieťaťa na účely sprostredkovania medzištátneho osvojenia a predloží ju orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určenému na vykonávanie medzinárodných dohôd a právnych aktov Európskej únie (§ 74) najneskôr do šiestich mesiacov odo dňa zapísania dieťaťa do prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť.

(2) Spisová dokumentácia dieťaťa na účely sprostredkovania medzištátneho osvojenia obsahuje

- a) sociálnu správu o dieťati,
- b) správu o zdravotnom stave dieťaťa,
- c) rozhodnutie súdu, že dieťa je osvojiteľné,
- d) potvrdenie určeného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o splnení podmienky podľa medzinárodného dohovoru,³⁷⁾
- e) rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti,
- f) rodný list dieťaťa, ktorý v deň predloženia spisovej dokumentácie nie je starší ako dva mesiace,
- g) dve fotografie dieťaťa nie staršie ako dva mesiace,
- h) obrazový a zvukový záznam o dieťati.

(3) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určený na vykonávanie medzinárodných dohôd a právnych aktov Európskej únie (§ 74) po posúdení spisovej dokumentácie dieťaťa zapíše dieťa do prehľadu detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie; prehľad obsahuje základné údaje o dieťati podľa § 34 ods. 3.

(4) Ak orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately určený na vykonávanie medzinárodných dohôd a právnych aktov Európskej únie (§ 74) zistí, že v zozname žiadateľov o osvojenie z prijímajúcich štátov vedie žiadateľa, ktorý môže byť zaradený do procesu nadviazania osobného vzťahu medzi ním a dieťaťom, oznámi bezodkladne, najneskôr v nasledujúci pracovný deň, túto skutočnosť určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a postupuje podľa medzinárodného dohovoru.³⁷⁾

(5) Zapísaním dieťaťa do prehľadu detí, ktorým možno sprostredkovať medzištátne osvojenie, nie je dotknutá povinnosť určeného orgánu sociálnoprávnej

ochrany detí a sociálnej kurately postupovať podľa § 42 a 43.

ŠTVRTÁ ČASŤ

VYKONÁVANIE OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY V ZARIADENÍ

§ 45

(1) Opatrenia podľa tohto zákona sa vykonávajú v zariadeniach, ktorými sú detský domov, detský domov pre maloletých bez sprievodu, krízové stredisko, resocializačné stredisko pre drogovu závislých (ďalej len „resocializačné stredisko“) a v iných zariadeniach zriadených na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona.

(2) Opatrenia podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, sa vykonávajú v zariadeniach, ktoré zriadili určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obec, vyšší územný celok alebo akreditovaný subjekt.

(3) Obec a vyšší územný celok môžu zriaďovať zariadenia najmä na účely výkonu samosprávnych pôsobností podľa tohto zákona. Tento účel môže obec a vyšší územný celok zabezpečiť aj prostredníctvom akreditovaných subjektov a právnických osôb alebo fyzických osôb podľa § 71 ods. 1 písm. e).

(4) Vyšší územný celok poskytuje obciam, ktoré sa nachádzajú v jeho územnom obvode, na účely výkonu ich samosprávnej pôsobnosti informácie o akreditovaných subjektoch pôsobiach v jeho územnom obvode.

(5) Ak zriadi obec alebo vyšší územný celok zariadenie podľa § 49, 50, 62 a 63, vyžaduje sa rovnako ako u akreditovaného subjektu splnenie podmienok bezúhonnosti všetkých zamestnancov, ktorí vykonávajú svoje povolanie v priamom kontakte s deťmi, odbornej spôsobilosti a zdokumentovania metód práce a formy ich výkonu (§ 79).

(6) Ak bolo kontrolnou činnosťou zistené, že zariadenie podľa § 49, 50, 62 a 63, ktoré zriadila obec, vyšší územný celok alebo akreditovaný subjekt nespĺňajú podmienky ustanovené týmto zákonom a prijaté opatrenia podľa § 91 a 92 nevedli k náprave, postupuje orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 32 ods. 2 alebo 6. Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately súčasne vykoná úkony potrebné na zabránenie umiestňovania detí na základe rozhodnutia súdu do tohto zariadenia.

§ 46

(1) Ak je to účelné pre priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin dieťaťa a plnoletej fyzickej osoby, vykonávanie ďalších metód, techník a postupov podľa tohto zákona sa v zariadeniach uvedených v § 49, 50, 62 a 63 nevylučuje.

(2) Pôsobnosť iných subjektov podľa osobitných predpisov⁸⁾ nie je dotknutá.

§ 47

(1) Každé zariadenie musí mať označenie, z ktorého vyplýva predmet jeho činnosti a odborné zameranie, a ak je to vhodné a účelné, aj jeho cieľovú skupinu.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, metódy, techniky a postupy práce a starostlivosť, uvedené v odseku 3, možno voliť a kombinovať tak, aby zariadenie plnilo účel, na ktorý bolo zriadené.

(3) Účel, na ktorý bolo zariadenie zriadené, sa zabezpečuje

a) vykonávaním najmä

1. sociálnej práce podľa § 3,
2. odbornej diagnostiky,
3. pomoci na zvládnutie krízy,
4. špeciálneho sociálneho poradenstva,
5. výchovy,
6. pomoci pri príprave na školské vyučovanie,
7. liečebno-výchovnej starostlivosti,
8. psychologickej starostlivosti,
9. špeciálno-pedagogickej starostlivosti,
10. resocializácie a resocializačných programov,
11. rekreačnej činnosti,
12. rehabilitačnej činnosti,
13. pracovnej terapie,

b) utváraním podmienok najmä na

1. prípravu stravy,
2. záujmovú činnosť,
3. kultúrnu činnosť,
4. pracovné uplatnenie,
5. úschovu cenných vecí,

c) zabezpečením najmä

1. psychoterapie,
2. stravovania,
3. zdravotnej starostlivosti,
4. vzdelávania a prípravy na povolanie,
5. psychologickej starostlivosti,

d) poskytovaním starostlivosti najmä

1. bývania,
2. stravovania,
3. obslužných činností,
4. osobného vybavenia.

(4) Zariadenie vykonáva svoju činnosť podľa účelu, na ktorý bolo zriadené,

- a) ambulantnou formou,
- b) celodennou formou alebo po určitú časť dňa,
- c) pobytovou formou.

(5) Ak tento zákon neustanovuje inak, možno formy činnosti podľa odseku 4 vhodne a účelne kombinovať.

(6) Ak je v záujme plnenia účelu, na ktorý bolo zariadenie zriadené, potrebné vykonávať niektorú z činností podľa odseku 3 jednorazovo alebo krátkodobo, možno ich výkon zabezpečiť inou právnickou osobou alebo fyzickou osobou, ktorá spĺňa požadované odborné predpoklady; toto sa nevzťahuje na zariadenia uvedené v § 49 a 50.

(7) Na účel zvyšovania profesionality práce v zariadení zariadenie vypracúva a uskutočňuje program supervízie.

(8) V zariadení sa poskytuje bývanie, ak zariadenie plní svoj účel pobytovou formou.

(9) Bývanie na účely tohto zákona je užívanie obytnej miestnosti, príslušenstva obytnej miestnosti a spoločných priestorov, ich prevádzkového zariadenia a vybavenia a vecné plnenia spojené s bývaním.

(10) Stravovanie na účely tohto zákona je poskytnutie stravy v súlade so zásadami zdravej výživy a s prihliadnutím na vek a zdravotný stav detí a plnoletých fyzických osôb podľa stravných jednotiek.

(11) Osobné vybavenie na účely tohto zákona je šatstvo, obuv, hygienické potreby, školské potreby a iné veci osobnej potreby poskytnuté deťom v zariadení a mladým dospelým v detskom domove.

(12) Obslužné činnosti na účely tohto zákona sú upratovanie, pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva.

(13) Poskytovanie stravovania vrátane spôsobu zabezpečovania stravovania, poskytovanie bývania a ostatné podrobnosti o poskytovanej starostlivosti v zariadeniach, ktoré zriadila na účel výkonu zverených pôsobností podľa tohto zákona obec alebo vyšší územný celok, upraví vo všeobecne záväznom nariadení príslušná obec alebo vyšší územný celok, ak tento zákon neustanovuje inak.

(14) Zariadenie, ktoré zaniklo alebo prestalo plniť účel, na ktorý bolo zriadené, je povinné vykonať nevyhnutné úkony na zabezpečenie klientov zariadenia, ak nebola pomoc a ochrana klientov zabezpečená iným spôsobom.

§ 48

(1) Zariadenie vykonáva svoju činnosť bez úhrady.

(2) Ak tento zákon neustanovuje inak, úhrada sa určuje len za starostlivosť poskytnutú podľa § 47 ods. 3 písm. d) prvého až tretieho bodu.

(3) Ak sa v zariadení podľa § 49 a v domove sociálnych služieb pre deti s celoročným pobytom³⁹⁾ vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti alebo ak sa poskytuje mladému dospelému alebo inej plnoletej fyzickej osobe starostlivosť podľa tohto zákona, postupuje sa pri určení úhrady za poskytnutú starostlivosť podľa odseku 2.

(4) Ak sa v zariadení podľa § 49 vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení predbežného opatrenia, rozhodnutie súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení výchovného opatrenia, poskytuje sa starostlivosť podľa tohto zákona bezplatne.

(5) Úhradu za poskytovanú starostlivosť v zariadeniach, ktoré zriadila obec alebo vyšší územný celok, upraví vo všeobecne záväznom nariadení príslušná obec alebo vyšší územný celok.

(6) Úhradu za poskytovanú starostlivosť v zariadení zriadenom akreditovaným subjektom dohodne zriaďovateľ tohto zariadenia s rodičom dieťaťa alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo s plnoletou fyzickou osobou.

(7) Ak sa v zariadeniach, ktoré zriadila obec, vyšší územný celok alebo akreditovaný subjekt, vykonáva rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, rozhodnutie súdu o nariadení predbežného opatrenia alebo rozhodnutie súdu alebo orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o uložení výchovného opatrenia, ustanovujú sa úhrady za poskytnutú starostlivosť podľa odsekov 2 a 4.

§ 49

Detský domov

(1) Detský domov je prostredie utvorené a usporiadané na účely vykonávania rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia.³⁹⁾

(2) Detský domov dočasne nahrádza dieťaťu jeho prirodzené rodinné prostredie alebo náhradné rodinné prostredie.

(3) Ak ústavná starostlivosť skončí dosiahnutím plnoletosti alebo predĺžením ústavnej starostlivosti do 19 rokov veku, môže mladý dospelý požiadať detský domov o poskytovanie starostlivosti až do jeho osamostatnenia sa, najdlhšie do 25 rokov veku. Osamostatnenie na účely tohto zákona je zabezpečenie si bývania a schopnosť samostatne sa živiť.

(4) Detský domov podľa dôvodov, pre ktoré rozhodol súd o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia, postupuje podľa § 47 ods. 3 písm. a) prvého až tretieho bodu, piateho až dvanásteho bodu, písmena b) druhého, tretieho a piateho bodu, písmena c) druhého až štvrtého bodu, písmena d) a odseku 4 písm. c).

(5) V detskom domove možno poskytovať zdravotnú starostlivosť za podmienok ustanovených osobitným predpisom.⁴⁰⁾

(6) Ak to vyžaduje zdravotný stav dieťaťa alebo dôvod, pre ktorý dieťa bolo umiestnené do detského domova, detský domov utvorí podmienky na zriadenie školy na účely plnenia povinnej školskej dochádzky a prípravy na povolanie.

§ 50

Detský domov pre maloletých bez sprievodu

(1) Na detský domov pre maloletých bez sprievodu, v ktorom je umiestnený maloletý bez sprievodu predbežným opatrením súdu podľa osobitného predpisu,²⁸⁾

³⁹⁾ Zákon č. 36/2005 Z. z.

Občiansky súdny poriadok.

⁴⁰⁾ Zákon č. 578/2004 Z. z. o poskytovateľoch zdravotnej starostlivosti, zdravotníckych pracovníkoch, stavovských organizáciách v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 720/2004 Z. z.

ustanovenia § 52 až 56 a § 58 až 60 sa vzťahujú rovnako, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Pri výkone predbežného opatrenia v detskom domove pre maloletých bez sprievodu treba prihliadať na predchádzajúcu výchovu dieťaťa a rešpektovať kultúrne a náboženské odlišnosti dieťaťa.

(3) Detský domov pre maloletých bez sprievodu zabezpečí lekársku prehliadku v rozsahu podľa § 31 písm. c), ak pred umiestnením dieťaťa do detského domova pre maloletých bez sprievodu nebol doložený doklad podľa § 31 písm. c).

(4) Detský domov pre maloletých bez sprievodu utvára podmienky na výučbu slovenského jazyka, ak je to vhodné a účelné pre rozvoj dieťaťa.

(5) Detský domov pre maloletých bez sprievodu je povinný zistiť, ak je to vzhľadom na vek dieťaťa a jeho rozumovú vyspelosť možné, názor dieťaťa na všetky skutočnosti, ktoré sa ho týkajú, najmä zistiť názor dieťaťa na jeho premiestnenie, zlúčenie s rodinou, návrat do krajiny pôvodu, azyl, a to už pred vykonaním úkonov na účely jeho premiestnenia, zlúčenia rodiny, návratom do krajiny pôvodu alebo pred podaním žiadosti o azyl. Na účely zisťovania názoru dieťaťa podľa prvej vety detský domov pre maloletých bez sprievodu zabezpečí tlmočenie do jazyka, ktorému dieťa rozumie.

Spoločné ustanovenia o detských domovoch

§ 51

(1) Do detského domova možno prijať dieťa na základe

- a) právoplatného rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti,
- b) predbežného opatrenia súdu podľa osobitného predpisu,³⁰⁾
- c) právoplatného rozhodnutia súdu o uložení výchovného opatrenia.⁴¹⁾

(2) V nalievavých prípadoch, najmä ak sa dieťa ocitlo bez akejkoľvek starostlivosti alebo ak je život alebo zdravie dieťaťa ohrozené, možno prijať dieťa do detského domova bez dokladov podľa § 30 ods. 2; tieto doklady je orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately povinný poskytnúť dodatočne.

§ 52

(1) V detskom domove sa vykonáva ústavná starostlivosť, predbežné opatrenie a výchovné opatrenie

- a) v profesionálnej rodine, ktorá môže vykonávať ústavnú starostlivosť, predbežné opatrenie alebo výchovné opatrenie v dome alebo v byte, ktoré sú vymedzenou časťou detského domova alebo vo vlastnom dome alebo vo vlastnom byte pre určený počet detí; suma poskytnutá detským domovom na úhradu výdavkov na dieťa alebo mladého dospelého

v profesionálnej rodine je podľa veku dieťaťa najviac vo výške trojnásobku sumy životného minima,⁴²⁾

- b) v samostatných diagnostických skupinách, ktoré vykonávajú odbornú diagnostiku (ďalej len „samostatná diagnostická skupina“), v samostatných skupinách alebo špecializovaných samostatných skupinách pre určený počet detí, so samostatným stravovaním, hospodárením a vyčleneným rozpočtom, zriadených v samostatnom dome, byte alebo vo vymedzenej časti detského domova; starostlivosť o deti v jednej skupine zabezpečujú vychovávateľa a ďalší zamestnanci detského domova.

(2) Vykonávanie ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a výchovného opatrenia v profesionálnej rodine má prednosť pred ich vykonávaním v samostatných skupinách a v špecializovaných samostatných skupinách.

§ 53

(1) Ústavná starostlivosť, predbežné opatrenie a výchovné opatrenie sa vykonávajú podľa § 52 ods. 1 písm. a) najmä pre dieťa, ktoré

- a) bolo odňaté zo starostlivosti rodičov na prechodný čas potrebný na úpravu pomerov dieťaťa,
- b) vyžaduje na základe výsledkov odbornej diagnostiky liečebno-výchovnú starostlivosť alebo je občan s ťažkým zdravotným postihnutím,
- c) vyžaduje zvýšenú starostlivosť na základe výsledkov odbornej diagnostiky z dôvodu porúch správania,
- d) vyžaduje zvýšenú starostlivosť na základe výsledkov odbornej diagnostiky z dôvodu, že je drogovovo závislé alebo inak závislé,
- e) vyžaduje zvýšenú starostlivosť na základe výsledkov odbornej diagnostiky z dôvodu, že bolo týrané, pohlavne zneužívané alebo bol na ňom spáchaný trestný čin ohrozujúci jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin.

(2) Ústavná starostlivosť, predbežné opatrenie a výchovné opatrenie sa vykonávajú podľa § 52 ods. 1 písm. b)

- a) v samostatnej diagnostickej skupine najdlhšie šesť mesiacov,
- b) v samostatnej skupine,
- c) v špecializovanej samostatnej skupine v prípade, že nemožno túto vykonať podľa písmena a) alebo b), a to
  1. pre deti od narodenia do troch rokov veku, ktoré vzhľadom na svoj vek alebo zdravotný stav vyžadujú osobitnú zvýšenú opateru a starostlivosť,
  2. pre deti s poruchami správania, ktoré vyžadujú starostlivosť na základe odbornej diagnostiky,
  3. pre deti drogovy závislé a inak závislé po skončení liečby na základe odporúčania poskytovateľa zdravotnej starostlivosti,
  4. pre deti, ktoré vyžadujú zvýšenú starostlivosť z dôvodu, že boli týrané, pohlavne zneužívané alebo boli na nich spáchané trestné činy ohrozujúce

⁴¹⁾ § 37 zákona č. 36/2005 Z. z.

⁴²⁾ § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

ich priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin,

5. pre maloletých bez sprievodu, ktorí vyžadujú osobitnú starostlivosť pre jazykové, kultúrne a náboženské odlišnosti,

6. pre deti s mentálnym postihnutím, telesným postihnutím, zmyslovým postihnutím, kombináciou postihnutí a pre deti s ťažkým zdravotným postihnutím,

d) v samostatnej skupine pre mladých dospelých.

(3) V profesionálnej rodine zabezpečujú starostlivosť o deti manželia, ktorí sú zamestnanci detského domova, alebo fyzická osoba, ktorá je zamestnancom detského domova. Ak starostlivosť zabezpečuje jeden zamestnanec detského domova, na manžela tohto zamestnanca sa vzťahuje § 39 ods. 4 rovnako.

(4) Manželia môžu zabezpečovať starostlivosť v profesionálnej rodine, ktorá je zriadená v samostatnom dome alebo byte, ktorý je vymedzenou časťou detského domova, len ak sú obaja zamestnanci detského domova.

(5) Mladý dospelý môže zotrvať po skončení ústavnej starostlivosti po dosiahnutí plnoletosti v samostatnej skupine, špecializovanej samostatnej skupine podľa odseku 2 písm. c) druhého až štvrtého bodu a šiesteho bodu alebo v profesionálnej rodine, ak o to požiada, a ak je to vhodné a účelné.

(6) Určený počet detí v samostatnej skupine, špecializovanej samostatnej skupine alebo profesionálnej rodine možno prekročiť len so súhlasom zriaďovateľa a v odôvodnených prípadoch.

(7) Ústavnú starostlivosť, predbežné opatrenie a výchovné opatrenie môže vykonávať v profesionálnej rodine len fyzická osoba, ktorá spĺňa kvalifikačný predpoklad najmenej úplného stredného vzdelania, osobitný kvalifikačný predpoklad podľa osobitného predpisu⁴³⁾ a absolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v rozsahu 40 hodín alebo spĺňa kvalifikačný predpoklad najmenej úplného stredného vzdelania a absolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v rozsahu najmenej 60 hodín.

(8) Ak ide o dieťa podľa odseku 1 písm. c) a d), môže vykonávať ústavnú starostlivosť, predbežné opatrenie a výchovné opatrenie v profesionálnej rodine len fyzická osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie druhého stupňa a spĺňa osobitné kvalifikačné predpoklady podľa osobitného predpisu⁴¹⁾ a absolvovala prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti v rozsahu najmenej 40 hodín.

(9) Príprava na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti spočíva najmä

a) v poskytnutí základných informácií

1. o náhradnej rodinnej starostlivosti,
2. o psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa a potrebách dieťaťa,
3. o právach dieťaťa v ústavnej starostlivosti,

b) v nácviку praktických zručností vo výchovnej práci s deťmi a mladými dospelými.

§ 54

(1) Samostatná diagnostická skupina podľa § 53 ods. 2 písm. a) je zriadená najmä na účel vhodného a zodpovedajúceho

a) zaradenia dieťaťa do profesionálnej rodiny, samostatnej skupiny, špecializovanej samostatnej skupiny,

b) navrhnutia preradenia dieťaťa do iného zariadenia.

(2) Starostlivosť o deti v jednej samostatnej diagnostической skupine zabezpečujú odborní zamestnanci na vykonávanie diagnostiky a ďalší zamestnanci detského domova. Pri výbere odborných zamestnancov na vykonávanie diagnostiky musí byť zohľadnené zastúpenie odborov potrebných na výkon diagnostической činnosti.

(3) Samostatná diagnostická skupina najmä

a) vykonáva odbornú diagnostiku,

b) vypracúva diagnostickú správu o dieťati na účely spracovania individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa po skončení pobytu v samostatnej diagnostической skupine.

(4) Ak na účely určenia odbornej diagnózy alebo na vykonávanie odbornej diagnostiky treba zabezpečiť diagnostické činnosti, ktoré nemožno vykonať odbornými zamestnancami samostatnej diagnostической skupiny, môžu byť zabezpečené iným odborníkom.

(5) Pri zaraďovaní dieťaťa do profesionálnej rodiny, samostatnej skupiny alebo do špecializovanej samostatnej skupiny sa rešpektujú súrodenecké väzby a rodičovské väzby.

§ 55

(1) Detský domov vypracúva individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa, ktorého súčasťou je najmä plán výchovnej práce s dieťaťom, plán sociálnej práce s dieťaťom a jeho rodinou vypracovaný v spolupráci s obcou a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo v spolupráci s akreditovaným subjektom. Individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa sa vyhodnocuje najmenej jedenkrát mesačne.

(2) Ak je dieťa ťažko zdravotne postihnuté, súčasťou individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa je aj program rehabilitačnej činnosti vykonávanej s cieľom aktivizovať vnútorné schopnosti dieťaťa na prekonanie osobnostných a sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia.

§ 56

(1) Detský domov utvára podmienky na stretávanie sa dieťaťa s jeho rodičmi. Dieťaťu a jeho rodičom poskytuje detský domov, orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a obec pomoc na uľahčenie

⁴³⁾ Vyhláška Ministerstva školstva Slovenskej republiky č. 41/1996 Z. z. o odbornej a pedagogickej spôsobilosti pedagogických pracovníkov v znení neskorších predpisov.

priebehu stretnutí, na rozvoj a úpravu ich vzájomných vzťahov a na úpravu rodinných pomerov dieťaťa.

(2) Detský domov dohodne s rodičmi dieťaťa a s dieťaťom, ktoré je schopné vyjadriť svoj názor, miesto, čas, rozsah a spôsob stretávania sa s ohľadom na potreby dieťaťa, možnosti a schopnosti rodičov dieťaťa.

(3) Ak je to v záujme dieťaťa nevyhnutné, detský domov môže určiť, že rodičia dieťaťa sa môžu stretnúť s dieťaťom

- a) len za prítomnosti zamestnanca detského domova, ktorý je dieťaťu známou osobou,
- b) len v detskom domove, ktorý na tento účel utvára vhodné podmienky,
- c) mimo detského domova na území obce, v ktorej je sídlo detského domova,
- d) na inom mieste vhodnom alebo utvorenom na účel stretávania sa dieťaťa s jeho rodičmi.

(4) Na účely úpravy vzťahov medzi dieťaťom a jeho rodičmi detský domov utvára podmienky na pobyt rodičov v detskom domove. Detský domov písomne dohodne s rodičmi podmienky ich pobytu v detskom domove.

(5) Ak je to vhodné a účelné, môže detský domov v súlade s individuálnym plánom rozvoja osobnosti dieťaťa umožniť dieťaťu pobyt u rodičov.

(6) Detský domov oznámi orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately čas, miesto a dĺžku pobytu dieťaťa u rodičov najmenej tri pracovné dni pred odchodom dieťaťa k rodičom tak, aby mohol orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytnúť detskému domovu aktuálne informácie o rodinnom prostredí, ak je to potrebné v záujme dieťaťa.

(7) Dieťa sa môže zdržiavať mimo detského domova len so súhlasom detského domova, o čom sa vedú záznamy, v ktorých je uvedený čas odchodu dieťaťa z detského domova a čas návratu dieťaťa do detského domova, osobné údaje fyzickej osoby, ktorá dieťa preberá, a to jej meno, priezvisko, bydlisko, dátum narodenia a miesto pobytu dieťaťa. Detský domov sleduje vplyv pobytu dieťaťa mimo detského domova na jeho psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin.

(8) Dieťa má právo stretávať sa s prarodičmi, so súrodencami a s fyzickými osobami, ku ktorým má blízky vzťah. Ustanovenia odsekov 1 až 7 sa vzťahujú rovnako.

(9) Detský domov môže po dohode s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a obcou podať súdu podnet na zrušenie ústavnej starostlivosti.

(10) Ak sa mladý dospelý pripravuje na povolanie, detský domov mu zabezpečuje stravovanie vyplatením sumy na zabezpečenie stravy v hodnote časti dennej stravnej jednotky zodpovedajúcej obdobiu, počas ktorého sa zdržiaval mimo detského domova.

(11) Detský domov nepretržite skúma, či sú u dieťaťa splnené podmienky na osvojenie podľa osobitného predpisu⁴⁴⁾ a bezodkladne, najneskôr v prvý pracovný deň po ich splnení oboznamuje určený orgán sociál-

noprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o tejto skutočnosti.

§ 57

(1) Detský domov môže vytvoriť podmienky na pobyt tehotnej ženy od začiatku šiesteho mesiaca tehotenstva a ženy po pôrode a jej dieťaťa počas dojčenia, najdlhšie do šiestich mesiacov veku dieťaťa. Na účel prijatia potrebných opatrení detský domov spolupracuje s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(2) Detský domov poskytuje tehotnej žene, matke dieťaťa a dieťaťu podľa odseku 1 bývanie, stravovanie a obslužné činnosti; podmienky poskytovania starostlivosti a pobytu dohodne detský domov písomne.

§ 58

(1) Ak dieťa opustí detský domov bez súhlasu, detský domov je povinný túto skutočnosť oznámiť bezodkladne najbližšiemu útvaru policajného zboru, rodičom dieťaťa, súdu, ktorý nariadil ústavnú starostlivosť, predbežné opatrenie alebo uložil výchovné opatrenie, a orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

(2) Ak detský domov umožnil pobyt dieťaťu mimo detského domova a dieťa sa v určenom čase do detského domova nevrátilo, detský domov je povinný ihneď, najneskôr do 24 hodín vyzvať rodičov dieťaťa alebo osoby podľa § 56 ods. 8, aby do 24 hodín zabezpečili návrat dieťaťa do detského domova. Ak sa dieťa v určenom čase do detského domova nevráti, postupuje detský domov podľa odseku 1.

§ 59

(1) Výkon ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia sa skončí

- a) zrušením ústavnej starostlivosti právoplatným rozhodnutím súdu,
- b) uplynutím obdobia predbežného opatrenia,
- c) uplynutím obdobia, na ktoré bolo uložené výchovné opatrenie,
- d) právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu o dočasnom zverení dieťaťa do starostlivosti fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom, alebo právoplatným rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do starostlivosti budúcich osvojiteľov,
- e) právoplatným rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnскеj starostlivosti alebo právoplatným rozhodnutím o osvojení dieťaťa,
- f) dosiahnutím plnoletosti alebo uplynutím jedného roka po dosiahnutí plnoletosti, ak súd predĺžil ústavnú starostlivosť.

(2) Ak bol v detskom domove umiestnený maloletý bez sprievodu, výkon rozhodnutia súdu sa skončí aj

- a) zabezpečením zlúčenia maloletého bez sprievodu

⁴⁴⁾ § 50, 101 a 102 zákona č. 36/2005 Z. z.

- s jeho rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa,
- b) zabezpečením bezpečného návratu maloletého bez sprievodu do krajiny jeho pôvodu,
  - c) podaním vyhlásenia podľa osobitného predpisu,²⁷⁾
  - d) dosiahnutím plnoletosti dieťaťa.

(3) Dieťa možno pri odchode z detského domova po skončení výkonu ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia v detskom domove podľa odseku 1 písm. a) až e) odovzdať len rodičovi alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa.

(4) Po odchode dieťaťa alebo mladého dospelého z detského domova detský domov najmenej dva roky udržiava kontakt s dieťaťom a jeho rodinou alebo s mladým dospelým a mladému dospelému poskytuje potrebnú pomoc pri osamostatňovaní.

(5) Mladému dospelému so zdravotným postihnutím, ktorý sa nemôže osamostatniť vzhľadom na svoj zdravotný stav po skončení výkonu ústavnej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti, detský domov v spolupráci s obcou, vyšším územným celkom a orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately alebo akreditovaným subjektom zabezpečí prijatie do zariadenia chráneného bývania alebo iného zariadenia zriadeného podľa osobitného predpisu,³²⁾ ktoré poskytuje služby zodpovedajúce jeho potrebám, ak je odkázaný na poskytovanie týchto služieb.

§ 60

(1) Detský domov vedie spisovú dokumentáciu dieťaťa, ktorá obsahuje

- a) rozhodnutie súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia,
- b) rodný list dieťaťa,
- c) vysvedčenie,
- d) sociálnu správu o dieťati,
- e) diagnostickú správu o dieťati,
- f) správu o zdravotnom stave dieťaťa,
- g) fotografie dieťaťa dokumentujúce život dieťaťa,
- h) obrazový a zvukový záznam dokumentujúci podstatné udalosti v živote dieťaťa,
- i) iné informácie rozhodujúce na posúdenie plnenia účelu ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia alebo výchovného opatrenia,
- j) osobný denník dieťaťa, v ktorom sa zaznamenávajú údaje o psychickom vývine, fyzickom vývine a sociálnom vývine dieťaťa,
- k) záznamy o návštevách rodičov a ostatných návštevách,
- l) individuálny plán rozvoja osobnosti dieťaťa.

(2) Časti spisovej dokumentácie dieťaťa uvedené v odseku 1 písm. c) až l) sa priebežne aktualizujú.

(3) Detský domov vedie spisovú dokumentáciu maloletého bez sprievodu podľa odseku 1 písm. a), d) a i) až l).

§ 61

(1) Za poskytovanú starostlivosť dieťaťu s nariadenou ústavnou starostlivosťou podľa § 47 ods. 3 písm. d)

druhého a tretieho bodu sa určuje úhrada. Úhrada za poskytovanú starostlivosť sa hradí z výživného určeného rodičovi súdom. Ak je rozsah súdom určeného výživného vyšší ako určená úhrada za poskytovanú starostlivosť, rozdiel patrí dieťaťu na tvorbu úspor, ktoré sú vedené na osobnom účte dieťaťa alebo na jeho vkladnej knižke. Ak je rozdiel súdom určeného výživného nižší ako určená úhrada za poskytovanú starostlivosť, platenie rozdielu sa od rodiča nevyžaduje.

(2) Ak dieťa poberá sirotsky dôchodok po každom zomretom rodičovi, úhrada za poskytovanú starostlivosť sa hradí v určenej výške z toho sirotského dôchodku, ktorého suma je vyššia. Ak dieťa poberá sirotsky dôchodok po jednom zomretom rodičovi, úhrada za poskytovanú starostlivosť sa hradí v rozsahu súdom určeného výživného žijúcemu rodičovi; odsek 1 sa vzťahuje rovnako.

(3) Ak je sirotsky dôchodok dieťaťa vyšší ako určená úhrada za poskytovanú starostlivosť, rozdiel medzi sirotským dôchodkom a určenou úhradou za poskytovanú starostlivosť patrí dieťaťu na tvorbu úspor, ktoré sa vedú na osobnom účte dieťaťa alebo na vkladnej knižke dieťaťa.

(4) Osobný účet dieťaťa alebo vkladnú knižku dieťaťa zriaďuje rodič, majetkový opatrovník alebo poručník dieťaťa. Na nakladanie s prostriedkami na účte dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

(5) V detskom domove, ktorý utvoril podmienky podľa § 56 ods. 4 a podľa § 57, sa poskytuje za úhradu starostlivosť podľa § 47 ods. 3 písm. d) druhého a tretieho bodu.

(6) Mladý dospelý, ktorý požiadal o poskytovanie starostlivosti, platí úhradu za starostlivosť podľa § 47 ods. 3 písm. d) prvého až tretieho bodu.

(7) Úhradu za bývanie v detskom domove platí mladý dospelý vo výške najviac 30 % sumy životného minima podľa osobitného predpisu.⁴²⁾

(8) Ak trvá výživovacia povinnosť rodiča k mladému dospelému, odsek 1 sa vzťahuje rovnako.

(9) Nezaplatená úhrada alebo jej časť je pohľadávkou štátu, ak sa poskytuje starostlivosť v detskom domove, ktorý zriadil určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 62

Krízové stredisko

- (1) Krízové stredisko podľa tohto zákona zabezpečuje
  - a) vykonávanie opatrení podľa tohto zákona, ak sa dieťa, rodina alebo plnoletá fyzická osoba nachádza v krízovej životnej situácii,
  - b) výkon rozhodnutia súdu o výchovnom opatrení podľa osobitného predpisu,⁴¹⁾
  - c) výkon rozhodnutia súdu o predbežnom opatrení podľa osobitného predpisu,³⁰⁾
  - d) výkon výchovného opatrenia podľa § 12 až 15.

(2) Krízové stredisko vykonáva svoju činnosť podľa § 47 ods. 4 písm. c), ak zabezpečuje výkon súdneho rozhodnutia podľa odseku 1 písm. b) a c).

(3) V krízovom stredisku sa môže predbežné opatrenie vykonávať v profesionálnej rodine. Profesionálna rodina poskytuje starostlivosť dieťaťu vo svojom vlastnom prirodzenom rodinnom prostredí. Zamestnanci krízového strediska, ktorí zabezpečujú starostlivosť o dieťa v profesionálnej rodine, musia splniť podmienky podľa § 53 ods. 7 a 8. Manžel zamestnanca krízového strediska, ktorý zabezpečuje starostlivosť o dieťa vo svojom vlastnom prirodzenom rodinnom prostredí, musí spĺňať podmienku podľa § 39 ods. 4.

(4) Na vykonávanie opatrení podľa § 47 ods. 4 písm. a) nie je potrebný súhlas rodiča, osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo zariadenia, v ktorom je dieťa umiestené.

(5) Krízové stredisko vykonáva činnosť podľa § 47 ods. 3 písm. a) prvého až štvrtého bodu, siedmeho a ôsmeho bodu, písmena b) druhého bodu a ak vykonáva činnosť pobytovou formou, aj podľa § 47 ods. 3 písm. a) piateho a šiesteho bodu, písmena c) tretieho a štvrtého bodu, písmena d) prvého až tretieho bodu.

(6) Ak sa v krízovom stredisku vykonáva rozhodnutie súdu podľa odseku 1 písm. b) a c), krízové stredisko vedie spisovú dokumentáciu, ktorá obsahuje doklady podľa § 30 ods. 2 a 4 a poskytuje starostlivosť aj podľa § 47 ods. 3 písm. d) štvrtého bodu.

§ 63

Resocializačné stredisko

(1) Resocializačné stredisko podľa tohto zákona sa zriaďuje na účel aktivizovania vnútorných schopností detí a plnoletých fyzických osôb na prekonanie psychických dôsledkov, fyzických dôsledkov a sociálnych dôsledkov drogových závislostí alebo iných závislostí a na zapojenie sa do života v prirodzenom prostredí.

(2) V resocializačnom stredisku sa
a) poskytuje odborná pomoc dieťaťu so skončenou povinnou školskou dochádzkou a plnoletej fyzickej osobe po skončení liečby na základe odporúčania poskytovateľa zdravotnej starostlivosti,
b) vykonáva rozhodnutie súdu o výchovnom opatrení podľa osobitného predpisu.⁴¹⁾

(3) Resocializačné stredisko vykonáva činnosť podľa § 47 ods. 3 písm. a) prvého, štvrtého, desiateho, dvanásteho a trinásteho bodu, písmena b) druhého až štvrtého bodu, písmena c) prvého bodu, tretieho až piateho bodu, písmena d) prvého a druhého bodu.

(4) Poskytovanie stravovania v resocializačnom stredisku je aj príprava stravy v rámci pracovnej terapie.

(5) Resocializačné stredisko vypracúva individuálny resocializačný plán, ktorého súčasťou je presné vymedzenie štádia resocializačného procesu, v ktorom je dieťa alebo plnoletá fyzická osoba zaradená. Podrobnosti o priebehu resocializácie resocializačné stredisko zaznamenáva a vyhodnocuje najmenej jedenkrát mesačne.

(6) V resocializačnom stredisku sa resocializácia drogových závislostí a iných závislostí vykonáva pobytovou formou najmenej osem mesiacov.

(7) Ak sa v resocializačnom stredisku vykonáva rozhodnutie súdu podľa odseku 2 písm. b), resocializačné stredisko vedie spisovú dokumentáciu, ktorá obsahuje doklady podľa § 30 ods. 2 a 4.

PIATA ČASŤ

OPATRENIA SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY FINANČNÉHO CHARAKTERU

Príspevok na podporu úpravy rodinných pomerov dieťaťa

§ 64

(1) Na úpravu a zachovanie vzťahov medzi dieťaťom a rodičom alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, ktorým bolo dieťa odňaté zo starostlivosti rozhodnutím súdu a umiestnené do detského domova, a na podporu úpravy ich rodinných pomerov sa poskytuje

- a) príspevok na dopravu,
- b) príspevok na stravu.

(2) Rodičom dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, ktorí sú podľa osobitného predpisu⁴⁵⁾ obyvateľmi obce, môže obec poskytnúť príspevok na dopravu do detského domova, v ktorom je dieťa umiestnené. Formu príspevku na dopravu a podrobnosti jeho poskytovania ustanoví obec vo všeobecne záväznom nariadení obce.

(3) Obec, na ktorej území má dieťa obvyklý pobyt a dieťa sa zdržiavalo na jej území najmenej jeden rok pred umiestnením do detského domova na základe rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, vyčlení zo svojho rozpočtu finančné prostriedky na úpravu a obnovu rodinných pomerov dieťaťa vrátane bytových pomerov a sociálnych pomerov, ak rodičia dieťaťa alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, sú obyvateľmi obce. Ak nie je možné alebo účelné použiť finančné prostriedky na úpravu a obnovu rodinných pomerov fyzických osôb podľa prvej vety, môže obec vyčleniť finančné prostriedky použiť na vyhľadanie fyzickej osoby, ktorej možno dieťa zveriť do osobnej starostlivosti.

(4) Mesačná výška finančných prostriedkov na úpravu a obnovu rodinných pomerov dieťaťa je najmenej jedna dvanástina z 10 % sumy určenej podľa § 89 ods. 3, a to za každý začatý kalendárny mesiac, počas ktorého je dieťaťu poskytovaná starostlivosť v detskom domove.

(5) Spôsob použitia celkovo vyčlenených finančných prostriedkov na úpravu a obnovu rodinných pomerov dieťaťa určí obec.

(6) Ak sa do jedného roka od umiestnenia dieťaťa podľa odseku 3 do detského domova neupravili rodinné

⁴⁵⁾ Zákon Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

pomery dieťaťa alebo sa neobnovili rodinné pomery dieťaťa ani použitím finančných prostriedkov podľa odsekov 3 až 5 tak, aby rodičia alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, mohli osobne vykonávať starostlivosť o dieťa alebo dieťa nebolo umiestnené do náhradného rodinného prostredia, obec poskytuje dieťaťu príspevok na tvorbu úspor. Na účely určenia minimálnej mesačnej výšky príspevku na tvorbu úspor platí odsek 4. Obec poukazuje príspevok na tvorbu úspor mesačne na osobný účet dieťaťa. Na nakladanie s prostriedkami na účte dieťaťa je potrebný súhlas súdu.

(7) Dieťaťu, ktoré sa zdržiava so súhlasom detského domova mimo detského domova z dôvodu návštevy rodičov alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, poskytuje detský domov príspevok na stravu vo výške časti dennej stravnej jednotky zodpovedajúcej obdobiu, počas ktorého sa dieťa zdržiava mimo detského domova.

(8) Na poskytovanie príspevku na stravu dieťaťu, ktoré sa so súhlasom detského domova zdržiava mimo detského domova podľa § 56 ods. 8, odsek 3 sa vzťahuje rovnako.

§ 65

(1) Príspevky podľa § 64 ods. 1 písm. a) a b) sa poskytnú, ak rodičia dieťaťa alebo osoba, ktorá sa osobne stará o dieťa, prejavujú skutočný záujem o úpravu vzťahov a zachovanie vzťahov s dieťaťom a ak vynaložili primerané úsilie na úpravu svojich rodinných pomerov, bytových pomerov a sociálnych pomerov tak, aby sa mohli osobne starať o dieťa.

(2) Záujem rodičov dieťaťa alebo osoby, ktorá sa osobne stará o dieťa, podľa odseku 1 posudzujú spoločne orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obec a detský domov, v ktorom je dieťa umiestnené, alebo v spolupráci s akreditovaným subjektom v prípade, že tento s rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, pracuje.

(3) Účelnosť poskytnutých príspevkov rodičom, osobe, ktorá sa osobne stará o dieťa, alebo osobám podľa § 56 ods. 8 posudzujú spoločne orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obec a detský domov, v ktorom je dieťa umiestnené. Na posúdenie účelnosti poskytnutých príspevkov podľa predchádzajúcej vety môže orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately prizvať tiež akreditovaný subjekt v prípade, že tento s rodičmi alebo osobou, ktorá sa osobne stará o dieťa, pracuje.

(4) Ak detský domov zistí, že poskytnutý príspevok nebol použitý na určený účel, môže rozhodnúť o jeho ďalšom neposkytovaní.

Príspevky na zabezpečenie účelu rozhodnutia súdu vykonávaného v zariadení a na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého

§ 66

(1) Dieťaťu, ktoré bolo umiestnené do detského domova alebo do detského domova pre maloletých bez

sprievodu na základe rozhodnutia súdu o nariadení predbežného opatrenia alebo o uložení ústavnej starostlivosti, poskytuje sa vreckové a vecné dary.

(2) Vreckové a vecné dary sa poskytujú aj dieťaťu, ktoré bolo umiestnené v krízovom stredisku na základe rozhodnutia súdu o predbežnom opatrení.

(3) Vreckové sa poskytuje aj mladému dospelému, ktorému sa poskytuje starostlivosť v detskom domove, ak sa pripravuje na povolanie.

(4) Mladému dospelému podľa § 59 ods. 1 písm. f) sa poskytuje príspevok na uľahčenie jeho osamostatnenia sa; to sa nevzťahuje na maloletého bez sprievodu a mladého dospelého podľa § 59 ods. 5.

§ 67

(1) Na účel usmerňovania sociálneho vývinu dieťaťa sa dieťaťu poskytuje vreckové mesačne vo výške podľa veku dieťaťa, najviac vo výške 50 % sumy životného minima podľa osobitného predpisu.⁴²⁾

(2) O spôsobe využitia vreckového rozhoduje dieťa; dieťaťu musí byť poskytnutá potrebná pomoc zohľadňujúca jeho vek a rozumovú vyspelosť.

(3) Ak je to vhodné alebo účelné, vreckové možno poskytnúť dieťaťu vo viacerých čiastkach, najviac v štyroch čiastkach v mesiaci.

(4) Výnimočne možno z dôvodu výchovného pôsobenia poskytnúť dieťaťu vreckové aj v nižšej sume ako v určenej sume. Rozdiel medzi poskytnutým vreckovým a vreckovým, ktoré sa malo dieťaťu v mesiaci poskytnúť podľa odseku 1, sa poskytne v mesiaci nasledujúcom po mesiaci, v ktorom sa vreckové poskytlo v nižšej sume.

(5) Pri poskytnutí vreckového podľa odsekov 3 alebo 4 musí byť dieťaťu primeraným spôsobom vysvetlený dôvod, pre ktorý sa vreckové poskytne vo viacerých čiastkach alebo v nižšej sume, a musí sa umožniť dieťaťu s ohľadom na jeho vek a rozumovú vyspelosť vyjadriť svoj názor na takéto poskytovanie vreckového.

(6) Detský domov, detský domov pre maloletých bez sprievodu a krízové stredisko musí zhodnotiť, či sa poskytnutím vreckového podľa odsekov 3 alebo 4 dosiahol účel. So svojím hodnotením musí oboznámiť dieťa.

(7) Z vreckového možno so súhlasom dieťaťa tvoriť úspory. Súhlas dieťaťa s tvorením úspor musí byť získaný spôsobom primeraným veku a rozumovej vyspelosti dieťaťa.

§ 68

Dieťaťu a mladému dospelému sa pri dôležitých udalostiach v jeho živote, ktorými sú najmä deň ich narodenin a menin, významné náboženské udalosti v živote dieťaťa a mladého dospelého, dosiahnutie školských úspechov, športových úspechov a iných úspechov v ostatných oblastiach spoločenského života, poskytujú vecné dary v kalendárnom roku najviac vo výške sumy životného minima podľa osobitného predpisu.⁴²⁾

§ 69

(1) Po skončení ústavnej starostlivosti dosiahnutím plnoletosti dieťaťa alebo po dovŕšení 19. roku veku mladého dospelého, ktorému bola predĺžená ústavná starostlivosť rozhodnutím súdu, sa mladému dospelému poskytuje pri odchode z detského domova, v ktorom vykonával ústavnú starostlivosť, jednorazový príspevok na uľahčenie jeho osamostatnenia sa.

(2) Príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého sa poskytuje najviac vo výške 15-násobku sumy životného minima podľa osobitného predpisu⁴²⁾ a vypláti sa mladému dospelému najneskôr v deň jeho odchodu z detského domova.

(3) Príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého sa neposkytuje, ak sa mladému dospelému poskytuje starostlivosť v domove sociálnych služieb pre deti alebo v domove sociálnych služieb pre dospelých³²⁾ po skončení ústavnej starostlivosti.

§ 70

Resocializačný príspevok

(1) Na účel uľahčenia resocializácie mladistvých³⁾ a plnoletých fyzických osôb po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby najmä na účel vybavenia osobných dokladov a zabezpečenia nevyhnutných vecí osobnej potreby možno poskytnúť resocializačný príspevok.

- (2) Resocializačný príspevok sa poskytuje
- a) občanovi Slovenskej republiky alebo cudzincovi s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky podľa osobitného predpisu²⁷⁾ po jeho prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo po prepustení z výkonu väzby, ak ich vykonával na území Slovenskej republiky,
  - b) občanovi Slovenskej republiky s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ak výkon trestu odňatia slobody alebo výkon väzby vykonával preukázateľne mimo územia Slovenskej republiky, a to po jeho návrate na územie Slovenskej republiky.

(3) Resocializačný príspevok sa poskytne, ak výkon trestu odňatia slobody alebo výkon väzby trval viac ako 30 po sebe nasledujúcich dní a občan alebo cudzinec podľa odseku 2 sa uchádza o pomoc orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v mieste obvyklého pobytu pri začlenení do života do ôsmich pracovných dní odo dňa prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby.

(4) Resocializačný príspevok sa poskytuje najviac vo výške 40 % sumy životného minima podľa osobitného predpisu.⁴⁶⁾ Celková suma resocializačných príspevkov poskytnutých tomu istému občanovi alebo cudzincovi

podľa odseku 2 v kalendárnom roku nesmie presiahnuť výšku ustanovenú v prvej vete.

(5) Pri poskytovaní resocializačného príspevku sa zohľadňuje úložné a ďalšie peňažné prostriedky vyplatené pri prepustení z výkonu trestu odňatia slobody alebo z výkonu väzby podľa osobitného predpisu.⁴⁷⁾

(6) Resocializačný príspevok sa poskytuje v peňažnej forme, vo vecnej forme alebo v kombinovanej forme.

ŠIESTA ČASŤ

ORGANIZÁCIA SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY
DETI A SOCIÁLNEJ KURATELY

§ 71

(1) Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vykonávajú

- a) orgány štátnej správy, ktoré sú
  1. Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
  2. orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
  3. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže,
- b) obec,
- c) vyšší územný celok,
- d) akreditovaný subjekt,
- e) právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 10.

(2) Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže je orgán štátnej správy s pôsobnosťou na území Slovenskej republiky. Jeho sídlom je Bratislava. Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže riadi a za jeho činnosť zodpovedá riaditeľ, ktorého vymenúva a odvoláva minister práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej len „minister“).

§ 72

Pôsobnosť ministerstva

Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- a) vypracúva koncepciu sociálnoprávnej ochrany detí, sociálnej kurately a sociálnej prevencie,
- b) riadi, kontroluje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže,
- c) rozhoduje o udelení akreditácie, o predĺžení platnosti akreditácie a o zrušení akreditácie,
- d) plní úlohy vyplývajúce z medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie,⁴⁸⁾

⁴⁶⁾ § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z.

⁴⁷⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 156/1993 Z. z. o výkone väzby v znení neskorších predpisov. Zákon č. 59/1965 Zb. o výkone trestu odňatia slobody v znení neskorších predpisov.

⁴⁸⁾ Napríklad Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (oznámene č. 344/2002 Z. z.). Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 z 27. novembra 2003 o súdnej právomoci a uznávaní a výkone rozsudkov v manželských veciach a vo veciach rodičovských práv a povinností, ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1347/2000 (Ú. v. EÚ L 338, 23. 12. 2003) v znení jeho zmien a doplnkov nariadením rady (ES) č. 2116/2004 z 2. decembra 2004 (Ú. v. EÚ L 367, 14. 12. 2004).

- e) vedie a aktualizuje zoznam akreditovaných subjektov,
- f) kontroluje úroveň vykonávania opatrení podľa tohto zákona,
- g) zabezpečuje medzinárodnú spoluprácu v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- h) koordinuje činnosť štátnych orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obcí, vyšších územných celkov, akreditovaných subjektov a ďalších právnických osôb a fyzických osôb, ktoré pôsobia v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

§ 73

Pôsobnosť orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

(1) Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny ako orgán štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

- a) riadi, kontroluje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a vykonávanie poradensko-psychologických služieb uskutočňované úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny,
- b) vypracúva koncepcie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, predchádzania sociálnopatologickým javom pre územné obvody krajov v súlade s koncepcijnými zámermi ministerstva,
- c) vypracúva koncepcie ústavnej starostlivosti,
- d) schvaľuje priority v oblasti vykonávania opatrení pre určené orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa odseku 3 a pre orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa odseku 2 najneskôr do 31. mája na nasledujúci kalendárny rok a môže určiť v rámci týchto priorit opatrenia, metódy, techniky a postupy, ktorých vykonávanie zabezpečí podľa písmena e) pre tieto orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- e) vyhlasuje verejné obstarávanie podľa osobitného predpisu,⁴⁹⁾
- f) oznamuje určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately výšku priemerných bežných výdavkov na dieťa v detských domovoch a detských domovoch pre maloletých bez sprievodu zriadených určenými orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za predchádzajúci rok na účely poskytovania finančného príspevku podľa § 89 ods. 3,
- g) koná a rozhoduje v druhom stupni vo veciach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, v ktorých v prvom stupni koná a rozhoduje úrad práce sociálnych vecí a rodiny a určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- h) podieľa sa na realizácii záväzkov vyplývajúcich z uzatvorených medzinárodných zmlúv a medzinárodných dohovorov,

- i) koordinuje v jednotlivých územných obvodoch krajov činnosti úradov práce sociálnych vecí a rodiny, obcí, vyšších územných celkov, akreditovaných subjektov a ďalších právnických osôb a fyzických osôb, ktoré pôsobia v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- j) koordinuje poskytovanie pomoci maloletým bez sprievodu,
- k) vykonáva úkony na zabezpečenie návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie podľa § 28 ods. 1,
  - l) oznamuje zastupiteľskému úradu v cudzine opatrenia prijaté v záujme bezpečného návratu alebo premiestnenia dieťaťa na územie Slovenskej republiky,
- m) vykonáva úkony v záujme maloletého bez sprievodu podľa § 29 ods. 1 písm. b) a c),
- n) podieľa sa na tvorbe a realizácii regionálnych projektov zameraných na prevenciu sociálnopatologických javov a prevenciu a elimináciu násillia páchaného na deťoch a plnoletých fyzických osobách,
- o) koordinuje činnosť úradov práce sociálnych vecí a rodiny v oblasti plnenia úloh národných plánov a programov v oblasti sociálnej prevencie, sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- p) podieľa sa na realizácii opatrení v oblasti rovnosti príležitostí a antidiskriminácie,
- r) organizuje a zabezpečuje odbornú prípravu zamestnancov orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- s) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi.⁵⁰⁾

(2) Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

- a) rozhoduje o
  1. výchovných opatreniach podľa § 12 až 15,
  2. dočasnom zverení dieťaťa do starostlivosti fyzickej osobe, ktorá má záujem stať sa pestúnom,⁵¹⁾
  3. resocializačnom príspevku,
- b) vykonáva
  1. pre dieťa opatrenia sociálnej kurately podľa § 16 a 17,
  2. funkciu kolízneho opatrovníka podľa osobitného predpisu,¹⁷⁾
  3. funkciu opatrovníka podľa osobitného predpisu,⁵²⁾
  4. funkciu poručníka maloletému bez sprievodu,
  5. funkciu opatrovníka v trestnom konaní podľa osobitného predpisu,³⁾
  6. potrebné opatrenia na návrat a premiestnenie dieťaťa z cudziny podľa § 28 ods. 3 až 5, 7 a 8,
  7. prípravu fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť a prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej starostlivosti,
  8. opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 33 ods. 9,

⁴⁹⁾ Zákon č. 523/2003 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov.

⁵⁰⁾ Napríklad Trestný zákon, Trestný poriadok, Občiansky súdny poriadok.

⁵¹⁾ § 49 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z.

⁵²⁾ § 60, § 102 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.

9. opatrenia sociálnej kurately podľa § 18 a 19,
10. poradensko-psychologické služby pre dieťa, plnoletú fyzickú osobu a rodinu,
- c) zabezpečuje
1. sústavnú ochranu života, zdravia a priaznivého vývinu dieťaťa,
  2. psychologickú pomoc podľa § 11 ods. 2 písm. b) a c),
- d) podáva návrhy na súd
1. na vydanie predbežného opatrenia podľa osobitného predpisu,⁵³⁾
  2. na určenie otcovstva podľa osobitného predpisu,⁵³⁾
  3. na zapretie otcovstva podľa osobitného predpisu,⁵⁴⁾
  4. na začatie konania o splnení podmienok osvojiteľnosti,²¹⁾
  5. na nariadenie ústavnej starostlivosti alebo zrušenie ústavnej starostlivosti,
  6. na uloženie výchovného opatrenia alebo zrušenie výchovného opatrenia uloženého súdom,
  7. na vykonanie zásahu do rodičovských práv a povinností,⁵⁵⁾
- e) je orgán,
1. ktorý predkladá zariadeniam, v ktorých sa vykonáva rozhodnutie súdu, doklady podľa § 30 a 31,
  2. s ktorým po dohode môže zariadenie, v ktorom sa vykonáva rozhodnutie súdu, podať podnet na zrušenie ústavnej starostlivosti alebo výchovného opatrenia,
  3. ktorý plní úlohu koordinátora, ak treba pri vykonávaní opatrení sociálnej kurately pre deti alebo pomoci deťom, ktoré sú týrané, pohlavne zneužívané, zanedbávané alebo u ktorých je dôvodné podozrenie z týrania, pohlavného zneužívania alebo zanedbávania, spolupôsobenie iných subjektov,
  4. ktorý sprostredkúva deťom, rodinám a plnoletým fyzickým osobám odbornú pomoc špecializovaných inštitúcií a účasť na programoch a aktivitách organizovaných obcou, vyšším územným celkom alebo akreditovaným subjektom,
  5. ktorý organizuje výchovno-rekreačné programy pre deti s poruchami správania alebo sprostredkúva účasť na takých programoch,
  6. ktorý vymáha náklady spojené so zabezpečením návratu alebo premiestnenia dieťaťa podľa § 28 ods. 8,
  7. ktorý spisuje a podáva súdu návrhy a podnety vo veciach výchovy a výživy dieťaťa,
  8. ktorý vedie spisovú dokumentáciu dieťaťa, plnoletej fyzickej osoby a rodiny, pre ktoré vykonáva opatrenia podľa tohto zákona, a evidenciu spisových dokumentácií,
  9. ktorý vypracúva návrh priorít v oblasti vykonávania opatrení a návrh ich zabezpečenia za svoj územný obvod na nasledujúci kalendárny rok a predkladá ich orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa odseku 1 najneskôr do 30. apríla,
  10. ktorý vypracúva na základe priorít podľa odseku 1 písm. d) plán vykonávania opatrení pre svoj územný obvod, ktorého súčasťou sú aj podmienky a spôsob organizačného zabezpečenia vykonávania opatrení akreditovanými subjektmi, najneskôr do 30. júna na nasledujúci kalendárny rok,
11. ktorý vyhlasuje verejné obstarávanie podľa osobitného predpisu,⁴⁹⁾
12. ktorý spolupracuje s určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa odseku 3 pri vypracúvaní návrhu priorít v oblasti ústavnej starostlivosti, v oblasti sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti a v oblasti zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu v zariadeniach a pri tvorbe plánu na zabezpečenie priorít v týchto oblastiach,
13. ktorý predkladá orgánu určenému na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie písomnú dokumentáciu na zabezpečenie ochrany práv detí podľa medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie,
- f) zriaďuje tím (§ 38),
- g) podáva vyhlásenie podľa osobitného predpisu,²⁷⁾
- h) plní ďalšie úlohy ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi.⁵⁰⁾
- (3) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately okrem pôsobnosti uvedenej v odseku 2
- a) rozhoduje
1. v druhom stupni vo veciach, v ktorých v prvom stupni koná a rozhoduje detský domov a detský domov pre maloletých bez sprievodu,
  2. o zapísaní fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, do zoznamu žiadateľov,
  3. o vyradení žiadateľa zo zoznamu žiadateľov,
- b) zriaďuje detský domov a detský domov pre maloletých bez sprievodu,
- c) kontroluje detský domov a detský domov pre maloletých bez sprievodu,
- d) vykonáva
1. prípravu dieťaťa na náhradnú rodinnú starostlivosť,
  2. potrebné opatrenia podľa § 43, ak nie je možné dieťaťu, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, sprostredkovať nadviazanie osobného vzťahu medzi ním a žiadateľom,
- e) vedie prehľad detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť,
- f) eviduje žiadosti fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom,
- g) sprostredkúva nadviazanie osobného vzťahu medzi dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a žiadateľom, pritom spolupracuje s ostatnými určenými orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a akreditovanými subjektmi,
- h) koordinuje sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi dieťaťom, ktorému treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť, a žiadateľom,

⁵³⁾ § 94 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z.

⁵⁴⁾ § 96 zákona č. 36/2005 Z. z.

⁵⁵⁾ § 38 a 39 zákona č. 36/2005 Z. z.

s ostatnými určenými orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a akreditovanými subjektmi, ak sprostredkovanie nezabezpečí v rámci svojho územného obvodu,

- i) predkladá orgánu určenému na vykonávanie medzinárodných dohovorov a právnych aktov Európskej únie spisovú dokumentáciu dieťaťa podľa § 44 ods. 2,
- j) poskytuje finančné prostriedky na úhradu výdavkov na vykonávanie rozhodnutia súdu v detskom domove pre maloletých bez sprievodu, ktorý zriadil akreditovaný subjekt,
- k) vypracúva prehľad o stave miest v detských domovoch a v detských domovoch pre maloletých bez sprievodu a o stave miest v krízových strediskách a v resocializačných strediskách zriadených vyšším územným celkom, obcou alebo akreditovaným subjektom určených na vykonávanie rozhodnutí súdu vo svojom územnom obvode na účely vypracovania návrhu priorít v oblasti vykonávania ústavnej starostlivosti a v oblasti zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu v zariadeniach,
- l) vypracúva v spolupráci s ostatnými orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vo svojom územnom obvode a v spolupráci s príslušným vyšším územným celkom návrh priorít v oblasti vykonávania ústavnej starostlivosti, v oblasti sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti a v oblasti zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu v zariadeniach za svoj územný obvod na nasledujúci kalendárny rok a predkladá ich orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa odseku 1 najneskôr do 30. apríla,
- m) vypracúva na základe priorít podľa odseku 1 písm. d) plán zabezpečenia v oblasti sprostredkovania náhradnej rodinnej starostlivosti, plán zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu⁵⁶⁾ v zariadeniach (ďalej len „plán zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu“), ktorého súčasťou sú pod-

mienky a spôsob organizačného zabezpečenia potrebného počtu miest v zariadeniach vrátane určenia počtu miest, ktoré treba zabezpečiť v zariadeniach zriadených vyšším územným celkom, obcou alebo akreditovaným subjektom, pre svoj územný obvod najneskôr do 30. júna na nasledujúci kalendárny rok,

- n) vyhlasuje verejné obstarávanie podľa osobitného predpisu⁴⁹⁾ na účely zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu akreditovaným subjektom,
- o) uzatvára zmluvu o poskytnutí finančného príspevku s vyšším územným celkom, obcou a akreditovaným subjektom,
- p) plní ďalšie úlohy v oblasti náhradnej starostlivosti ustanovené týmto zákonom a osobitnými predpismi.⁵⁰⁾

(4) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za podmienok ustanovených týmto zákonom môže zabezpečiť vykonávanie opatrení podľa tohto zákona prostredníctvom akreditovaného subjektu alebo môže vykonávať opatrenia v spolupráci s akreditovaným subjektom.

§ 74

Pôsobnosť Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže

Centrum pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže plní úlohy orgánu určeného na vykonávanie medzinárodných dohovorov⁵⁷⁾ a právnych aktov Európskej únie,⁵⁸⁾ a to

1. plní úlohy prijímajúceho orgánu a odosielajúceho orgánu v oblasti vymáhania výživného podľa medzinárodných dohovorov,⁵⁹⁾
2. plní úlohy ústredného orgánu podľa medzinárodných dohovorov⁶⁰⁾ a právnych aktov Európskej únie,⁵⁸⁾
3. vydáva osvedčenie podľa medzinárodného dohovoru,⁶¹⁾
4. plní ďalšie úlohy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí vo vzťahu k cudzine podľa osobitných predpisov,⁶²⁾

⁵⁶⁾ § 37 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z.

⁵⁷⁾ Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 33/1959 Zb. o Dohovore o vymáhaní výživného v cudzine.

Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 14/1974 Zb. o Dohovore o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom.

Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 132/1976 Zb. o Dohovore o uznaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti.

Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (oznámenie č. 119/2001 Z. z.).

Európsky dohovor o uznaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a o obnove starostlivosti o deti (oznámenie č. 366/2001 Z. z.).

Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).

Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (oznámenie č. 344/2002 Z. z.).

⁵⁸⁾ Nariadenie Rady (ES) č. 2201/2003 Z. z. z 27. novembra 2003.

⁵⁹⁾ Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 33/1959 Zb. o Dohovore o vymáhaní výživného v cudzine.

Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 14/1974 Zb. o Dohovore o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutia o vyživovacej povinnosti k deťom.

Vyhláška ministra zahraničných vecí č. 132/1976 Zb. o Dohovore o uznaní a výkone rozhodnutí o vyživovacej povinnosti.

⁶⁰⁾ Dohovor o občianskoprávných aspektoch medzinárodných únosov detí (oznámenie č. 119/2001 Z. z.).

Európsky dohovor o uznaní a výkone rozhodnutí týkajúcich sa starostlivosti o deti a o obnove starostlivosti o deti (oznámenie č. 366/2001 Z. z.).

Dohovor o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).

⁶¹⁾ Dohovor o právomoci, rozhodnom práve, uznaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa (oznámenie č. 344/2002 Z. z.).

⁶²⁾ Napríklad zákon č. 97/1963 Zb. o medzinárodnom práve súkromnom a procesnom v znení neskorších predpisov.

5. spolupracuje s prijímajúcimi orgánmi a odosiela-
júcimi orgánmi zmluvných štátov v cudzine,
s ústrednými orgánmi zmluvných štátov v cudzi-
ne, zastupiteľskými úradmi, ústrednými orgánmi
štátnej správy, bankami, pobočkami zahranič-
ných bánk, orgánmi miestnej štátnej správy, or-
gánmi územnej samosprávy a s akreditovanými
subjektmi.

§ 75

Pôsobnosť obce

(1) Obec pri výkone svojej samosprávnej pôsobnosti
a) vykonáva

1. opatrenia zamerané na predchádzanie vzniku po-
rúch psychického vývinu, fyzického vývinu a so-
ciálneho vývinu detí a plnoletých fyzických osôb
podľa § 10,

2. opatrenia podľa § 11 ods. 1 písm. a) až e),

b) organizuje

1. výchovné programy alebo sociálne programy pre
deti, ktorým bolo orgánom sociálnoprávnej
ochrany detí a sociálnej kurately alebo súdom
uložené výchovné opatrenie,

2. programy na pomoc ohrozeným deťom a plnole-
tým fyzickým osobám a rodinám podľa § 11 ods. 1
písm. c) až e) v prostredí podľa § 4,

3. resocializačné programy,

c) spolupôsobí

1. pri výkone výchovných opatrení uložených sú-
dom alebo orgánom sociálnoprávnej ochrany detí
a sociálnej kurately,

2. pri pomoci deťom, pre ktoré orgán sociálnopráv-
nej ochrany detí a sociálnej kurately vykonáva so-
ciálnu kuratelu, a podieľa sa na spracovaní a pl-
není plánu sociálnej práce s dieťaťom,

3. pri úprave a obnove rodinných pomerov dieťaťa fi-
nančnou podporou podľa § 64 ods. 1 písm. a)
a odsekov 3 až 5,

d) poskytuje

1. rodičovi dieťaťa alebo osobe, ktorá sa osobne sta-
rá o dieťa, príspevok na dopravu do zariadenia
podľa § 64 ods. 1 písm. a),

2. informácie fyzickej osobe, ktorá má záujem stať
sa pestúnom alebo osvojiteľom, na podanie žia-
dosti o zapísanie do zoznamu žiadateľov a o sub-
jektoch vykonávajúcich prípravu na náhradnú
rodinnú starostlivosť,

3. štatistické údaje z oblasti výkonu sociálnopráv-
nej ochrany detí a sociálnej kurately štátnym or-
gánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej
kurately na účely spracovania štatistických zisťo-
vaní a administratívnych zdrojov,⁶³⁾

4. dieťaťu príspevok na tvorbu úspor podľa § 64
ods. 1 a odseku 6,

e) poskytuje pomoc

1. dieťaťu v naliehavých prípadoch, najmä ak je

ohrozený jeho život, zdravie alebo priaznivý psy-
chický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin,

2. dieťaťu alebo plnoletej fyzickej osobe ohrozenej
správaním člena rodiny, členov rodiny alebo
správaním iných fyzických osôb,

3. na zachovanie a úpravu vzájomných vzťahov me-
dzi dieťaťom a rodičom a úpravu rodinných po-
merov dieťaťa, ak bolo dieťa umiestené v zariade-
ní na výkon ústavnej starostlivosti, predbežného
opatrenia alebo výchovného opatrenia,

4. mladému dospelému po skončení ústavnej sta-
rostlivosti pri zabezpečení bývania a zamestna-
nia,

f) poskytuje súčinnosť

1. štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí
a sociálnej kurately pri zisťovaní rodinných po-
merov, bytových pomerov a sociálnych pomerov
dieťaťa a jeho rodiny na účely vykonávania opat-
rení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej ku-
rately,

2. zariadeniu pri zabezpečovaní osamostatnenia sa
mladého dospelého,

g) utvára podmienky na prácu s komunitou,

h) zriaďuje zariadenia podľa potrieb obyvateľov na účel
výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a so-
ciálnej kurately podľa § 45 až 48 a môže zriadiť zaria-
denia podľa § 49, 50, 62 a 63 a oznamuje určenému
orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej ku-
rately podľa § 73 ods. 3 počet miest určených v tých-
to zariadeniach na vykonávanie rozhodnutí súdu,

i) vyhľadáva fyzické osoby, ktorým by bolo možné zve-
riť dieťa do starostlivosti,

j) vyjadruje sa k spôsobu života fyzickej osoby, ktorá
má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, a jej
rodiny podľa § 35 ods. 4 písm. c),

k) vedie evidenciu detí, rodín a plnoletých fyzických
osôb, pre ktoré vykonáva opatrenia sociálnoprávnej
ochrany detí a sociálnej kurately,

l) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona a osobitných
predpisov.⁵⁰⁾

(2) Obec môže s výnimkou odseku 1 písm. c) prvého
a druhého bodu, písmena d), písmena e) prvého a štvr-
tého bodu, písmena f), písmen g), j) až l) zabezpečiť
výkon samosprávnej pôsobnosti aj prostredníctvom
akreditovaného subjektu alebo prostredníctvom
právnickej osoby alebo fyzickej osoby, ak sa nevyža-
duje akreditácia na vykonávané opatrenie sociálno-
právnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto
zákona.

§ 76

Pôsobnosť vyššieho územného celku

Vyšší územný celok pri výkone samosprávnej pôsob-
nosti

⁶³⁾ Zákon č. 540/2001 Z. z. o štátnej štatistike v znení zákona č. 215/2004 Z. z.

- a) zabezpečuje tvorbu a plnenie sociálnych programov zameraných na ochranu práv a právom chránených záujmov detí a na predchádzanie a zamedzenie nárastu sociálnopatologických javov na svojom území,
- b) vypracúva analýzu nepriaznivých vplyvov pôsobiacich na deti a rodiny, vývojových trendov sociálnopatologických javov na svojom území,
- c) utvára podmienky
  1. na organizovanie opatrení podľa § 10 a 11,
  2. na zabezpečenie priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa, vykonávanie rodičovských práv a povinností a vykonávanie výchovných opatrení podľa tohto zákona a osobitného predpisu,⁴⁾
  3. na pomoc deťom, plnoletým fyzickým osobám a rodinám, ktoré sa nachádzajú v krízovej situácii, podľa potrieb obyvateľov svojho územia,
  4. na prípravu obyvateľov svojho územia, ktorí majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť a na prípravu na profesionálne vykonávanie náhradnej rodinnej starostlivosti,
  5. na opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 33 ods. 9,
  6. na organizovanie resocializačných programov a sociálnych programov najmä pre drogovzo závislých a inak závislých obyvateľov svojho územia, obyvateľov po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody, obyvateľov po prepustení zo zariadenia na resocializáciu drogovzo závislých,
  7. na vykonávanie opatrení v prostredí podľa § 4 ods. 4 a 5 podľa potrieb obyvateľov územia,
- d) vedie evidenciu zariadení zriadených podľa tohto zákona na svojom území,
- e) zriaďuje a kontroluje zariadenia podľa § 50, 62 a 63 a iné zariadenia podľa potrieb obyvateľov územia na účel výkonu opatrení podľa § 45 až 48 a môže zriaďiť zariadenia podľa § 49 a oznamuje určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 3 počet miest určených v týchto zariadeniach na vykonávanie rozhodnutí súdu,
- f) poskytuje
  1. obci, akreditovanému subjektu, právnickej osobe alebo fyzickej osobe podľa § 71 ods. 1 písm. e) finančný príspevok na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona,
  2. štatistické údaje z oblasti výkonu sociálnoprávnej ochrany detí štátnym orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na účely spracovania štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov⁶³⁾ a poskytuje údaje z evidencie zariadení,
- g) spolupracuje s obcami, orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, akreditovanými subjektmi a ďalšími právnickými osobami a fyzickými osobami, ktoré pôsobia v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona v oblasti predchádzania a zamedzenia nárastu sociálnopatologických javov,
- h) plní ďalšie úlohy podľa tohto zákona a osobitných predpisov.⁵⁰⁾

SIEDMA ČASŤ AKREDITÁCIA

Vykonávanie opatrení akreditovaným subjektom

§ 77

(1) Opatrenia podľa tohto zákona môže vykonávať alebo sa podieľať na výkone týchto opatrení vykonávaním rôznych metód, techník a postupov na základe udelenej akreditácie aj fyzická osoba alebo právnická osoba, ak tento zákon neustanovuje inak. Na vykonávanie opatrení podľa § 10 sa akreditácia nevyžaduje.

(2) Akreditáciu nemožno udeliť na vykonávanie opatrení podľa § 72, § 73 ods. 1, ods. 2 písm. a), b) prvého až šiesteho bodu a deviateho bodu, písmena c) prvého bodu, písmena d), písmena e) prvého až štvrtého bodu, šiesteho až dvanásteho bodu, písmena g), písmena h), odseku 3 písm. a), c), e), f), písmen h) až o), ktoré vykonávajú vo svojej pôsobnosti štátne orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, a § 74.

(3) Akreditovaný subjekt nevykonáva opatrenia podľa tohto zákona na účel dosiahnutia zisku.

§ 78

Akreditovaný subjekt vykonáva pri sprostredkovaní medzištátneho osvojenia úlohy

- a) prijímajúceho štátu, ktorými sú najmä
  1. vypracúvanie sociálnej správy o žiadateľovi o medzištátne osvojenie a jej predkladanie Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže,
  2. poskytovanie poradenstva žiadateľovi o medzištátne osvojenie pred uskutočnením medzištátneho osvojenia a po uskutočnení medzištátneho osvojenia,
  3. poskytovanie pomoci žiadateľovi o medzištátne osvojenie potrebnej na uľahčenie procesu medzištátneho osvojenia,
  4. vypracúvanie priebežnej správy o procese medzištátneho osvojenia, priebehu predosvojiteľskej starostlivosti, ak sa vykonáva na území Slovenskej republiky, a o opatreniach prijatých na skončenie procesu medzištátneho osvojenia a ich predkladanie ústrednému orgánu štátu pôvodu alebo Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže, ak to vyžaduje štát pôvodu,
  5. poskytovanie pravidelných správ o dieťati po jeho premiestnení na územie Slovenskej republiky ústrednému orgánu štátu pôvodu,
  6. poskytovanie odpovede na opodstatnené žiadosti ústredného orgánu štátu pôvodu alebo riadne akreditovaných organizácií štátu pôvodu, súvisiace s konkrétnym medzištátnym osvojením v súlade s osobitným predpisom,³⁷⁾
- b) štátu pôvodu, ktorými sú najmä
  1. zhotovovanie spisovej dokumentácie dieťaťa na účely sprostredkovania medzištátneho osvojenia

- a jej predkladanie Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže,
2. poskytovanie dôkazu o tom, že súhlasy sa získali v súlade s medzinárodným dohovorom,⁶⁴⁾
  3. posudzovanie na základe spisovej dokumentácie dieťaťa a spisovej dokumentácie žiadateľov o osvojenie, či je medzištátne osvojenie v najlepšom záujme dieťaťa, o čom vypracúva správu,
  4. prijímanie opatrenia na zamedzenie osobnému stretnutiu žiadateľov o medzištátne osvojenie s rodičmi dieťaťa, kým sa nespĺnia požiadavky podľa medzinárodného dohovoru,⁶⁵⁾
  5. získavanie súhlasu podľa medzinárodného dohovoru⁶⁶⁾ od žiadateľov o osvojenie,
  6. prijímanie opatrenia na zabezpečenie povolenia na vstup dieťaťa a pobyt dieťaťa v prijímajúcom štáte,
  7. predkladanie návrhu na vyslovenie súhlasu, že medzištátne osvojenie sa môže uskutočniť, Centru pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže.

§ 79

Podmienky udelenia akreditácie

- (1) Žiadateľ o udelenie akreditácie (ďalej len „žiadateľ o akreditáciu“), ktorým je fyzická osoba, musí preukázať splnenie týchto podmienok:
- a) spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu,
  - b) bezúhonnosť a odbornú spôsobilosť,
  - c) odbornú spôsobilosť fyzických osôb, ktoré zamestnáva v pracovnoprávnom vzťahu, alebo iných fyzických osôb v inom zmluvnom vzťahu a ktoré budú svoje povolanie vykonávať v priamom kontakte s klientmi,
  - d) bezúhonnosť fyzických osôb, ktoré zamestnáva v pracovnoprávnom vzťahu, alebo iných fyzických osôb v inom zmluvnom vzťahu a ktoré budú svoje povolanie vykonávať v priamom kontakte s deťmi,
  - e) trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území Slovenskej republiky,²⁾ ak ide o cudzinca,
  - f) písomne zdokumentované metódy práce a formy ich výkonu,
  - g) predbežný súhlas príslušných orgánov prijímajúceho štátu alebo štátu pôvodu so spoluprácou pri sprostredkovaní medzištátneho osvojenia, ak žiadateľ žiada o akreditáciu na vykonávanie opatrení podľa § 78,
  - h) materiálno-technické vybavenie potrebné na vykonávanie opatrení, na ktoré žiada akreditáciu,
  - i) vlastnícke právo alebo užívacie právo k priestorom, v ktorých budú vykonávané opatrenia, na ktoré žiada akreditáciu, okrem § 4 ods. 1 písm. a) a c),
  - j) potvrdenie o zodpovedajúcich hygienických podmienkach v priestoroch, v ktorých budú vykonávané opatrenia, na ktoré žiada akreditáciu.

(2) Žiadateľ o akreditáciu, ktorým je právnická osoba, popri podmienkach uvedených v odseku 1 písm. c), d), f) až j) musí preukázať aj splnenie týchto podmienok:

- a) jej sídlo alebo sídlo pobočky sa nachádza na území Slovenskej republiky,
- b) zamestnáva v pracovnom pomere zodpovedného zástupcu spĺňajúceho podmienku bezúhonnosti a odbornej spôsobilosti.

(3) Zodpovedný zástupca je fyzická osoba, ktorá zodpovedá za odborné vykonávanie opatrení, metód, techník a postupov, na ktoré bola udelená akreditácia. Zodpovedný zástupca nemôže byť v pracovnom pomere s iným žiadateľom o akreditáciu ani s iným akreditovaným subjektom.

(4) Bezúhonná fyzická osoba podľa odseku 1 písm. b) a d) a odseku 2 písm. b) je fyzická osoba, ktorá nebola právoplatne odsúdená za úmyselný trestný čin alebo trestný čin spáchaný z nebanlivosti proti rodine a mládeži. Bezúhonnosť sa preukazuje odpisom z registra trestov nie starším ako dva mesiace.

(5) Odborná spôsobilosť podľa odseku 1 písm. b) a c) a odseku 2 písm. b), ak tento zákon neustanovuje inak, je

- a) absolvovanie vysokoškolského štúdia druhého stupňa v príslušnom humanitnom, sociálnom alebo pedagogickom zameraní podľa povahy vykonávaného opatrenia a najmenej trojročná prax vykonávaná na plný úväzok v oblasti zodpovedajúcej vykonávanému opatreniu, metóde, technike a postupu,
- b) absolvovanie stredoškolského štúdia príslušného zamerania podľa povahy vykonávaného opatrenia a najmenej trojročná prax vykonávaná na plný úväzok v oblasti zodpovedajúcej vykonávanému opatreniu, metóde, technike a postupu,
- c) znalosť tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie,
- d) znalosť osobitných predpisov medzinárodného práva súkromného v oblasti medzištátnych osvojení, ak ide o vykonávanie opatrení podľa § 78,
- e) znalosť princípov ochrany detí, predhľadania, zabraňovania príčinám vzniku a prehlbovania negatívnych javov a procesov v spoločnosti v závislosti od opatrenia, na ktoré sa žiada akreditácia,
- f) znalosť všeobecne záväzných právnych predpisov⁶⁷⁾ súvisiacich s vykonávaným opatrením, na ktoré sa žiada akreditácia.

Konania o akreditácii

§ 80

(1) Konanie o udelení akreditácie sa začína odo dňa doručenia písomnej žiadosti ministerstvu.

(2) Žiadosť žiadateľa o akreditáciu, ktorým je fyzická

⁶⁴⁾ Čl. 4 Dohovoru o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).

⁶⁵⁾ Čl. 29 Dohovoru o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).

⁶⁶⁾ Čl. 17 Dohovoru o ochrane detí a o spolupráci pri medzištátnych osvojeniach (oznámenie č. 380/2001 Z. z.).

⁶⁷⁾ Napríklad zákon č. 36/2005 Z. z., Občiansky súdny poriadok.

osoba, obsahuje meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu, rodné číslo žiadateľa o akreditáciu, zodpovednej osoby, ako aj všetkých fyzických osôb, ktoré žiadateľ o akreditáciu zamestnáva a ktoré budú opatrenia, metódy, techniky a postupy priamo vykonávať, odpis z registra trestov nie starší ako dva mesiace odo dňa podania žiadosti všetkých uvedených fyzických osôb a ďalšie určené náležitosti potrebné na akreditačné konanie.

(3) Žiadosť žiadateľa o akreditáciu, ktorým je právnická osoba, obsahuje obchodné meno alebo názov, sídlo právnickej osoby, identifikačné číslo, právnu formu právnickej osoby, meno, priezvisko, miesto trvalého pobytu a rodné číslo fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktoré sú štatutárnym orgánom, zodpovednej osoby a všetkých fyzických osôb, ktoré žiadateľ o akreditáciu zamestnáva a ktoré budú opatrenia, metódy, techniky a postupy priamo vykonávať, odpis z registra trestov nie starší ako dva mesiace odo dňa podania žiadosti u zodpovedného zástupcu a všetkých fyzických osôb, ktoré budú svoje povolanie vykonávať priamo s deťmi, a ďalšie určené náležitosti potrebné na akreditačné konanie.

§ 81

(1) O udelení akreditácie, predĺžení platnosti akreditácie a o zrušení akreditácie rozhoduje ministerstvo po predchádzajúcom vyjadrení akreditačnej komisie.

(2) Akreditačnú komisiu zriaďuje minister ako poradný orgán na posudzovanie žiadosti žiadateľa o akreditáciu, o predĺženie akreditácie a na posudzovanie zrušenia akreditácie.

(3) Akreditačná komisia sa skladá z predsedu, podpredsedu a ďalších členov (ďalej len „člen komisie“), ktorých vymenúva a odvoláva minister zo zástupcov orgánov štátnej správy, obcí, vyšších územných celkov a z odborníkov teórie a praxe. Univerzity a vysoké školy sú v komisii zastúpené najmenej tromi členmi.

(4) Činnosť členov akreditačnej komisie je úkonom vo všeobecnom záujme.⁶⁸⁾ Členovi akreditačnej komisie poskytne jeho zamestnávateľ pracovné voľno s náhradou mzdy, ktorú zamestnávateľovi hradí ministerstvo. Cestovné náhrady hradí ministerstvo podľa osobitného predpisu;⁶⁹⁾ spôsob dopravy určí predseda akreditačnej komisie.

§ 82

(1) Akreditačná komisia sa vyjadruje k žiadosti žiadateľa o akreditáciu na základe

- a) zisťovania a overenia skutočností uvedených v žiadosti o udelenie akreditácie,
- b) overenia odbornej spôsobilosti podľa § 79 ods. 5, a to
  1. posúdením predložených dokladov podľa § 79 ods. 5 písm. a) a b),
  2. ústnym pohovorom na zistenie znalostí podľa § 79 ods. 5 písm. c) až f).

(2) Znalosti podľa § 79 ods. 5 písm. c) až f) sa overujú

ústnym pohovorom so žiadateľom, ktorým je fyzická osoba, alebo so zodpovedným zástupcom žiadateľa, ktorým je právnická osoba.

(3) Akreditačná komisia, ak to vyžaduje povaha opatrenia, metódy, postupu alebo techniky, na ktorých vykonávanie sa žiada akreditácia, požiada právnickú osobu alebo fyzickú osobu o doplnenie dokladov o ďalších odborných znalostiach potrebných na ich vykonávanie.

(4) Akreditačná komisia môže odporučiť uznanie podmienky odbornej praxe za splnenú, ak nejde o zodpovedného zástupcu a ak to dovoľuje povaha opatrenia.

(5) Akreditačná komisia môže overovať znalosti podľa § 79 ods. 5 písm. c) až f) aj u fyzických osôb podľa § 79 ods. 1 písm. b).

(6) O priebehu overenia znalostí žiadateľa o akreditáciu vyhotoví akreditačná komisia zápisnicu.

§ 83

- (1) Rozhodnutie o udelení akreditácie obsahuje
- a) opatrenie, metódy, techniky a postupy, na ktoré sa udeľuje akreditácia, a formu ich vykonávania,
  - b) miesto výkonu opatrenia, metódy a techniky, na ktoré sa udeľuje akreditácia,
  - c) obdobie platnosti akreditácie.

(2) Akreditácia má platnosť najviac päť rokov, ak tento zákon neustanovuje inak. Na žiadosť akreditovaného subjektu podanú najneskôr 90 dní pred skončením platnosti akreditácie možno predĺžiť platnosť akreditácie najviac o päť rokov.

(3) Akreditácia na vykonávanie úloh podľa § 78 má platnosť najviac tri roky. Na žiadosť akreditovaného subjektu podanú najneskôr 90 dní pred skončením platnosti akreditácie možno predĺžiť platnosť akreditácie najviac o tri roky.

(4) Akreditovaný subjekt je povinný

- a) zabezpečovať ochranu osobných údajov podľa osobitného predpisu,³⁸⁾
- b) do ôsmich dní písomne oznámiť všetky zmeny rozhodujúcich skutočností, najmä zmeny podmienok podľa § 79,
- c) uzatvoriť zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú iným osobám v súvislosti s vykonávaním opatrení, na ktoré bola udelená akreditácia.

(5) Ministerstvo vedie zoznam akreditovaných subjektov a pravidelne najmenej jedenkrát mesačne tento zoznam aktualizuje. Zoznam akreditovaných subjektov je verejne prístupný a obsahuje údaje podľa odseku 1.

Zánik a zrušenie akreditácie

§ 84

Akreditácia zaniká

- a) dňom skončenia platnosti akreditácie,
- b) dňom skončenia platnosti akreditácie, ak akredito-

⁶⁸⁾ § 136 ods. 1 Zákonníka práce.

⁶⁹⁾ Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

- vaný subjekt požiadala o predĺženie jej platnosti v lehote kratšej ako 90 dní pred uplynutím jej platnosti,
- c) dňom doručenia písomnej žiadosti akreditovaného subjektu o zrušenie akreditácie alebo
- d) smrťou fyzickej osoby, ktorej bola udelená akreditácia, alebo zánikom právnickej osoby.

§ 85

- (1) Ministerstvo zruší akreditáciu, ak
- a) je akreditovaným subjektom, jeho štatutárnymi zástupcami, zodpovednou osobou alebo inými zamestnancami alebo spôsobom činnosti, spôsobom vykonávania opatrenia, metódy, techniky a postupu, na ktoré bola udelená akreditácia, ohrozený život a zdravie dieťaťa, jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin alebo môže byť ohrozený život a zdravie dieťaťa alebo jeho priaznivý psychický vývin, fyzický vývin a sociálny vývin,
- b) akreditovaný subjekt neuzatvoril pred začatím činností, na ktoré mu bola udelená akreditácia, zmluvu o poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú iným osobám v súvislosti s vykonávaním opatrenia, metódy, techniky a postupu, na ktoré bola udelená akreditácia, a poistenie netrvá počas platnosti udelenej akreditácie,
- c) akreditovaný subjekt neoznámil zmeny rozhodujúcich skutočností podľa § 83 ods. 4 písm. b),
- d) akreditovaný subjekt vykonáva opatrenia podľa tohto zákona, na ktoré nemá udelenú akreditáciu,
- e) akreditovaný subjekt nepostupoval podľa § 83 ods. 4 písm. a).
- (2) Odvolanie proti rozhodnutiu o zrušení akreditácie podľa odseku 1 písm. a), d) a e) nemá odkladný účinok.

§ 86

Akreditovaný subjekt je povinný vykonať nevyhnutné úkony na zabezpečenie svojich klientov, ak akreditácia zanikla alebo bola zrušená a nebola zabezpečená pomoc klientom a ochrana klientov iným spôsobom.

ÔSMA ČASŤ FINANCOVANIE

§ 87

(1) Opatrenia podľa tohto zákona vykonávajú orgány štátnej správy podľa § 71 ods. 1 písm. a) bez úhrady, ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Financovanie opatrení podľa tohto zákona sa zabezpečuje zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu obce, z rozpočtu vyššieho územného celku, z rozpočtu akreditovaného subjektu a z rozpočtu subjektu podľa § 71 ods. 1 písm. e); pri subjektoch podľa § 71 ods. 1 písm. d) a e) aj

z úhrad za poskytnutú starostlivosť a zo zaplatenej dohodnutej úhrady.

(3) Obce a vyššie územné celky môžu financovať opatrenia podľa tohto zákona aj z prostriedkov združených s inými obcami, právnickými osobami alebo fyzickými osobami.⁴⁵⁾

(4) Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie môžu združovať prostriedky na financovanie opatrení podľa tohto zákona v súlade s osobitným predpisom.⁷⁰⁾

§ 88

Finančný príspevok poskytovaný vyšším územným celkom a obcou

(1) Vyšší územný celok môže poskytovať akreditovanému subjektu, právnickej osobe alebo fyzickej osobe podľa § 71 ods. 1 písm. e) alebo obci finančný príspevok na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona, ak je to v súlade s potrebami obyvateľov územia vyššieho územného celku.

(2) Vyšší územný celok môže poskytovať obci finančný príspevok na zariadenie, ktoré zriadila, len vtedy, ak finančný príspevok nebol poskytnutý tomuto zariadeniu.

(3) Obec môže poskytovať akreditovanému subjektu a fyzickej osobe alebo právnickej osobe podľa § 71 ods. 1 písm. e) finančný príspevok na vykonávanie opatrení podľa tohto zákona.

(4) Podmienky poskytovania finančného príspevku subjektom podľa odsekov 1 až 3 upraví vyšší územný celok a obec vo všeobecne záväznom nariadení tak, aby podmienky poskytovania finančného príspevku na nasledujúci rozpočtový rok boli oznámené najneskôr do 30. apríla.

§ 89

Finančný príspevok poskytovaný orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

(1) Vyšší územný celok, obec a akreditovaný subjekt, ak sú zriaďovateľmi detského domova podľa § 49, detského domova pre maloletých bez sprievodu podľa § 50, krízového strediska podľa § 62 alebo resocializačného strediska podľa § 63, oznámia určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately najneskôr do 31. marca počet miest v týchto zariadeniach určených na vykonávanie rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu⁵⁶⁾ na nasledujúci kalendárny rok na účely vypracovania návrhu priorit v oblasti vykonávania ústavnej starostlivosti a v oblasti zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu v zariadeniach za jeho územný obvod.

(2) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v súlade so schválenými prioritami podľa plánu zabezpečenia vykonávania rozhodnutí

⁷⁰⁾ Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

súdu vo svojom územnom obvode zabezpečuje potrebný počet miest v detskom domove podľa § 49 a v detskom domove pre maloletých bez sprievodu podľa § 50, ktoré zriadili akreditované subjekty, poskytnutím finančného príspevku.

(3) Finančný príspevok na vykonávanie rozhodnutia súdu v detskom domove a v detskom domove pre maloletých bez sprievodu, ktoré zriadil akreditovaný subjekt, sa poskytuje vo výške preukázaných skutočných nákladov, najviac vo výške priemerných bežných výdavkov na každé dieťa, ktoré sa určia výškou priemernej bežných výdavkov na každé dieťa vo všetkých detských domovoch a detských domovoch pre maloletých bez sprievodu zriadených určenými orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately za uplynulý rok.

(4) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uzatvorí s akreditovaným subjektom zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na vykonávanie rozhodnutí súdu v detskom domove a v detskom domove pre maloletých bez sprievodu, ktoré zriadil.

(5) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje za podmienok ustanovených týmto zákonom finančný príspevok vyššiemu územnému celku, obci a akreditovanému subjektu na vykonávanie rozhodnutí súdu v krízovom stredisku podľa § 62 a v resocializačnom stredisku podľa § 63, ktoré zriadil.

(6) Finančný príspevok na vykonávanie rozhodnutí súdu v krízových strediskách poskytuje určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa počtu miest určených v krízovom stredisku na vykonávanie rozhodnutí súdu, najviac na 25 % miest z celkového počtu miest určených na vykonávanie činnosti krízového strediska pobytovou formou, ak sú tieto miesta určené na vykonávanie rozhodnutí súdu o nariadení predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu.⁵⁶⁾ Ak je to v súlade so schválenými prioritami a podľa plánu zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu potrebné, možno percento miest určené v prvej vete zvýšiť najviac o 25 %.

(7) Finančný príspevok na vykonávanie rozhodnutí súdu v resocializačných strediskách poskytuje určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vyššiemu územnému celku, obci alebo akreditovanému subjektu na vykonávanie výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu⁵⁶⁾ podľa počtu vykonávaných výchovných opatrení v resocializačných strediskách. Ak je to potrebné, môže určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečiť vykonávanie výchovného opatrenia v resocializačnom stredisku aj mimo svojho územného obvodu.

(8) Finančný príspevok vyššiemu územnému celku, obci a akreditovanému subjektu sa poskytuje na dohodnutý počet miest v krízovom stredisku alebo podľa počtu vykonávaných výchovných opatrení v resocializačnom stredisku vo výške určenej podľa odseku 3.

(9) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately uzatvorí s vyšším územným celkom, obcou alebo akreditovaným subjektom zmluvu o poskytnutí finančného príspevku na vykonávanie roz-

hodnutí súdu v krízovom stredisku, ktorá obsahuje počet miest sústavne vyčleňovaný na vykonávanie rozhodnutí súdu počas platnosti tejto zmluvy v krízovom stredisku.

(10) Podmienky poskytnutia finančného príspevku na vykonávanie výchovného opatrenia v resocializačnom stredisku dohodne určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s vyšším územným celkom, obcou alebo akreditovaným subjektom pred začatím vykonávania výchovného opatrenia, ktorým súd nariadil dieťaťu pobyt v resocializačnom stredisku.

(11) Ak je určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámený vyšší celkový počet miest v detských domovoch alebo v detských domovoch pre maloletých bez sprievodu zriadených akreditovanými subjektmi ako určený počet miest podľa § 73 ods. 3 písm. m), ktorý treba zabezpečiť v týchto zariadeniach, vzťahuje sa na výber akreditovaných subjektov, v ktorých sa zabezpečí potrebný počet miest v detskom domove a v detskom domove pre maloletých bez sprievodu, osobitný predpis.⁴⁹⁾

(12) Ak je určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámený vyšší celkový počet miest určených na vykonávanie rozhodnutia súdu v krízových strediskách zriadených vyšším územným celkom, obcou alebo akreditovaným subjektom ako určený počet miest podľa § 73 ods. 3 písm. m), vzťahuje sa na zabezpečenie potrebného počtu miest v krízovom stredisku osobitný predpis.⁴⁹⁾

(13) Ak je určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámený nižší celkový počet miest určených na vykonávanie rozhodnutia súdu v krízových strediskách zriadených vyšším územným celkom, obcou alebo akreditovaným subjektom ako určený počet miest podľa § 73 ods. 3 písm. m), môže potrebný počet miest zabezpečiť podľa osobitného predpisu⁴⁹⁾ mimo svojho územného obvodu.

(14) Počet miest v krízovom stredisku, na ktoré určité orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytujú finančný príspevok na zabezpečenie vykonávania rozhodnutí súdu, je najviac 50 % z celkového počtu miest určených v krízovom stredisku na vykonávanie činnosti krízového strediska pobytovou formou, ak sú tieto miesta určené na vykonávanie rozhodnutí súdu o nariadení predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu.⁵⁶⁾

(15) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 2 poskytne akreditovanému subjektu finančný príspevok na vykonávanie opatrenia, metódy, techniky a postupu podľa tohto zákona v súlade s plánom vykonávania opatrení podľa § 73 ods. 2 písm. e) desiateho bodu. Na výber akreditovaného subjektu podľa prvej vety sa vzťahuje osobitný predpis.⁴⁹⁾

(16) Finančný príspevok akreditovanému subjektu podľa odseku 15 sa poskytuje vo výške preukázaných skutočných nákladov na vykonávanie opatrenia, metódy, techniky a postupu podľa tohto zákona, najviac vo

výške dohodnutej v zmluve uzatvorenej podľa osobitného predpisu.⁴⁹⁾

DEVIATA ČASŤ

KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY A SOCIÁLNEJ KURATELY

§ 90

(1) Na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa nevzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,⁷¹⁾ ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na konanie o dočasnom zverení dieťaťa do starostlivosti osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom, o výchovných opatreniach, o zapisovaní do zoznamu žiadateľov, o vyradení zo zoznamu žiadateľov, o úhrade za poskytnutú starostlivosť podľa § 56 ods. 4 a § 57, o poskytovaní resocializačného príspevku, o udelení akreditácie, predĺžení platnosti akreditácie a o zrušení akreditácie, o pokutách, o neposkytnutí príspevku na stravu, o príspevku na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého vzťahujú sa § 1 až 25, § 27 až 59, § 61, 69 a 85 zákona o správnom konaní.

(3) Zariadenie zriadené určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately je príslušné na rozhodovanie

- a) o úhrade za poskytnutú starostlivosť podľa § 56 ods. 4 a § 57,
- b) o neposkytnutí príspevku na stravu,
- c) o príspevku na osamostatnenie sa mladého dospelého.

(4) Miestna príslušnosť úradu práce, sociálnych vecí a rodiny sa spravuje sídlom úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorého obvode

- a) má dieťa obvyklý pobyt,
- b) sa dieťa zdržiava len po určitý čas a riešenie jeho výchovy a výživy neznesie odklad,
- c) sa zdržiava maloletý bez sprievodu,
- d) má plnoletá fyzická osoba obvyklý pobyt.

(5) Miestna príslušnosť vyššieho územného celku sa spravuje sídlom vyššieho územného celku, na ktorého území vykonáva akreditovaný subjekt, právnická osoba alebo fyzická osoba podľa § 71 ods. 1 písm. e) opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

DESIATA ČASŤ

KONTROLA VYKONÁVANIA OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY A POKUTY

§ 91

(1) Kontrolu vykonávania opatrení podľa tohto zákona s výnimkou vykonávania opatrení podľa § 10 ods. 1

vykonáva ministerstvo. Kontrolné oprávnenia iných orgánov podľa osobitných predpisov tým nie sú dotknuté.

(2) Kontrolnou činnosťou sa zisťuje dodržiavanie tohto zákona, ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov, medzinárodných dohôd a právnych aktov Európskej únie v oblasti práv detí, ktorými je Slovenská republika viazaná.

(3) Pri vykonávaní kontroly sa postupuje podľa osobitných predpisov.⁷²⁾

(4) Za zavinené marenie výkonu kontroly, za zavinené nesplnenie povinnosti podľa osobitného predpisu⁷³⁾ a za nedodržiavanie tohto zákona môže ministerstvo ukladať pokuty.

§ 92

(1) Ministerstvo môže uložiť subjektu, v ktorom sa vykonala kontrola, pokutu od 1 000 Sk do 10 000 Sk za zavinené marenie výkonu kontroly a za zavinené nesplnenie povinnosti podľa osobitného predpisu.⁷³⁾ Pokutu možno uložiť aj opakovane, ak povinnosť nebola splnená v určenom termíne, najviac do 10 000 Sk.

(2) Ministerstvo môže uložiť subjektu, v ktorom sa vykonala kontrola, pokutu do 50 000 Sk za nedodržiavanie tohto zákona. Ak v rozhodnutí o pokute ministerstvo určí lehotu na odstránenie zistených nedostatkov a subjekt v určenej lehote neodstráni nedostatky, možno uložiť pokutu opakovane.

(3) Pri určení výšky pokuty podľa odsekov 1 a 2 sa prihliada najmä na závažnosť zistených nedostatkov a nesplnených povinností, na rozsah ich následkov, na prípadné opakované zistenie nedostatkov alebo neplnenie povinností, alebo na neplnenie viacerých povinností.

(4) Pokutu podľa odsekov 1 a 2 možno uložiť do jedného roka odo dňa, keď ministerstvo zistilo, že v uvedenej lehote neboli odstránené zistené nedostatky alebo nesplnenia povinností, najneskôr do troch rokov odo dňa, v ktorom mali byť zistené nedostatky odstránené.

(5) Výnosy z pokút sú príjmom štátneho rozpočtu.

JEDENÁSTA ČASŤ SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 93

(1) Opatrenia podľa § 12 až 15, § 20, § 22 ods. 2 a 3, § 23, § 25 ods. 3, § 73 ods. 2 písm. a), písm. b) piateho bodu a písm. d) druhého a tretieho bodu môžu vykonávať len fyzické osoby, ktoré získali vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore sociálna práca, psychológia, právo alebo v študijných odboroch pedagogického zamerania alebo majú uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

⁷¹⁾ Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov.

⁷²⁾ Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov.

Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 618/2004 Z. z.

⁷³⁾ § 12 ods. 2 až 4 a § 16 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 10/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(2) Sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti, sociálnu kuratelu pre deti, koordinovanie prijímania a realizovania opatrení podľa § 73 ods. 2 písm. e) tretieho bodu môžu na účely tohto zákona vykonávať len fyzické osoby, ktoré získali vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore sociálna práca alebo majú uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(3) Sociálnu kuratelu pre plnoletých podľa § 73 ods. 2 písm. b) ôsmeho bodu môžu na účely tohto zákona vykonávať len fyzické osoby, ktoré získali vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore sociálna práca alebo andragogika alebo majú uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(4) Psychologickú pomoc a psychologickú starostlivosť na účely sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môžu vykonávať len fyzické osoby, ktoré získali vysokoškolské vzdelanie v študijnom odbore psychológia alebo majú uznaný doklad o takom vysokoškolskom vzdelaní vydaný zahraničnou vysokou školou.

(5) Liečebno-výchovnú starostlivosť na účely sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately môže vykonávať len psychológ alebo liečebný pedagóg.

(6) Vychovávateľa a ďalší pedagogickí zamestnanci zariadení na výkon ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a výchovného opatrenia podľa tohto zákona sa považujú za pedagogických zamestnancov podľa osobitného predpisu⁷⁴⁾ a sú povinní spĺňať odbornú a pedagogickú spôsobilosť podľa osobitného predpisu.⁴³⁾

§ 94

(1) Poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotné poisťovne, súdy, ústavy zboru väzenskej a justičnej stráže, Sociálna poisťovňa, orgány činné v trestnom konaní, školy, školské zariadenia, školské správy, ďalšie orgány štátnej správy, obce a vyššie územné celky sú povinné poskytovať súčinnosť orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a zariadeniam zriadeným na výkon rozhodnutia súdu podľa tohto zákona na účely vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Rovnakú povinnosť majú orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, zdravotné poisťovne, súdy, ústavy zboru väzenskej a justičnej stráže, Sociálna poisťovňa, orgány činné v trestnom konaní, školy, školské zariadenia, školské správy a ďalšie orgány štátnej správy k obciam a vyšším územným celkom, a to v rozsahu potrebnom na výkon ich samosprávnej pôsobnosti podľa tohto zákona.

(2) Orgány štátnej správy v oblasti sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spolupracujú pri výkone opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s obcami, vyššími územnými celkami, akreditovanými subjektmi, cirkvami, náboženskými spoloč-

nosťami a ďalšími právnickými osobami a fyzickými osobami pôsobiacimi v tejto oblasti.

§ 95

Ustanovenia tohto zákona upravujúce opatrenia na zabezpečenie rovnocenného náhradného prostredia deťom, ktoré nemôžu byť vychovávané vo vlastnej rodine, sa vzťahujú aj na deti, ktoré sú umiestnené v domove sociálnych služieb s celoročným pobytom³²⁾ na základe rozhodnutia súdu.

§ 96

Zamestnanec príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, obce alebo vyššieho územného celku, akreditovaného subjektu, ktorý plní úlohy ustanovené týmto zákonom, je povinný zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa dozvedel v súvislosti s vykonávaním opatrení podľa tohto zákona, ak tento zákon neustanovuje inak. Informácie poskytuje len v prípade, ak by ich zmlčaním bol ohrozený život alebo zdravie detí a plnoletých fyzických osôb alebo ak táto povinnosť vyplýva z osobitných predpisov.³⁾

§ 97

Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví

- a) štandardy počtu detí a mladých dospelých v profesionálnej rodine podľa § 53, o určení výšky úhrady výdavkov na dieťa a mladého dospelého v profesionálnej rodine a o spôsobe vedenia účtov podľa § 52 ods. 1 písm. a),
- b) štandardy počtu detí, mladých dospelých a štandardy počtu zamestnancov v samostatných diagnostických skupinách, samostatných skupinách, špecializovaných samostatných skupinách a v samostatných skupinách pre mladých dospelých podľa § 52 ods. 1 písm. b), štandardy stravovania, obslužných činností a výšku úhrady za bývanie v detskom domove podľa § 61, štandardy stravovania počas výchovno-rekreačných programov podľa § 73 ods. 2 písm. e) piateho bodu a o úschove cenných vecí podľa § 47 ods. 3 písm. b) piateho bodu,
- c) výšku vreckového, vecného daru a príspevkov podľa § 66 až 70,
- d) podrobnosti o podávaní žiadostí o udelenie akreditácie, obsahových náležitostiach žiadosti o udelenie akreditácie a o overení odbornej spôsobilosti a odborných znalostí podľa § 79, 80 a 82.

DVANÁSTA ČASŤ

PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 98

(1) Práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov, ktorí k 31. augustu 2005 vykonávali práce vo verejnom záujme k zamestnávateľovi, ktorým

⁷⁴⁾ § 50 zákona č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov.

je Centrum poradensko-psychologických služieb pre jednotlivca, pár a rodinu (ďalej len „Centrum poradensko-psychologických služieb“), a miesto výkonu ich práce bolo riaditeľstvo Centra poradensko-psychologických služieb so sídlom v Bratislave, prechádzajú od 1. septembra 2005 na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny.

(2) Práva a povinnosti z pracovnoprávných vzťahov zamestnancov, ktorí k 31. augustu 2005 vykonávali práce vo verejnom záujme k zamestnávateľovi, ktorým je Centrum poradensko-psychologických služieb, a miesto výkonu ich práce boli pracoviská riaditeľstva, územné pracoviská a pracoviská územných pracovísk, riaditeľstva a územné pracoviská Centra poradensko-psychologických služieb, prechádzajú od 1. septembra 2005 na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorých územnom obvode sa tieto pracoviská nachádzajú.

(3) Správa majetku štátu, ktorú k 31. augustu 2005 vykonávalo riaditeľstvo Centra poradensko-psychologických služieb so sídlom v Bratislave, a ktorý slúžil na plnenie jeho úloh, prechádza od 1. septembra 2005 na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Správa majetku štátu, ktorú k 31. augustu 2005 vykonávalo riaditeľstvo Centra poradensko-psychologických služieb, a ktorý slúžil na plnenie úloh jeho pracovísk a jeho územných pracovísk, prechádza od 1. septembra 2005 na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny, v ktorých územnom obvode sa nachádzajú pracoviská riaditeľstva Centra poradensko-psychologických služieb a územné pracoviská Centra poradensko-psychologických služieb.

(4) Práva a povinnosti z dohôd uzatvorených Centrom poradensko-psychologických služieb do 31. augusta 2005 prechádzajú od 1. septembra 2005 na Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny a na úrady práce, sociálnych vecí a rodiny.

§ 99

(1) Štátny zamestnanec, ktorý spĺňal do 31. augusta 2005 kvalifikačné predpoklady na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa osobitného predpisu,⁷⁵⁾ spĺňa kvalifikačné predpoklady na vykonávanie týchto opatrení aj podľa tohto zákona.

(2) Ak výkon ústavnej starostlivosti, predbežného opatrenia a výchovného opatrenia zabezpečoval v profesionálnej rodine zamestnanec zariadenia, ktorý spĺňal do 31. augusta 2005 kvalifikačné predpoklady na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, spĺňa kvalifikačné predpoklady na vykonávanie týchto opatrení aj podľa tohto zákona.

§ 100

(1) Evidenciu a spisovú dokumentáciu týkajúcu sa sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately vednú o dieťati, plnoletej fyzickej osobe a rodine do 31. au-

gusta 2005 musia orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, zariadenia, obce a ostatné subjekty vykonávajúce opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately doplniť a prispôsobiť podľa tohto zákona najneskôr do 31. marca 2006.

(2) Ak fyzická osoba, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, splnila podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005 podmienky na sprostredkovanie nadviazania osobného vzťahu medzi ňou a dieťaťom, ktorému treba zabezpečiť náhradnú rodinnú starostlivosť, a je k 31. augustu 2005 vedená v prehľade občanov vhodných vykonávať náhradnú rodinnú starostlivosť, zapíše sa do zoznamu žiadateľov podľa tohto zákona.

(3) Ak fyzická osoba mala v období pred 1. septembrom 2005 záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom a nebola k 31. augustu 2005 vedená v prehľade občanov vhodných vykonávať náhradnú rodinnú starostlivosť podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005, postupuje sa pri sprostredkovaní náhradnej rodinnej starostlivosti podľa tohto zákona.

(4) Detský domov, krízové stredisko a resocializačné stredisko zriadené ako zariadenia sociálnych služieb podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005 sa považujú za zariadenia podľa tohto zákona; zriaďovateľ týchto zariadení je povinný zabezpečiť plnenie účelu zariadenia podľa tohto zákona.

(5) Ak je zriaďovateľ detského domova, krízového strediska a resocializačného strediska zriadených podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005 fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytovala sociálnu pomoc podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005, je povinná požiadať o udelenie akreditácie podľa tohto zákona najneskôr do 31. mája 2006. Do 31. mája 2006 je tento zriaďovateľ považovaný za akreditovaný subjekt podľa tohto zákona a je vedený v zozname akreditovaných subjektov podľa § 83 ods. 5. Ak zriaďovateľ uvedený v prvej vete požiada o udelenie akreditácie, je považovaný za akreditovaný subjekt podľa tohto zákona až do dňa vydania osvedčenia o udelení akreditácie alebo doručenia písomného oznámenia o nevydaní osvedčenia.

(6) Právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá do 31. augusta 2005 poskytovala sociálnu pomoc na základe povolenia podľa osobitného predpisu⁷⁶⁾ vykonávaním opatrení, ktoré obsahovo zodpovedajú opatreniam podľa tohto zákona, je povinná požiadať o udelenie akreditácie podľa tohto zákona najneskôr do 31. mája 2006. Do 31. mája 2006 je právnická osoba alebo fyzická osoba uvedená v prvej vete považovaná za akreditovaný subjekt podľa tohto zákona a je vedená v zozname akreditovaných subjektov podľa § 83 ods. 5. Ak právnická osoba alebo fyzická osoba uvedená v prvej vete požiada o udelenie akreditácie, je považovaná za akreditovaný subjekt podľa tohto zákona až do dňa vydania osvedčenia o udelení akreditácie alebo doručenia písomného oznámenia o nevydaní osvedčenia.

⁷⁵⁾ Zákon č. 312/2001 Z. z. o štátnej službe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

⁷⁶⁾ § 84 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

(7) O žiadostiach právnických osôb a fyzických osôb o vydanie povolenia podľa osobitného predpisu,⁷⁶⁾ o ktorých do 31. augusta 2005 nebolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhoduje po 31. auguste 2005 podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005.

(8) Ak obec, právnická osoba alebo fyzická osoba vykonáva po 31. auguste 2005 opatrenia podľa odseku 6 a splnila podmienky na poskytnutie finančného príspevku podľa právneho predpisu účinného do 31. augusta 2005, postupuje sa pri jeho čerpaní a zúčtovaní do 31. mája 2006 podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005.

(9) Zriaďovatelia detských domovov zabezpečia a utvoria podmienky v detských domovoch

- a) do 31. decembra 2006 tak, aby od 1. januára 2007 bolo každé dieťa do jedného roku veku zaradené po jeho umiestnení v detskom domove a diagnostickom pobyte v samostatnej diagnostickej skupine výlučne do profesionálnej rodiny s výnimkou dieťaťa, ktorého zdravotný stav vyžaduje osobitnú zvýšenú opateru a starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine,
- b) do 31. decembra 2008 tak, aby od 1. januára 2009 bolo každé dieťa do troch rokov veku zaradené po jeho umiestnení v detskom domove a diagnostickom pobyte v samostatnej diagnostickej skupine výlučne do profesionálnej rodiny s výnimkou dieťaťa, ktorého zdravotný stav vyžaduje osobitnú zvýšenú opateru a starostlivosť v špecializovanej samostatnej skupine.

(10) Domovy sociálnych služieb pre deti s celoročným pobytom prijímajú deti s nariadenou ústavnou starostlivosťou do 31. decembra 2008. Orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečia a utvoria do 31. decembra 2008 podmienky na prijímanie všetkých detí so zdravotným postihnutím, ktoré majú nariadenú ústavnú starostlivosť, v zariadeniach zriadených podľa tohto zákona.

(11) Orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately zabezpečia a utvoria do 30. júna 2008 podmienky na prechod školských zariadení, v ktorých sa vykonáva rozhodnutie súdu, do zriaďovateľskej pôsobnosti určených orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 3.

(12) Ak zariadenie pestúnskej starostlivosti poskytuje k 31. augustu 2005 pestúnsku starostlivosť podľa predpisov účinných do 31. augusta 2005 deťom, ktoré sú zverené do pestúnskej starostlivosti právoplatným rozhodnutím súdu o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti alebo ktoré sú dočasne zverené do starostlivosti osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom, postupuje toto zariadenie pri poskytovaní starostlivosti od 1. septembra 2005 do skončenia dôvodov poskytovania pestúnskej starostlivosti deťom, ktorým poskytovalo toto zariadenie starostlivosť k 31. augustu 2005, podľa predpisu účinného do 31. augusta 2005.⁷⁷⁾ Od 1. septembra 2005 sa tieto zariadenia až do ich zániku pova-

žujú za zariadenia podľa tohto zákona. Ustanovenia § 79 až 86 sa na tieto zariadenia nevzťahujú.

(13) Určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately poskytuje vyššiemu územnému celku finančné prostriedky na úhradu výdavkov na poskytovanie starostlivosti v zariadení pestúnskej starostlivosti podľa odseku 12, ktoré zriadil, a v zariadení pestúnskej starostlivosti podľa odseku 12, s ktorým uzatvoril zmluvu o poskytovaní finančného príspevku na úhradu nákladov za sociálnu službu podľa osobitného predpisu.³²⁾ Finančné prostriedky na nasledujúci kalendárny rok poskytuje určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na základe žiadosti vyššieho územného celku podanej do 31. októbra. O poskytnutí finančných prostriedkov uzatvorí určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s vyšším územným celkom zmluvu. Na určenie výšky finančných prostriedkov sa vzťahuje osobitný predpis.³²⁾ Poskytovaním finančných prostriedkov na úhradu výdavkov na poskytovanie starostlivosti v pestúnských zariadeniach podľa odseku 12 vyššiemu územnému celku nie je dotknutá pôsobnosť vyššieho územného celku podľa osobitného predpisu.³²⁾

(14) Vyšší územný celok, obec a akreditovaný subjekt, ak sú zriaďovateľmi krízového strediska podľa § 62 alebo resocializačného strediska podľa § 63, oznámia určenému orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately do 30. septembra 2005 počet miest určených na vykonávanie rozhodnutia súdu o nariadení predbežného opatrenia a o uložení výchovného opatrenia podľa osobitného predpisu⁵⁶⁾ na nasledujúci kalendárny rok v týchto zariadeniach na účely vypracovania návrhu priorít v oblasti vykonávania ústavnej starostlivosti a v oblasti zabezpečenia vykonávania rozhodnutí súdu v zariadeniach za jeho územný obvod.

(15) Orgány sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 2 a 3 do 31. októbra 2005 vypracujú návrhy priorít a návrhy ich zabezpečenia podľa § 73 ods. 2 písm. e) deviateho a dvanásteho bodu a § 73 ods. 3 písm. l) a do 15. decembra vypracujú na základe schválených priorít plány podľa § 73 ods. 2 písm. e) desiateho bodu a § 73 ods. 3 písm. m).

(16) Orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa § 73 ods. 1 schváli do 15. novembra 2005 priority podľa § 73 ods. 1 písm. d).

(17) Ak sa vykonáva ku dňu účinnosti tohto zákona rozhodnutie súdu v detskom domove, ktorý zriadila právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá sa podľa tohto zákona považuje za akreditovaný subjekt, poskytne jej určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately finančný príspevok na rok 2006 podľa tohto zákona na základe písomnej žiadosti podanej do 30. novembra 2005.

(18) Ak sa vykonáva rozhodnutie súdu v detskom domove pre maloletých bez sprievodu, ktorý zriadila právnická osoba alebo fyzická osoba, ktorá sa podľa tohto zákona považuje za akreditovaný subjekt, poskytne jej

⁷⁷⁾ § 29 ods. 1, ods. 2 prvá veta, ods. 3 až 19, § 43 ods. 1 zákona č. 195/1998 Z. z. v znení neskorších predpisov.

určený orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately finančný príspevok podľa tohto zákona na základe písomnej žiadosti podanej po 31. auguste 2005. Finančný príspevok možno v tomto prípade poskytnúť preddavkovo, počnúc septembrom 2005, najskôr odo dňa podania písomnej žiadosti; na poskytnutie tohto finančného príspevku sa nevzťahuje odsek 8.

(19) Ustanovenia zákona č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov, ktoré upravujú sociálnu prevenciu dieťaťa, sociálnu prevenciu plnoletého občana, sociálnoprávnu ochranu detí, organizovanie náhradnej starostlivosti, sociálne poradenstvo, detský domov, krízové stredisko a resocializačné stredisko, sa od 1. septembra 2005 nevzťahujú na vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately podľa tohto zákona.

(20) Povinnosť finančne podporovať úpravu a obnovu rodinných pomerov dieťaťa podľa § 64, poskytovať príspevok na tvorbu úspor dieťaťa podľa § 64 sa vzťahuje na prípady, keď bolo dieťa umiestené do detského domova na základe právoplatného rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti po 31. decembri 2005.

(21) Účelové viazanie finančných prostriedkov vyššieho územného celku alebo obce podľa § 89 ods. 4 platí pre rozpočtové roky 2006 až 2008.

(22) Podmienky poskytovania finančného príspevku podľa § 89 na rok 2006 upraví vyšší územný celok a obec tak, aby boli oznámené najneskôr do 30. novembra 2005.

Čl. II

Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 5/2004 Z. z., zákona č. 191/2004 Z. z., zákona č. 453/2004 Z. z., zákona č. 613/2004 Z. z., zákona č. 614/2004 Z. z. a zákona č. 721/2004 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Doterajší text § 4 sa označuje ako odsek 1 a dopĺňa sa odsekom 2, ktorý znie:

„(2) Fyzické osoby podľa odseku 1 sa na účely posudzovania hmotnej núdze, zabezpečenia základných životných podmienok a pomoci v hmotnej núdzi neposudzujú spoločne, ak nežijú v domácnosti⁶⁾ z dôvodu, že je fyzickej osobe alebo fyzickým osobám poskytovaná odborná pomoc v krízovej životnej situácii a bývanie podľa osobitného predpisu.^{6a)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 6a znie:
„^{6a)} § 62 ods. 1 písm. a) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

2. V § 13 ods. 2 písm. a) sa slová „980 Sk“ nahrádzajú slovami „1 130 Sk“ a v písmene b) sa slová „1 670 Sk“ nahrádzajú slovami „1 920 Sk“.

Čl. III

Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona

č. 410/2004 Z. z. a zákona č. 453/2004 Z. z. sa dopĺňa takto:

V § 4 sa odsek 3 dopĺňa písmenami g) a h), ktoré znejú:

„g) príspevok na stravu podľa osobitného predpisu,¹³⁾
h) resocializačný príspevok podľa osobitného predpisu.¹⁴⁾“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 13 a 14 znejú:

¹³⁾ § 64 ods. 1 písm. b) zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁴⁾ § 70 zákona č. 305/2005 Z. z.“.

Čl. IV

Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení zákona č. 389/1998 Z. z., zákona č. 155/1999 Z. z., zákona č. 450/2000 Z. z., zákona č. 416/2001 Z. z., zákona č. 567/2001 Z. z., zákona č. 507/2002 Z. z., zákona č. 534/2002 Z. z., zákona č. 724/2002 Z. z., zákona č. 453/2003 Z. z., zákona č. 599/2003 Z. z., zákona č. 45/2004 Z. z., zákona č. 141/2004 Z. z., zákona č. 191/2004 Z. z., zákona č. 365/2004 Z. z., zákona č. 453/2004 Z. z., zákona č. 564/2004 Z. z., zákona č. 721/2004 Z. z. a zákona č. 257/2005 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 sa vypúšťa písmeno e).

Doterajšie písmená f) až h) sa označujú ako písmená e) až g).

2. V § 5 ods. 2 sa vypúšťajú písmená a) a b).

Súčasne sa zrušuje označenie písmena c).

3. V § 6 ods. 1 sa vypúšťajú písmená b) a d).

Doterajšie písmená c) a e) sa označujú ako písmená b) a c).

4. V § 6 ods. 2 sa vypúšťajú písmená a) až e).

Súčasne sa zrušuje označenie písmena f).

5. V § 6 sa vypúšťajú odseky 3 a 5.

Doterajšie odseky 4 a 6 sa označujú ako odseky 3 a 4.

6. V § 6 ods. 4 sa vypúšťajú písmená a) a c).

Súčasne sa zrušuje označenie písmena b).

7. V § 11 sa vypúšťa písmeno b).

Doterajšie písmená c) a d) sa označujú ako písmená b) a c).

8. § 13 sa vypúšťa.

Súčasne sa vypúšťajú poznámky pod čiarou k odkazom 23 až 28.

9. V § 18 sa vypúšťa odsek 2.

Doterajšie odseky 3 až 13 sa označujú ako odseky 2 až 12.

10. V § 18 ods. 3 sa vypúšťajú písmená f) až i).

Doterajšie písmená j) a k) sa označujú ako písmená f) a g).

11. V § 22 ods. 6 sa na konci vety pripájajú tieto slová: „podľa osobitného predpisu.^{32b)}“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 32b znie:

„^{32b)} Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o sociálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

12. V § 22 sa vypúšťa odsek 7.

Súčasne sa vypúšťa poznámka pod čiarou k odkazu 33.

Doterajšie odseky 8 a 9 sa označujú ako odseky 7 a 8.

13. V § 22 ods. 7 sa na konci pripája táto veta: „Poskytovanie vecných darov dieťaťu s nariadenou ústavnou výchovou upravuje osobitný predpis.^{32b)}“.

14. V § 22 ods. 8 sa slová „vo výške päťnásobku sumy životného minima pre nezaopatrené dieťa ustanoveného osobitným predpisom.³³⁾“ nahrádzajú slovami „podľa osobitného predpisu.^{32b)}“.

15. § 26 sa vypúšťa.

Súčasne sa vypúšťa poznámka pod čiarou k odkazu 34.

16. § 29 sa vypúšťa.

Súčasne sa vypúšťa poznámka pod čiarou k odkazu 35.

17. V poznámke pod čiarou k odkazu 36 sa na konci pripájajú tieto slová: „o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

18. § 31 a 32 sa vypúšťajú.

19. V § 43 sa vypúšťa odsek 1.

Doterajšie odseky 2 až 11 sa označujú ako odseky 1 až 10.

20. V § 43 ods. 2 sa vypúšťa písmeno b).

Doterajšie písmená c) a d) sa označujú ako písmená b) a c).

21. V § 44 odsek 10 znie:

„(10) Pri určovaní výšky úhrady za poskytovanú starostlivosť v domove sociálnych služieb pre deti s nariadenou ústavnou výchovou celoročne sa postupuje podľa osobitného predpisu.^{32b)}“.

22. V § 65 ods. 1 sa vypúšťa písmeno d) a odsek 2.

Súčasne sa zrušuje označenie odseku 1.

23. V § 66 sa vypúšťa písmeno i).

Doterajšie písmená j) až n) sa označujú ako písmená i) až m).

24. V § 68 písm. a) sa vypúšťa prvý a deviaty bod.

Doterajší druhý až ôsmy bod sa označujú ako prvý až siedmy bod.

25. V § 68 sa vypúšťa písmeno c).

Doterajšie písmená d) až ag) sa označujú ako písmená c) až af).

26. V § 68 sa vypúšťajú písmená f) až q).

Doterajšie písmená r) až af) sa označujú ako písmená f) až s).

27. V § 68 sa vypúšťajú písmená n) až r).

Doterajšie písmeno s) sa označuje ako písmeno n).

28. § 69 sa vypúšťa.

Súčasne sa vypúšťajú poznámky pod čiarou k odkazom 48, 49 a 49a.

29. V § 71 ods. 1 písm. a) sa vypúšťa ôsmy bod.

Doterajší deviaty a desiaty bod sa označujú ako ôsmy a deviaty bod.

30. V § 71 ods. 1 písm. b) sa vypúšťa druhý bod.

Doterajší tretí bod sa označuje ako druhý bod.

31. V § 71 ods. 1 sa vypúšťa písmeno d).

Doterajšie písmená e) až t) sa označujú ako písmená d) až s).

32. V § 71 ods. 1 písm. d) sa vypúšťa prvý bod.

Súčasne sa zrušuje označenie druhého bodu.

33. V § 71 ods. 1 sa vypúšťa písmeno e).

Doterajšie písmená f) až s) sa označujú ako písmená e) až r).

34. V § 71 ods. 1 sa vypúšťajú písmená f) až j).

Doterajšie písmená k) až r) sa označujú ako písmená f) až l).

35. V § 71 ods. 1 sa vypúšťa písmeno h).

Doterajšie písmená i) až l) sa označujú ako písmená h) až k).

36. V § 91 ods. 4 sa vypúšťa písmeno b).

Súčasne sa zrušuje označenie písmena a).

37. § 92a sa vypúšťa.

38. V § 93 ods. 2 sa vypúšťajú slová „maloletého alebo“ a vypúšťa sa písmeno a).

Súčasne sa zrušuje označenie písmena b).

39. V § 97 ods. 1 sa vypúšťajú písmená b) a c).

Doterajšie písmená d) až g) sa označujú ako písmená b) až e).

40. V § 97 sa vypúšťajú odseky 2 až 4.

Doterajšie odseky 5 až 9 sa označujú ako odseky 2 až 6.

41. Príloha č. 11 sa vypúšťa.

Čl. V

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 718/2004 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 3 ods. 3 písm. e) sa slová „v zariadení sociálnych služieb“ nahrádzajú slovami „v zariadení, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu⁵⁾“.

2. V poznámke pod čiarou k odkazu 5 sa citácia „Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov“ nahrádza citáciou „Zákon č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a o so-

ciálnej kuratele a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

3. V § 4 ods. 3 písm. e) sa slová „sociálnych služieb“ nahrádzajú slovami „na základe rozhodnutia súdu⁵⁾“.

4. V § 5 ods. 3 písm. f) sa slová „v zariadení sociálnych služieb“ nahrádzajú slovami „v zariadení, v ktorom bol umiestnený na základe rozhodnutia súdu⁵⁾“.

5. V § 6 ods. 3 písmeno b) znie:

„b) poskytovateľ zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ alebo zariadenie, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾ ak zákonný zástupca nie je známy a maloletý poistenec je umiestnený v zdravotníckom zariadení ústavnej zdravotnej starostlivosti¹²⁾ alebo v zariadení na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾“.

6. V § 6 ods. 7 prvej vete sa slová „zariadenie sociálnych služieb⁵⁾“ nahrádzajú slovami „zariadenie, v ktorom je maloletý umiestnený na základe rozhodnutia

súdu.⁵⁾“ a v druhej vete sa slová „zariadenie sociálnych služieb“ nahrádzajú slovami „zariadenie, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾“ a slová „v zariadení sociálnych služieb⁵⁾“ sa nahrádzajú slovami „v zariadení, v ktorom je dieťa umiestnené na základe rozhodnutia súdu.⁵⁾“.

7. V § 8 odsek 2 znie:

„(2) Ak za maloletého poistenca, ktorého údaje nie sú známe, podáva prihlášku poskytovateľ zdravotnej starostlivosti¹¹⁾ alebo zariadenie, v ktorom je umiestnený na základe rozhodnutia súdu,⁵⁾ prihláška musí obsahovať údaje umožňujúce jeho identifikáciu.“.

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 2005 okrem § 88 a 89, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2006.

Ivan Gašparovič v. r.

Pavol Hrušovský v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

OBSAH**PRVÁ ČASŤ****PRVÁ HLAVA
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA**

Predmet úpravy	§ 1
Osobný rozsah sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	§ 2
Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	§ 3 a 4

DRUHÁ HLAVA**ZÁSADA ROVNAKÉHO ZAOBCHÁDZANIA PRI VYKONÁVANÍ OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ
A SOCIÁLNEJ KURATELY A OCHRANA PRÁV DIEŤAŤA**

Zásada rovnakého zaobchádzania pri vykonávaní opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a ochrana práv dieťaťa	§ 5 až 9
---	----------

DRUHÁ ČASŤ**PRVÁ HLAVA****OPATRENIA SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY NA PREDCHÁDZANIE VZNIKU
KRÍZOVÝCH SITUÁCIÍ V RODINE A NA OBMEDZENIE A ODSTRANOVANIE NEGATÍVNYCH VPLYVOV**

Opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na predchádzanie vzniku krízových situácií v rodine a na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov	§ 10 a 11
Výchovné opatrenia	§ 12 až 15
Sociálna kuratela detí	§ 16 a 17
Sociálna kuratela plnoletých fyzických osôb	§ 18 a 19

DRUHÁ HLAVA**OPATRENIA NA ZABEZPEČENIE OCHRANY ŽIVOTA, ZDRAVIA A PRIAZNIVÉHO PSYCHICKÉHO VÝVINU,
FYZICKÉHO VÝVINU A SOCIÁLNEHO VÝVINU DIEŤAŤA**

Výkon opatrovníctva a poručníctva	§ 20 až 25
Zabezpečenie sústavnej ochrany života, zdravia a priaznivého psychického vývinu, fyzického vývinu a sociálneho vývinu dieťaťa	§ 26 a 27
Návrat a premiestnenie dieťaťa nachádzajúceho sa na území iného štátu bez sprievodu	§ 28
Maloletý bez sprievodu	§ 29

Zabezpečenie účelu rozhodnutia súdu v zariadení, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, ochranná výchova, predbežné opatrenie alebo výchovné opatrenie	§ 30 až 32
---	------------

TRETIA ČASŤ

ZABEZPEČENIE NÁHRADNÉHO RODINNÉHO PROSTREDIA

Sprostredkovanie pestúnskej starostlivosti alebo osvojenia	§ 33
Vedenie prehľadu detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť	§ 34
Evidencia žiadosti fyzických osôb, ktoré majú záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom	§ 35
Príprava fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, na náhradnú rodinnú starostlivosť	§ 36 až 38
Rozhodovanie o zapísaní fyzickej osoby, ktorá má záujem stať sa pestúnom alebo osvojiteľom, do zoznamu žiadateľov a vedenie zoznamu žiadateľov	§ 39 až 42
Sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti dieťaťu iným ako určeným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, ktorý vedie dieťa v prehľade detí, ktorým treba sprostredkovať náhradnú rodinnú starostlivosť	§ 43
Sprostredkovanie medzištátneho osvojenia	§ 44

ŠTVRTÁ ČASŤ

VYKONÁVANIE OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY V ZARIADENÍ

Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v zariadení	§ 45 až 48
Detský domov	§ 49
Detský domov pre maloletých bez sprievodu	§ 50
Spoločné ustanovenia o detských domovoch	§ 51 až 61
Krízové stredisko	§ 62
Resocializačné stredisko	§ 63

PIATA ČASŤ

OPATRENIA SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY FINANČNÉHO CHARAKTERU

Príspevok na podporu úpravy rodinných pomerov dieťaťa	§ 64 a 65
Príspevky na zabezpečenie účelu rozhodnutia súdu vykonávaného v zariadení a na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého	§ 66 až 69
Resocializačný príspevok	§ 70

ŠIESTA ČASŤ
ORGANIZÁCIA SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ A SOCIÁLNEJ KURATELY

Organizácia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	§ 71
Pôsobnosť ministerstva	§ 72
Pôsobnosť orgánov sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	§ 73
Pôsobnosť Centra pre medzinárodnoprávnu ochranu detí a mládeže	§ 74
Pôsobnosť obce	§ 75
Pôsobnosť vyššieho územného celku	§ 76

SIEDMA ČASŤ
AKREDITÁCIA

Vykonávanie opatrení akreditovaným subjektom	§ 77 a 78
Podmienky udelenia akreditácie	§ 79
Konania o akreditácii	§ 80 až 83
Zánik a zrušenie akreditácie	§ 84 až 86

ÔSMA ČASŤ
FINANCOVANIE

Financovanie	§ 87
Finančný príspevok poskytovaný vyšším územným celkom a obcou	§ 88
Finančný príspevok poskytovaný orgánmi sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	§ 89

DEVIATA ČASŤ
KONANIE VO VECIACH SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY A SOCIÁLNEJ KURATELY

Konanie vo veciach sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately	§ 90
---	------

DESIATA ČASŤ
KONTROLA VYKONÁVANIA OPATRENÍ SOCIÁLNOPRÁVNEJ OCHRANY DETÍ
A SOCIÁLNEJ KURATELY A POKUTY

Kontrola vykonávania opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a pokuty	§ 91 a 92
--	-----------

JEDENÁSTA ČASŤ
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

Spoločné ustanovenia

§ 93 až 97

DVANÁSTA ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

Prechodné a záverečné ustanovenia

§ 98 až 100

Čl. II

Zákon č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Čl. III

Zákon č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Čl. IV

Zákon č. 195/1998 Z. z. o sociálnej pomoci

Čl. V

Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení a o zmene a doplnení zákona č. 95/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Čl. VI

Účinnosť

306**VYHLÁŠKA****Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky**

z 30. júna 2005,

ktorou sa ustanovuje zoznam sesterských diagnóz

Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky podľa § 2 ods. 18 zákona č. 576/2004 Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov ustanovuje:

§ 1

Zoznam sesterských diagnóz je uvedený v prílohe.

§ 2

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 15. júla 2005.

Rudolf Zajac v. r.

**Príloha
k vyhláske č. 306/2005 Z. z.**

ZOZNAM SESTERSKÝCH DIAGNÓZ

A 100 – 109 Adaptácia

- A 100 Narušená adaptácia jednotlivca
- A 101 Riziko narušenej adaptácie jednotlivca
- A 102 Narušená adaptácia rodiny
- A 103 Riziko narušenej adaptácie rodiny

A 110 – 119 Aktivita

- A 110 Intolerancia aktivity
- A 111 Riziko intolerancie aktivity
- A 112 Nedostatok náhradných aktivít
- A 113 Imobilita
- A 114 Riziko vzniku imobility
- A 115 Obmedzená pohyblivosť
- A 116 Riziko úrazu, poranenia
- A 117 Vyčerpanosť, únava

A 120 – 129 Alergická reakcia

- A 120 Alergická reakcia na lieky
- A 121 Alergická reakcia na potraviny
- A 122 Alergická reakcia na uštipnutie
- A 123 Kontaktná alergická reakcia
- A 124 Riziko alergickej reakcie

A 130 – 139 Aspirácia

- A 130 Aspirácia
- A 131 Riziko aspirácie

B 100 – 109 Bezmocnosť, beznádej

- B 100 Bezmocnosť
- B 101 Beznádej
- B 102 Duchovná tieseň

B 110 – 119 Bolesť

- B 110 Akútna bolesť
- B 111 Chronická bolesť
- B 112 Riziko vzniku bolesti

D 100 – 109 Dekubit

- D 100 Dekubit I. štádium
- D 101 Dekubit II. štádium
- D 102 Dekubit III. štádium
- D 103 Dekubit IV. – V. štádium
- D 104 Riziko vzniku dekubitov

D 110 – 119 Dojčenie

- D 110 Neúčinné dojčenie

- D 111 Riziko neúčinného dojčenia
- D 112 Prerušené dojčenie
- D 113 Riziko prerušeného dojčenia

D 120 – 129 Dýchanie

- D 120 Neúčinné dýchanie
- D 121 Neúčinné čistenie dýchacích ciest
- D 122 Neschopnosť udržiavania spontánneho dýchania
- D 123 Riziko dusenia
- D 124 Riziko hypoxie

E 100 – 119 Edukácia a vedomosti

- E 100 Nedostatok informácií
- E 101 Riziko deficitu informácií
- E 102 Nezáujem o informácie
- E 103 Nedostatok vedomostí
- E 104 Riziko nedostatku vedomostí

I 100 – 109 Intoxikácia

- I 100 Intoxikácia
- I 101 Riziko intoxikácie

I 110 – 119 Izolácia sociálna

- I 110 Sociálna izolácia
- I 111 Riziko sociálnej izolácie

I 120 – 129 Infekcia

- I 120 Infekcia
- I 121 Riziko vzniku infekcie

K 100 – 109 Komunikácia

- K 100 Narušená verbálna komunikácia
- K 101 Riziko narušenia verbálnej komunikácie
- K 102 Narušená neverbálna komunikácia
- K 103 Riziko narušenia neverbálnej komunikácie
- K 104 Narušená sociálna interakcia

K 110 – 129 Koža a tkanivá

- K 110 Narušená celistvosť kože
- K 111 Riziko narušenia celistvosti kože
- K 112 Narušená celistvosť tkanív
- K 113 Riziko narušenia celistvosti tkanív
- K 114 Zmenený vzhľad kože
- K 115 Svrbenie kože
- K 116 Zmenený vzhľad tkanív
- K 117 Riziko krvácania
- K 118 Nedostatočné prekrvenie tkanív
- K 119 Riziko nedostatočného prekrvenia tkanív
- K 120 Zmena sliznice ústnej dutiny

P 100 – 119 Psychické stavy a procesy

- P 100 Narušená pamäť
- P 101 Zmena poznávacích funkcií

- P 102 Zmenený myšlienkový proces
- P 103 Zmenený psychický stav
- P 104 Riziko zmeny psychického stavu
- P 105 Nadmerná duševná záťaž
- P 106 Citová tieseň
- P 107 Zmena správania
- P 108 Psychické zneužívanie
- P 109 Smútok
- P 110 Anticipačný smútok
- P 111 Strach
- P 112 Úzkosť

R 100 – 109 Rast a vývin

- R 100 Zaostávanie vo vývine a raste
- R 101 Riziko zmeny vo vývine a raste

R 110 – 119 Rodina

- R 110 Narušené vzťahy v rodine
- R 111 Riziko narušenia vzťahov v rodine
- R 112 Neúčinné riešenie problémov rodiny

R 120 – 129 Rola

- R 120 Porucha prijatia roly
- R 121 Riziko neakceptovania roly
- R 122 Narušené plnenie roly
- R 123 Riziko neplnenia roly
- R 124 Odmietanie plnenia roly

S 100 – 119 Sebaopatera

- S 100 Nedostatočná sebaopatera v osobnej hygiene
- S 101 Deficit sebaopatery v osobnej hygiene
- S 102 Riziko deficitu sebaopatery v osobnej hygiene
- S 103 Nedostatočná sebaopatera v prijímaní potravy
- S 104 Deficit sebaopatery v prijímaní potravy
- S 105 Riziko deficitu sebaopatery v prijímaní potravy
- S 106 Nedostatočná sebaopatera vo vyprázdňovaní
- S 107 Deficit sebaopatery vo vyprázdňovaní
- S 108 Riziko deficitu sebaopatery vo vyprázdňovaní
- S 109 Nedostatočná sebaopatera v úprave zovňajšku
- S 110 Deficit sebaopatery v úprave zovňajšku
- S 111 Riziko deficitu sebaopatery v úprave zovňajšku
- S 112 Nedostatočná sebaopatera v úprave okolia
- S 113 Deficit sebaopatery v úprave okolia
- S 114 Riziko deficitu sebaopatery v úprave okolia
- S 115 Deficit sebaopatery v aktivitách denného života

S 120 – 129 Sebakoncepcia

- S 120 Narušená sebakoncepcia
- S 121 Riziko narušenia sebakoncepcie
- S 122 Sebapoškodzovanie
- S 123 Riziko sebapoškodzovania
- S 124 Porucha prijatia vzhľadu vlastného tela

S 130 – 139 Sexualita

- S 130 Sexuálna dysfunkcia
- S 131 Riziko sexuálnej dysfunkcie

S 140 – 149 Spánok

- S 140 Narušený spánok
- S 141 Spánková deprivácia
- S 142 Riziko poruchy spánku

S 150 – 159 Spolupráca

- S 150 Nedostatočná spolupráca jednotlivca
- S 151 Nedostatočná spolupráca rodiny
- S 152 Neschopnosť spolupráce
- S 153 Neochota spolupracovať

T 100 – 109 Telesné tekutiny

- T 100 Znížený objem telesných tekutín
- T 101 Riziko deficitu objemu telesných tekutín
- T 102 Zvýšený objem telesných tekutín
- T 103 Riziko zvýšeného objemu telesných tekutín

T 110 – 119 Telesná teplota

- T 110 Znížená telesná teplota
- T 111 Zvýšená telesná teplota
- T 112 Horúčka
- T 113 Porucha termoregulácie
- T 114 Riziko poruchy termoregulácie

V 100 – 119 Vyprázdňovanie

- V 100 Zápcha
- V 101 Riziko vzniku zápchy
- V 102 Hnačka
- V 103 Inkontinencia stolice
- V 104 Zmenené vyprázdňovanie stolice
- V 105 Meteorizmus
- V 106 Retencia moča
- V 107 Inkontinencia moča
- V 108 Pomočovanie
- V 109 Zmenené vyprázdňovanie moča

V 120 – 139 Výživa

- V 120 Zmenená výživa – väčší príjem ako telesná potreba
- V 121 Riziko väčšieho príjmu potravy ako telesná potreba
- V 122 Zmenená výživa – menší príjem ako telesná potreba
- V 123 Riziko menšieho príjmu potravy ako telesná potreba
- V 124 Odmietanie potravy
- V 125 Riziko odmietania potravy
- V 126 Porucha prehĺtania
- V 127 Riziko poruchy prehĺtania
- V 128 Nechutenstvo
- V 129 Riziko nechutenstva
- V 130 Nevoľnosť
- V 131 Zvracanie

- V 132 Riziko zvracania
- V 133 Pálenie záhy
- V 134 Riziko pálenia záhy
- V 135 Zvýšený príjem tekutín
- V 136 Riziko zvýšeného príjmu tekutín
- V 137 Znížený príjem tekutín
- V 138 Riziko zníženého príjmu tekutín

Z 100 – 119 Zmyslové vnímanie

- Z 100 Zmenené vnímanie chuti
- Z 101 Riziko zmeneného vnímania chuti
- Z 102 Zmenené vnímanie čuchu
- Z 103 Riziko zmeneného vnímania čuchu
- Z 104 Zmenené sluchové vnímanie
- Z 105 Riziko zmeneného sluchového vnímania
- Z 106 Zmenené hmatové vnímanie
- Z 107 Riziko zmeneného hmatového vnímania
- Z 108 Zmenené zrakové vnímanie
- Z 109 Riziko zmeneného zrakového vnímania

1. Klinický záver o aktuálnej potrebe alebo potenciálnej potrebe, ošetrovateľskom probléme alebo stave osoby, rodiny alebo komunity, ktorý ovplyvňuje zdravotný stav a vyžaduje intervenciu špecifickú pre sestru alebo pôrodnú asistentku, je sesterská diagnóza.
2. Ošetrovateľským problémom je akýkoľvek stav či situácia, v ktorej si osoba vyžaduje pomoc pri upevňovaní, podpore, udržiavaní či opätovnom získaní zdravia alebo pri zabezpečení pokojnej smrti.
3. Aktuálna sesterská diagnóza má trojzložkovú formuláciu, ktorá obsahuje
  - a) potrebu a problém,
  - b) príčinu potreby a príčinu problému,
  - c) príznaky.
4. Potenciálna sesterská diagnóza má dvojzložkovú formuláciu, ktorá obsahuje
  - a) potrebu a problém,
  - b) príčinu potreby a príčinu problému.
5. Klasifikačný systém sesterských diagnóz tvorí hierarchickú schému, ktorá zohľadňuje štandardné taxonomické princípy.
6. Sesterské diagnózy sú kódované a zoradené podľa abecedného zoznamu.
7. Každá sesterská diagnóza má pridelený 4-miestny kód, ktorý pozostáva z písmena a čísla, pričom písmeno označuje príslušnú kategóriu a poradové číslo označuje konkrétnu sesterskú diagnózu.

307**O Z N Á M E N I E****Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky**

Ministerstvo zahraničných vecí Slovenskej republiky oznamuje, že 2. júna 2005 bola v Berlíne podpísaná Dohoda medzi Ministerstvom dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a Spolkovým ministerstvom dopravy, stavebníctva a bývania Spolkovej republiky Nemecko na vykonávanie Dohody medzi vládou Slovenskej republiky a vládou Spolkovej republiky Nemecko o uľahčení životne dôležitých civilných cezhraničných preprav (oznámenie MZV SR č. 590/2002 Z. z.).

Dohoda nadobudla platnosť 2. júna 2005 na základe článku 7.

Do textu dohody možno nahliadnuť na Ministerstve dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky a na Ministerstve zahraničných vecí Slovenskej republiky.

Vydavateľ: Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, 813 11 Bratislava, Župné námestie 13, adresa redakcie Zbierky zákonov Slovenskej republiky: Námestie slobody 12, 811 06 Bratislava, telefón redakcie Zbierky zákonov Slovenskej republiky: 02/52 49 65 34, telefax: 02/52 44 28 53 – Vychádza podľa potreby – **Tlač:** VERSUS, a. s., Bratislava – **Administrácia:** Poradca podnikateľa, spol. s r. o., Národná 18, 010 01 Žilina – **Bankový účet:** Ľudová banka, č. ú. 4220094000/3100 – **Služby zákazníkom:** Poradca podnikateľa, spol. s r. o., Národná 18, 010 01 Žilina, telefón: 041/70 53 222, fax: 041/70 53 343, e-mail: sluzby@epi.sk – **Reklamácie, zmeny adres a ďalšie administratívne požiadavky:** telefón: 041/70 53 600, fax: 041/70 53 426 – **Infolinka Zbierky zákonov Slovenskej republiky:** telefón: 041/70 53 500 – **Predajňa Zbierky zákonov Slovenskej republiky:** Jesenského 5, 811 01 Bratislava, telefón: 02/54 41 29 06.

Informácia odberateľom: Cena Zbierky zákonov Slovenskej republiky sa stanovuje za dodanie kompletného ročníka vrátane registra a od odberateľov sa vyberá formou preddavkov vo výške oznámenej distribútorom. Záverečné vyúčtovanie sa vykoná po dodaní kompletného ročníka vrátane registra na základe skutočného počtu a rozsahu vydaných častok. Pri nezaplatení určeného preddavku distribútor zmení spôsob zasielania Zbierky zákonov Slovenskej republiky. Nové požiadavky na zasielanie Zbierky zákonov Slovenskej republiky sa vybavujú priebežne. Zasielanie sa začína vždy po spracovaní objednávky a uhradení preddavku. Pri kontakte s administráciou uvádzajte vždy pridelený registračný kód odberateľa. **Reklamácie sa budú vybavovať do 30 dní od dátumu ich zaevidovania. Reklamácie týkajúce sa odberu Zbierky zákonov Slovenskej republiky treba uplatniť do 30 dní od dátumu doručenia nasledujúcej čiastky.**

8 584113 001274